

Malung-Sälens kommun

ÅRSREDOVISNING 2019

I det första avsnittet ger kommunstyrelsens ordförande sin syn på det gångna året. Vidare redovisas hur resurserna fördelas på olika verksamheter.

INLEDNING

FÖRVALTNINGS- BERÄTTELSE

Förvaltningsberättelsen beskriver Malung-Sälens kommuns verksamhet och ekonomi under verksamhetsåret 2019. Den innehåller en redogörelse för händelser av väsentlig betydelse samt uppföljning av fullmäktiges fastställda mål. En redogörelse över väsentliga personalförhållanden lämnas, samt andra förhållanden som är viktiga för styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten och kommunkoncernen.

Räkenskaperna redogör för de ekonomiska rapporterna för år 2019 för den kommunala koncernen och den kommunala organisationen. Utfallet redovisas i resultaträkningen, den ekonomiska ställningen vid årets slut kan utläsas av balansräkningen samt hur verksamheten finansierats av kassaflödesanalysen. Driftredovisningen visar utfallet för respektive nämnd jämfört med beslutad nettokostnadsram och investeringsredovisningen redogör för de anskaffningar och försäljning av materiella anläggningstillgångar som gjorts under året.

RÄKENSKAPER

NÄMNDER

Nämndernas uppdrag och genomförda verksamhet 2019 i beskrivs tillsammans med redogörelse av avvikelse mot tilldelad ram. Respektive nämnds måluppfyllelse redovisas. Slutligen redogörs för de kommunala bolagens uppdrag, verksamhet och utfall för året.

Innehålls- förteckning

INLEDNING

Så här fördelas pengarna	4
Kommunalrådet har ordet	5

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Översikt över verksamhetens utveckling	6
Den kommunala koncernen	7
Händelser av väsentlig betydelse	10
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	13
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	21
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	22
Balanskravsresultat	40
Väsentliga personalförhållanden	42
Förväntad utveckling	44

RÄKENSKAPER

Resultaträkningar	45
Balansräkningar	46
Kassaflödesanalys	47
Driftredovisning	48
Investeringsredovisning	49
Redovisningsprinciper	50
Noter	53
Övriga noter och upplysningar	62

NÄMNDER

De kommunala nämnderna och bolagens verksamhet 2019	63
Kommunfullmäktige	64
Revision	65
Valnämnd	66
Överförmyndare	67
Kommunstyrelsen	68
Barn- och utbildningsnämnden	71
Socialnämnden	74
Kultur- och fritidsnämnden	76
Räddningsnämnden	78
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	80
Kommunala koncernbolag	82

Malung-Sälens kommuns skattemedel fördelas så här:

Äldre- och handikappomsorg	36,0 %
Socialtjänst	5,5 %
Grundskolan och fritids	21,7 %
Gymnasium och vuxenutbildning	10,7 %
Förskola	8,8 %
Politik och övergripande administration	5,7 %
Samhällsbyggnad	3,1 %
Kultur och fritid	4,4 %
Räddningstjänsten	2,7 %
Miljö och bygg	0,7 %
Arbetsmarknadsinsatser	0,7 %

2019 blev extra innehållsrikt

Nu när jag blickar tillbaka på 2019, konstaterar jag att det blev ett ovanligt innehållsrikt år på flera sätt med bland annat flera stora invigningar, ministerbesök och en positiv anda bland människor och företagare.

”Jag upplever en positiv anda bland både befolkning och företag”

Jag fick möjligheten att delta på många invigningar, bland annat multiarenan i Sälen, Dollarstore i Malung och två stora projekt som utvecklar infrastrukturen i kommunen; Västerdalsbanan och Scandinavian Mountains Airport, där också några av regeringens ministrar och Trafikverkets generaldirektör Lena Erixon deltog.

Förutom i samband med de stora projekten har Malung-Sälens kommun också uppmärksammats nationellt när vi blev utsedda till Årets Raket i Svenskt Näringslivs företagsranking. Dessutom blev vi Dalarnas bästa skolkommun 2019 i Läraryrskommitténs ranking och skolans representanter höll föredrag om Malung-Sälen som en framgångsrik skolkommun på Kvalitetsmässan i Göteborg.

Arbetet med att förbereda bygget av en ny polisstation i Sälen påbörjades också under året och rekryteringen av 10–12 nya poliser ska anställas för att verka i vår kommun, inklusive gränspoliserna vid den nya flygplatsen.

Kommunfullmäktige antog Målbild 2023 i juni, vars syfte är att berätta om vilken kommun vi vill skapa för oss som bor och verkar här och vilka strategier vi ska jobba med för att utvecklas åt det håll vi vill.

Jag upplever en positiv anda bland både befolkning och företag och jag vill passa på att nämna att det också händer mycket i kommunens breda och stora föreningsliv. Vi har många unga duktiga idrottare som det går bra för och det är kul att följa deras framgångar.

Andra saker som hände 2019 var att utbyggnaden av förskolan Hästen i Malung startade, VDUF upplöstes och återgick till Malung-Sälen och Vansbros kommuner. Debatten kring vindkraftstableringen i kommunen började ta fart med många diskussioner och ett välbesökt samrådsmöte på Orrskogen genomfördes i maj, Skinnarbadet tvingades stänga och utredningsarbetet med att eventuellt bygga en ny simhall påbörjades.

På personalsidan har det hänt en hel del förändringar, bland annat tillträdde Christina Holback som ny kommunchef efter Olle Emanuelsson.

Avslutningsvis vill jag tacka all personal för ett fantastiskt jobb under 2019. Nu blickar vi framåt mot ett nytt och innehållsrikt decennium!

Hans Unander (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunens resultat uppgår till +32 mnkr för år 2019 och kommunkoncernens resultat uppgår till +79 mnkr. De positiva resultaten förklaras för den kommunala organisationen med engångsintäkter från exploatering, reavinster samt utdelningar och för den kommu-

nala koncernen med att kommunen och Malungs Elverk AB redovisar starka resultat. I tabellen redovisas en översikt över verksamhetens utveckling med olika nyckeltal.

Antalet invånare per 31 december ökade med 32, medan antal

FEM ÅR I SAMMANDRAG	2019	2018	2017	2016	2015
Antal kommuninvånare 31/12	10 138	10 106	10 114	10 091	10 036
Antal kommuninvånare 1/11	10 087	10 111	10 091	10 024	9 972
Skattesats kommunen, kr	22,57	22,57	23,04	23,04	22,54
Kommunen					
Antal anställda, tillsvidare	833	823	841	869	866
Verksamhetens intäkter, mnkr	223	217	273	278	207
Verksamhetens kostnader, mnkr	-849	-851	-912	-873	-808
Skatteintäkter och statsbidrag, mnkr	658	638	636	609	570
Årets resultat, mnkr	32	5	-3	14	-31
Investeringsutgifter, mnkr	30	25	21	14	21
Långfristig låneskuld, mnkr	118	91	161	365	369
Soliditet, %	48	39	38	32	32
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser, %	13	6	2	2	0
Självfinansieringsgrad, %	197	130	123	330	0
Kassalikviditet, %	86	74	93	102	78
Skuldsättningsgrad, %	52	61	62	68	68
Kommunala koncernen					
Verksamhetens intäkter, mnkr	552	508	555	505	411
Verksamhetens kostnader, mnkr	-1 131	-1 115	-1 157	-1 068	-989
Skatteintäkter och statsbidrag, mnkr	658	638	636	609	570
Årets resultat, mnkr	79	31	26	40	-13
Investeringsutgifter, mnkr	233	153	113	95	65
Långfristiga skulder, mnkr	719	678	692	748	743
Soliditet, %	39	35	35	35	34
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser, %	26	22	20	19	17
Självfinansieringsgrad, %	70	72	95	127	88
Kassalikviditet, %	85	95	110	115	99
Skuldsättningsgrad, %	61	65	65	65	66

Jämförelsestörande intäkter och kostnader ingår i samtliga nyckeltal.

År 2017, 2018 och 2019 innehåller engångsposter för avsättning deponi.

År 2018 skatteväxlades 47 öre av kommunalskatten till landstingsskatt, därav sänkt skatt.

invånare per 1 november minskade med 24. Invånarantalet per 1 november är viktigt med anledning av att det utgör underlaget för kommunalskatteintäkterna kommande år. En bibehållen befolkning är av vikt för en fortsatt god utveckling av skatteintäkterna.

Antalet anställda i kommunen har ökat år 2019 jämfört med föregående år. Det kan jämföras med att antalet anställda minskade mellan år 2017 och år 2018, då med anledning av varsel i den kommunala organisationen. Till kommande år förväntas antalet anställda i kommunen öka med anledning av verksamhetsövergången från kommunalförbundet Västerdalarnas utbildningsförbund.

Utvecklingen av verksamhetens intäkter har, över femårsperioden, gått från ökning till minskning för att återigen öka år 2019. Variationen över åren förklaras, inom den kommunala organisationen, med att det erhållits stora bidragsintäkter åren 2015 och 2016, främst från Migrationsverket, som successivt minskat. Nettointäkter för exploateringsförsäljningen har varierat, 2018 var försäljningen låg, men uppgick sedan för åren 2016, 2017 och 2019 till mellan 20 till 43 mnkr. Utdelningar från kommunalt ägda företag till den kommunala organisationen har även ökat från år 2018 jämfört med tidigare år, vilket får genomslag i utfallet av verksamhetens intäkter. Även inom den kommunala koncernen får bidragsökningar och försäljningsintäkter från exploatering genomslag, liksom utbyggnaden i Sälenområdet som ökat intäkter från taxor och avgifter för de kommunala bolagen.

Verksamhetens kostnader ökade åren 2016 och 2017 vilket kopplades till en utökad verksamhet för migration, samt kostnader i samband med försäljning av exploateringsfastigheter. År 2018 minskade kostnaden vilket var en effekt av det varsel av personal

som genomfördes år 2017 i den kommunala organisationen, samt att det var låga kostnader i samband med exploateringsförsäljning. Från år 2019 ökar återigen kostnaderna, vilka är kopplade dels till behoven och dels till generella kostnadsökningar.

Investeringsbehovet är stort. Den relativt låga investeringstakt som varit under femårsperioden, i den kommunala koncernen, har ökat under år 2019 främst med anledning av utbyggnad i Sälenområdet. Den kommunala organisationens investeringar har ökat mer än 5 mnkr år 2019, men är långt mindre än budgeterat, vilket främst förklaras av att budgeterade investeringar inte genomförts i planerad omfattning. Investeringstakten förväntas öka kommande år.

I takt med ökade investeringar ökar behovet av lånefinansiering. För år 2019 har långfristiga skulder i den kommunala koncernen ökat, detta på grund av att upptagande av nya lån för lån som förfallit under året, klassificerats som kortfristiga föregående år. Det påverkar även långfristig låneskuld i den kommunala koncernen. Långfristiga skulder för anslutningsavgifter har ökat. Kassalikviditeten har minskat med anledning av att tidigare goda likviditet har nyttjats i stället för att enbart lånefinansieras. Korta skulder för statsbidrag har även reglerats i jämförelse med tidigare år.

Soliditeten, både exklusiv och inklusiv pensionsåtagande har, för den kommunala organisationen, förbättrats över femårsperioden delvis beroende på förbättrade resultat / ekonomi. Förbättringen mellan år 2018 och år 2017 är dock främst hänförlig till förändrad beräkning från pensionsförvaltare av ansvarsförbindelsen avseende avlidna som tidigare ingått i beräkningen. För den kommunala koncernen har soliditeten en relativt stabil nivå främst med anledning av de kommunala bolagens bidrag till koncernens resultat och eget kapital.

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och av helägda och delägda bolag. Kommunen är därtill delägare i ett antal bolag, vilka inte ingår i den kommunala koncernen, där det finns samverkansförtjänster tillsammans med andra kommuner eller regionen. Samverkan inom länet sker även genom medlemskap i Dalarnas

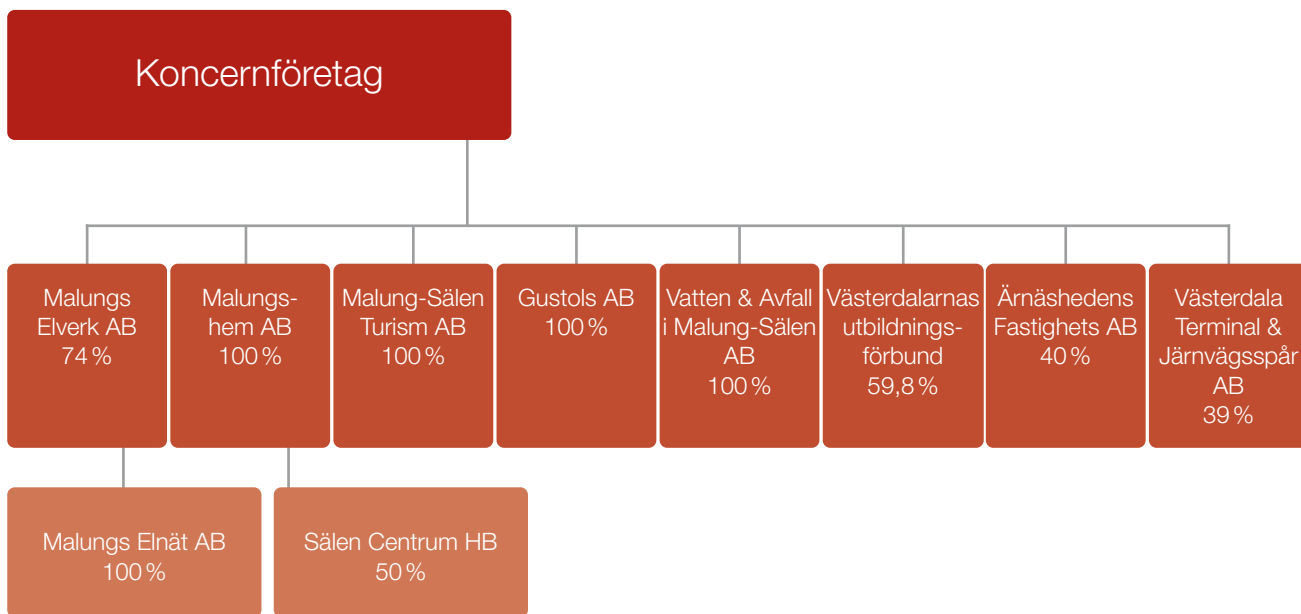
kommunförbund där samtliga av länets kommuner är medlemmar. Privata utförare anlitas bland annat för delar av kommunens vinterväghållning, vissa placeringar och behandlingar för barn- och unga samt extern psykiatri. Därtill anlitas Kooperativet Dalen för tjänsterna förskola, fritidshem samt hemtjänst/äldreomsorg.

Kommunala bolag

Den kommunala koncernen består av kommunens nämnder, de kommunägda bolagen och kommunalförbund där Malung-Sälens kommun har ett betydande inflytande. Med betydande inflytande avses ägande överstigande 20 procent. Sammanställda räkenskaper upprättas för den kommunala koncernen. Utöver den kommunala koncernen har kommunen och den kommunala koncernen ägarintressen med mindre än 20 procent i ett antal bolag. Den kommunala organisationen har ägande i Förenade Småkommuners

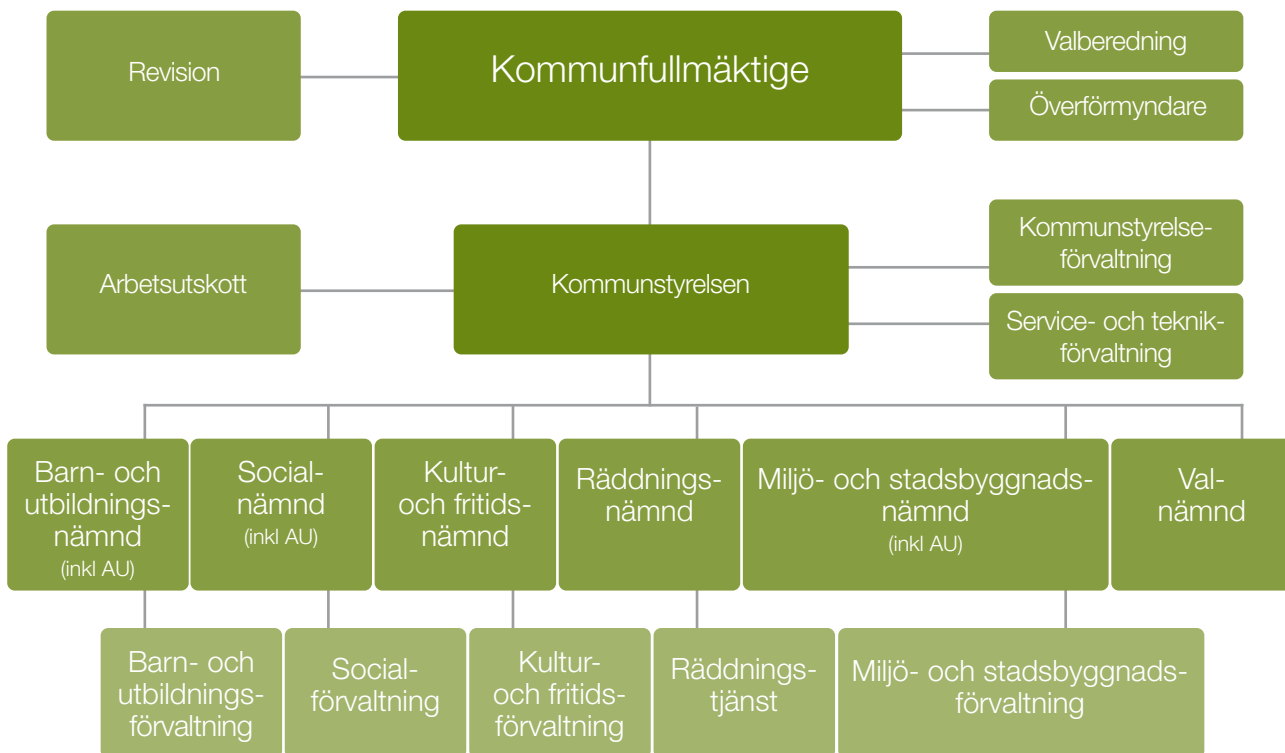
Försäkrings AB, Kommunassurans Syd Försäkrings AB, Utveckling i Dalarna Holding AB och Inera AB. Genom den kommunala koncernen finns delägande i Dalakraft AB, Enkla Elbolaget i Sverige AB, Dala Vind AB, Dala Vindkraft Ekonomisk förening, Norrskan AB, Vindela Ekonomisk förening, Äppelbovind Ekonomisk förening, Dala Energi AB. Merparten av ägandet understiger 10 procent, med undantag av Dalakraft där ägandet uppgår till 18 procent. Inga förändringar i ägande, avseende de bolag som ingår i den kommunala koncernen, har skett under år 2019.

Nämndsorganisation

Den politiska organisationen i Malung-Sälens kommun består av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och sex nämnder. Från och med 1 januari år 2019 är den kommunala nämndsorganisationen för-

ändrad jämfört med föregående mandatperiod. Tidigare miljönämnd och byggnadsnämnd har slagits samman till miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Politik och organisation

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och politikerna i kommunfullmäktige har det högsta ansvaret för den kommunala verksamheten. De beslutar om vilka mål som ska finnas för utvecklingen och samhällsbyggandet i kommunen, vilken service kommuninvånarna ska få och hur pengarna i kommunens budget ska fördelas och användas. Kommunfullmäktige kontrollerar också att den kommunala verksamheten sköts på ett korrekt sätt. Till sin hjälp har fullmäktige förtroendevalda revisorer.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har en särställning i sitt uppdrag att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ska ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Politikerna i kommunstyrelsen planerar, leder och samordnar kommunens verksamhet och ekonomi. Kommunstyrelsen genomför det som kommunfullmäktige beslutat om. Till sin hjälp har man de politiska nämnderna och deras förvaltningar.

Politiska nämnder

Kommunens nämnder ansvarar för ett antal verksamheter som organisatoriskt utgörs av förvaltningar som leds av en förvaltningschef, vilken rapporterar till nämnden. Varje politisk nämnd fattar beslut om vilka tjänster och vilken service som ska erbjudas kommuninvånarna inom det område som ansvaras för, till exempel förskola, grundskola och äldreomsorg. Respektive nämnds uppdrag och redogörelse av årets verksamhet beskrivs i *de kommunala nämnderna och bolagens verksamhet 2019*.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige

2019–2022

Socialdemokraterna	16
Moderaterna	8
Sverigedemokraterna**	4
Centerpartiet	3
Vänsterpartiet	2
Liberalerna	2
Landsbygdspartiet oberoende Malung-Sälen	1
Totalt:	36

** Sverigedemokraterna har 7 mandat men endast 4 platser är tillsatta

Händelser av väsentlig betydelse

Kommunens resultat uppgår till +32 mnkr för år 2019 och koncernens resultat uppgår till 79 mnkr. Det positiva utfallet för kommunen är till stor del hänförligt till resultatet från engångsposter, bland annat försäljning av exploateringsstomter, reavinster och aktieutdelning, vilka totalt uppgår till 27 mnkr utöver budget. Utfallet omfattar även kostnader för deponi och utrangeringar utöver budget med totalt 4 mnkr, samt underskottstäckning till kommunalförbund med -11 mnkr. Kommunkoncernens positiva resultat beror dels på kommunens starka resultat, men främst på att Malungs Elverk AB har ett starkt resultat vilket, i den kommunala koncernen, bidrar med 57 mnkr. Även Malungshem AB redovisar ett gott resultat för året med +2 mnkr, medan övriga bolag har utfall +/-1 mnkr.

Nämndernas nettokostnader, exklusive netto från försäljning av exploatering, redovisar sammantaget en positiv avvikelse mot budget med 2 mnkr. Kommunstyrelsen har en positiv avvikelse mot budget trots underskottstäckning för kommunalförbund. Det beror dels på att medel till kommunstyrelsens förfogande använts sparsamt, vilket balanserar del av underskottstäckningen med 6 mnkr, dels att flera av kommunstyrelsens verksamheter har positiva avvikelser jämfört med budgeterat. Barn- och utbildningsnämnden samt räddningsnämnden har negativa avvikelser med mer än 1 mnkr, medan miljö- och stadsbyggnadsnämnden redovisar en positiv avvikelse med mer än 1 mnkr. Socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden, kommunfullmäktige, revision, valnämnden och överförmyndaren har samtliga avvikelser jämfört med budget inom 0,5 mnkr.

Sammanställning av engångsposter som påverkat kommunens resultat jämfört med budgeterat:

- Exploateringsnetto utöver budgeterat, +17,5 mnkr

- Reavinster försäljning av materiella anläggningstillgångar, +3,2 mnkr
- Utdelning från Malungs Elverk AB, +6 mnkr
- Underskottstäckning Västerdalarnas utbildningsförbund (VDUF), utöver ianspråktagande av kommunstyrelsens förfogande, -5 mnkr
- Avsättning för deponi, -2,3 mnkr
- Utrangeringar, 1,5 mnkr
- Slutavräkning skatteintäkter beroende på sämre slutligt utfall av skatteunderlag föregående -och innevarande år, -4 mnkr
- Generella statsbidrag och utjämning, +9 mnkr

Målbild 2023

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde i juni om målbild och strategier för år 2019–2023, vilka ersätter tidigare vision. Under vintern och våren år 2019 har det, under ledning av kommundirektören, tagits fram förslag till målbild i BAS-gruppen (Budget Ansvar Samverkan). BAS-gruppen består av kommunstyrelsen, respektive nämnds ordförande, vice ordförande samt kommunens förvaltningschefer. Representanter för näringslivet och gymnasieskolans elevråd har varit inbjudna och deltagit med inspel vid några tillfällen. Som en följd av beslut om målbild och strategier för år 2019–2023 beslutades även att kommunplan 2025 och handlingsplan för ekonomi i balans upphör. Nämnder och styrelser har fått i uppdrag av fullmäktige att i samband med upprättande av årliga detaljbudgetar redovisa sitt bidrag till måluppfyllelsen.

Plan för anpassningar till fastställd ekonomisk ram

Verksamhetsplan och budget för år 2020–2023, för den kommunala organisationen, beslutades av fullmäktige i juni år 2019.

Beslutade drifframar innebar ingen uppräknig för vare sig personalkostnadsförändringar eller övriga kostnader. Med anledning av detta initierades ett arbete att föreslå anpassningar som omfattar åtgärder per nämnd, med syfte att skapa utrymme för löneökningar och generella kostnadsökningar för planperioden. Förslagen till åtgärder har arbetats fram av BAS-gruppen och kommunstyrelsen beslutade, vid sitt sammanträde i januari 2020, om anpassningar på 18,2 mnkr för år 2020.

Organisationsförändringar

Från 1 januari år 2019 ersätter miljö- och stadsbyggnadsnämnden de tidigare två nämnderna miljönämnden respektive byggnadsnämnden.

Gymnasie- och vuxenutbildning

Kommunfullmäktige i Malung-Sälens kommun beslutade i december år 2018 om Västerdalarnas utbildningsförbunds (VDUF) fortsatta verksamhet, innebärande att gymnasie- och vuxenutbildningens verksamheter skulle återgå till respektive kommun, för att därefter aweckla utbildningsförbundet. Vansbro kommun fattade under år 2019 liknande beslut. Åtgärder har vidtagits under året, dels för överlämnandet från VDUF avseende de uppgifter som administrerats av Malung-Sälens kommun, dels gällande mottagandet till kommunens organisation. En styrgrupp bestående av representanter från förvaltningsorganisationen i respektive kommun har sammanträtt regelbundet. Förbundets budget har fördelats per kommun och skolform, samt kvarstående för direktionen år 2020. Verksamhetsövergången har genomförts den 1 januari år 2020. Beslut har även fattats av fullmäktige att gymnasieskolan och vuxenutbildningen ska ingå barn- och utbildningsnämndens organisation.

Återinvigning av järnvägen till Malungsfors

Renovering av järnvägen till Malungsfors har färdigställts under året och i augusti återinvigdes sträckan. Det kommunala bolaget, Västerdala Terminal och Järnvägsspår AB driver terminalområdet där både massaved och biprodukter förvaras och fraktas.

Malungs f.d. garveri

Arbetet med att undersöka och förbereda inför sanering av Malungs f.d. garveri (Huden 1) har fortsatt under året. Kommunen har tilldelats 2,1 mnkr i bidrag under åren 2019/2020 för att göra slutliga undersökningar samt påbörja projektering inför sanering. Flertalet kompletterande undersökningar, såsom ytterligare undersökning av älvbotten, geoteknisk undersökning och analys av djupare grundvatten har gjorts. Under hösten har projektering av sanering påbörjat av ett konsultbolag inom samhällsbyggnad som kommunen har anlitat. De högar med förorenade rivningsmassor, som legat på området sedan branden år 2014, omhändertogs under försommaren. Detta gjordes i samarbete med Vatten & Avfall i Malung-Sälens AB och upphandlad entreprenör. De massor som innehöll ofarliga halter av föroreningar har körts till Malungs deponi, medan de massor som innehöll farliga halter av föroreningar kördes till en mottagningsanläggning för förorenad jord.

Kommunen fortsätter arbetet, under första kvartalet av år 2020, med att förbereda inför sanering. Detta görs genom kompletterande geotekniska undersökningar och framtagande av modell över föroreningen. Dessutom arbetar kommunen vidare på att lösa de fastighetsrättsliga frågorna som behöver lösas inför en sanering. Förhoppningen är att kunna skicka in en ansökan om bidrag för sanering i april år 2020.

Krisberedskap

Under ledning av beredskaps-/säkerhetssamordnaren i kommunen har en risk- och sårbarhetsanalys genomförts. Detta har gjorts som ett första steg i syfte att reducera risker, minska sårbarheter i samhället, samt att förbättra Malung-Sälens kommuns förmåga att förebygga, motstå och kunna hantera kriser och extraordinära händelser. Redovisning av detta har skett till Länsstyrelsen i oktober år 2019. Styrdokument för Malung-Sälens kommun, avseende krisberedskap, krisledningsplan samt kontinuitetsplan, för att beskriva kommunens strategiska arbete med krisberedskap och dess inriktning, samt hur kommunen avser att fullgöra sina åtaganden, har arbetats fram under året och beslutats av fullmäktige under slutet av året.

Barn- och utbildningsnämnden

Kommunfullmäktige beslutade under juni månad om en verksamhetsförändring i enlighet med gällande stadieindelning, det vill säga låg-, mellan- och högstadium. Utredning pågår över hur den praktiska organisationen och lokaliseringen ska ske, samt framtagande av underlag för kostnader förenat med detta. Ambitionen är att det under år 2020 fattas beslut för ett genomförande av förändrad skolorganisation.

Gymnasieskolan och vuxenutbildningen återgår till barn- och utbildningsnämndens ansvarsområde från och med 1 januari år 2020. Det har inneburit förberedelser och aktiviteter för verksamhetsövergång från kommunalförbundet VDUF.

Byggnationen av om- och tillbyggnaden på förskolan Hästen, med nya avdelningar och nytt tillagningskök, pågår och beräknas kunna tas i bruk under augusti månad år 2020.

Socialnämnden

Ny hållbar ledningsorganisation har införts under år 2019 i enlighet med fattade beslut år 2018. Ledningsorganisationen syftar till ett mer närvarande ledarskap. Det påbörjade arbetet, under tidigare år, med åtgärder för anpassning till ram har fortsatt under året. Socialnämnden har sänkt kostnaderna för merparten av verksamheterna, med beaktande av årliga generella kostnads- och löneökningar. Vissa anpassningar kvarstår att genomföra. En utmaning som konstaterats är att det sker en förskjutning av kostnader från Region Dalarna till socialnämnden gällande de svårt sjuka äldre som blir färdigbehandlade tidigare och i vissa fall inte får den vård de behöver, utan får komma hem eller till korttidsboende istället.

Kultur- och fritidsnämnden

Under året har många akuta åtgärder behövt göras på Skinnarbadet på grund av anläggningens ålder och bristande underhåll. Detta har

*”Kommunens resultat
uppgår till +32 mnkr
för år 2019”*

lett till många driftstopp och minskat antal besökare. Under maj månad stängde Skinnarbadet på grund av legionella och under hösten beslutade kommunstyrelsen att stänga Skinnarbadet tills vidare. Beslutet har påverkat både kostnads- och intäktssidan för kultur- och fritidsnämnden, samt påverkat möjligheterna till simundervisning för skolorna. Service- och teknikförvaltningen har tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen getts i uppdrag att ta fram underlag för utformning, kostnad och lokalisering av en ny simhall. Under början av år 2020 har beslut därefter fattats om att aweckla Skinnarbadet.

Ny belysning och ett nytt kylaggregat har installerats på ishallen. Tidigare kylaggregat har, med anledning av detta, utranterats till en kostnad av 800 tkr. I samarbete med näringsliv och föreningar har ett omfattande sommarlovsprogram för barn i åldrarna 6–15 år genomförts. Bland annat har inköp av skatebanor till Sälen gjorts. Under våren har biblioteksenheten beviljats statsbidrag om totalt 3,2 mnkr för inköp av bokbuss och för fortsatt arbete med minoritetsspråk. Planering för hur medlen ska nyttjas har gjorts under år 2019.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Det noterades en viss avmattning i antalet inlämnade bygglovsansökningar under hösten år 2019. Året kan sammanfattas med färre antal bygglov, men större ärenden jämfört med föregående år. Intäkter från bygglov utöver budget är orsaken till en positiv avvikelse för miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Leaderprojektet "Främjande myndighetsutövning" har avslutas under året. Projektet har genomförts ihop med fyra andra dala-kommuner. Under året har miljökontoret fortsatt sitt arbete med avloppsinventering i enlighet med beslutad VA-plan. Fokus har varit området Vallerås.

Räddningsnämnden

Utbildningsinsatser har pågått under året för att förstärka personalstyrkan i Sälen. Det har därtill genomförts C-kort utbildning. Anskaffning av utrustning och reparationer har genomförts utöver budget. Etablering av flygplats i Sälen har medfört planering kring utalameringsfunktioner med mera, tillsammans med näringen och övriga blåljusmyndigheter

Försäljning av anläggningstillgångar och omsättningstillgångar

Under året har etapp 6 avseende exploateringslotter i området Hällbrändan i Sälenområdet genomförts till ett försäljningspris om 18 mnkr. Nettointäkten av försäljningen uppgår till 15,1 mnkr. Försäljning av tomt i området Tomt Eriksväg har påbörjats, där iordningställande

av gator, VA med mera främst kommer att ske under år 2020.

Ett antal mindre försäljningar och fastighetsreglering av anläggningslotter har genomförts. Därtill har två anläggningslotter sålts i anslutning till brandstation Sälen till ett försäljningspris om 3 mnkr.

Malungs Elverk AB

Under perioden har elnätanslutningen av Sälens flygplats slutförts. Det pågår även fortsatt stora investeringar på Sälensfjällen för att säkra den framtida elförsörjningen. En ny mottagningsstation vid Nårsjön, mellan Tandådalen och flygplatsen, byggdes under året. Målet att 90 procent av de bofasta i kommunen skulle erbjudas fiber uppfylldes.

Malungshem AB

Under året har nya personal- och förrådslokaler färdigställt för Malungshems och kommunens personal i Sälen. Byggnation av nytt tak har påbörjats på en fastighet på Storgatan. Det har även påbörjats installation av tre hissar i fastigheten Storgatan 36.

Malung-Sälen Turism AB

Under året har logiförmedling och camping bedrivits bland annat under Dansbandsveckan. Logiförmedling har även gjorts vid Vasaloppets sommar- och vinterveckor. Verksamheten vid Sälens turistbyrå upphörde under hösten år 2019.

Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB (Vamas)

Under året har invigning av nytt vattenverk i Sälen gjorts och VA-anläggning i Lindvallen har övertagits. Vamas har på uppdrag av Malung-Sälens kommun påbörjat att sluttäcka Malungs deponi. Malungs återvinningscentral har byggts om med större och säkrare ytor. Malungsfors reningsverk har lagts ner och avloppsvattnet pumpas till reningsverket i Malung med bättre rening.

Västerdalarnas utbildningsförbund (VDUF)

Besluten från respektive kommunfullmäktige i förbundets ägarkommuner, att likvidera Västerdalarnas utbildningsförbund, har medfört förberedelse för verksamhetsövergång 1 januari år 2020 till respektive medlemskommun. Inför budgetarbetet år 2019 beräknades den förväntade kostnadsökningen till 10 mnkr för VDUF totalt och även minskade bidrag främst från Migrationsverket. Kostnadsökningen beräknades främst bestå av löneökningar, fler behöriga lärare, hyresökningar, fler särskoleelever och behov av ytterligare resurser på gymnasieskolan. Den befarade kostnadsökningen har hanterats genom optimering av schemaläggning och tjänstefördelning. Ett program för kostnadsbesparing och effektivisering och nya rutiner kring fakturering av

internkommunala ersättningar. De ekonomiska åtgärderna har lett till en sammantaget lägre totalkostnad för verksamhetsåret 2019 jämfört med år 2018. Underskott för år 2019 uppgick till 17,8 mnkr att jämföra med år 2018 då underskottet uppgick till 20,8 mnkr.

Västerdala Terminal och Järnvägsspår AB

Järnvägen till Malungsfors är återuppbyggd och invigd. Personal

har anställt från hösten för att sköta terminalområdet. Tåg- och terminalverksamheten startades upp under hösten år 2019.

Ärnshededens Fastighets AB

Bolaget svarar för uthyrning och fastighetsförvaltning av en industrifastighet. Fastigheten är uthyrd till 100 procent.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Verksamhetens intäkter och kostnader

Utveckling av intäkter och kostnader (mnkr)	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2019	2018	2019	2018
Verksamhetens intäkter	209	204	541	498
Verksamhetens kostnader	-847	-848	-1 126	-1 109
Verksamhetens nettokostnader	-638	-644	-585	-612
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	658	638	658	638
Finansnetto	12	10	6	4
Periodens resultat	32	5	79	31
Antal invånare	10 138	10 106	10 138	10 106
Nettokostnad/invånare (kr)	62 901	63 713	57 661	60 521
Skatteintäkt/invånare (kr)	64 864	63 165	64 864	63 165

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter har, för kommunen, minskat med 6 mnkr jämfört med föregående år. Det är en sammantagen effekt av minskade försäljningsintäkter, men ökade intäkter för hyror och arrenden. Föregående år ingick intrångsersättning i försäljningsintäkterna, med 5 mnkr, vilket främst förklarar minskningen, medan ökning av hyror och arrenden förklaras av tillkommande hyresavtal som genererat ökade hyresintäkter för uthyrning av industrifastigheter samt elevlägenheter.

Verksamhetens intäkter för den kommunala koncernen har ökat med 32 mnkr vilket främst beror på ökade intäkter från taxor och avgifter samt bidrag.

Inom jämförelsestörande intäkter har intäkter från exploateringsförsäljning ökat med 20 mnkr, jämfört med föregående år. Reavinsten vid försäljning av anläggningstillgångar uppgår till 3 mnkr och är en ökning jämfört med år 2018. År 2018 ingick även försäkringsersättning för skogsbrand med 10 mnkr.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader för kommunen ökade totalt med 1,3 mnkr jämfört med år 2018. Löner och sociala avgifter ökade med 11 mnkr vilket motsvarar 2,4 procent. Pensionskostnaderna har ökat

med 21 procent jämfört med år 2018. Ökningen är främst hänförlig till ökade kostnader för förmånsbestämd ålderspension. Köp av huvudverksamhet har minskat med 7 mnkr jämfört med föregående år, vilket beror på minskade inköp inom individ- och familjeomsorgen (IFO).

Lämnade bidrag har minskat med 13 mnkr. Det beror dels på att det år 2018 ingick bidrag till det kommunalt ägda bolaget, Västerdala Terminal och Järnvägsspår AB, med 10 mnkr. Bidrag till Västerdalar-nas utbildningsförbund har minskat, dels avseende medlemsbidrag för underskottstäckning, dels avseende vidareförmedlade bidrag för migrationsersättning. Kostnader för köp av el och bränsle har ökat med 7 respektive 6 procent motsvarande drygt 1 mnkr.

Verksamhetens kostnader för den kommunala koncernen har ökat med 13 mnkr jämfört med föregående år. Kostnadsökningen är hänförlig till personal- och pensionskostnader samt ökade kostnader för bolagsskatt. Köp av huvudverksamhet samt övriga tjänster och kostnader har minskat.

Inom jämförelsestörande poster har, i jämförelse med föregående år, kostnader i samband med försäljning av exploateringsomtomter ökat med 2 mnkr, vilket beror på fler antal sålda tomter. Utrangering av kylaggregat i ishallen samt projekteringskostnader för ej startad byggnation har ett utfall motsvarande 1,5 mnkr. Avsättningen för

deponin är upptagen till det belopp som beräknas krävas för att reglera förpliktelsen enligt bedömning 2019-12-31. En förnyad prövning av förpliktelsen sker vid varje bokslutstidpunkt. Det har till detta bokslut medfört tillkommande kostnader på 2,3 mnkr, vilka inte ingått i budgeterade poster.

Avskrivningar

Årets utfall för avskrivningar, inom den kommunala organisationen, har ökat med 0,5 mnkr (föregående år minskning 1,2 mnkr). Ökningen kan hänföras till anskaffningar under året och föregående år. Årets utfall för avskrivningar, inom den kommunala koncernen, motsvarar en ökning om 6 mnkr. Motsvarande ökning har inte funnits sedan år 2016 och förklaras av den pågående höga investeringstakten inom koncernen.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Skatteintäkterna är 13 mnkr högre än år 2018, medan utfallet för generella statsbidrag och utjämning är 6 mnkr högre än föregående år. Kommunalskatteunderlaget har ökat jämfört med föregående, däremot var innevarande års slutavräkning negativ. Inom generella statsbidrag och utjämning har inkomstutjämningsbidraget och regleringsbidraget ökat, medan kostnadsutjämningsbidraget och bidrag för LSS-utjämning har minskat. Ersättning från kommunal fastighetsavgift har ökat, medan generella bidrag från staten har minskat. De minskade generella bidragen förklaras av att den

del av välfärds miljarderna som beror på flyktingvariabeln har minskat jämfört med tidigare år.

Finansiella intäkter

Finansiella intäkter för kommunen har ett bättre utfall jämfört med år 2018 motsvarande 0,6 mnkr, vilket beror på högre utdelning på aktier och andelar. Jämfört med budgeterat är utfallet för finansiella intäkter högre beroende på högre utdelningar än lagd budget.

Finansiella intäkter för den kommunala koncernen har ett lägre utfall än kommunen, efter elimineringar, men har i likhet med kommunen ökade finansiella intäkter jämfört med år 2018. Ökningen är hänförlig till utdelning på aktier och andelar.

Finansiella kostnader

Finansiella kostnader för kommunen är lägre jämfört med föregående år. Minskningen uppgår till 1 mnkr och beror på lägre räntekostnader för lån. Det beror i sin tur på ett gynnsamt ränteläge, samt lösta externa lån under åren 2017–2019 som gett effekt. Inom finansiella kostnader har det även kostnadsförts en förväntad finansiell kostnad i samband med likvidation av delägt kommunalt bolag. Likvidationen kommer att genomföras år 2020. Jämfört med budgeterat är utfallet för finansiella kostnader lägre beroende på ränteläge, samt under åren minskad lånestock.

Finansiella kostnader för den kommunala koncernen har i likhet med kommunen minskat jämfört med föregående år. Orsaken är minskade räntekostnader.

Nämndernas driftredovisning (mnkr)

NÄMND	Budget netto	Bokslut 2019	Avvikelse	Bokslut 2018
Kommunfullmäktige	-2	-2	0	-1
Revision	-1	-1	0	-1
Valnämnd	-	0	0	0
Överförmyndaren	-2	-1	0	-1
Kommunstyrelsen	-146	-142	3	-154
Barn- och utbildningsnämnden	-189	-190	-1	-186
Socialnämnden	-258	-259	-0	-252
Kultur- och fritidsnämnden	-28	-28	0	-29
Räddningsnämnden	-15	-17	-2	-13
Miljönämnden	-6	-4	2	-3
KS försäljning exploateringsmark	-1	21	21	1
Nämndernas nettokostnader	-647	-624	24	-639
Finansförvaltningen	-8	-14	-6	-5
Verksamhetens nettokostnader	-655	-638	18	-644
Skatteintäkter och statsbidrag	652	658	6	638
Finansnetto	5	12	7	10
Årets resultat	1	32	31	5

Nämnderna redovisar sammantaget ett plus på 24 mnkr i jämförelse mot budget, inklusive utfall från exploateringsverksamheten. Exkluderas exploateringen uppgår avvikelsen till plus 2 mnkr. Jämfört med föregående år är det en förbättring, eftersom avvikelsen mot tilldelad budgetram år 2018 var minus 25 mnkr. Finansförvaltningen inom nämndernas verksamhet redovisar minus 6 mnkr jämfört med budget, medan skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning redovisar plus 6 mnkr. Finansiella intäkter och kostnader redovisar en positiv avvikelse mot budget med plus 7 mnkr, vilket motsvarar 2018 års nivå. Nämnder med avvikelser, jämfört med budget, över 1 mnkr kommenteras följande:

Kommunstyrelsens nettokostnad uppgår till 142 mnkr vilket är en avvikelse med plus 3 mnkr jämfört med budget. Den positiva avvikelsen förklaras främst av att verksamheterna kommunchef, IT-avdelningen, ekonomikontoret och service- och teknikförvaltningen redovisar positiva avvikelser mot budget med sammantaget 8 mnkr, medan kommunstyrelsen inklusive täckning av underskott till Västerdalarnas utbildningsförbund (VDUF) och avsättning för deponi redovisar en avvikelse med minus 5 mnkr. Kostnader för avsättning deponi uppgår till 2,3 mnkr och tillkommande medlemsbidrag till VDUF för underskottstäckning till 10,6 mnkr. Inom kommunstyrelsens verksamheter är utfall för snöröjning högre än budgeterat då vintern år 2019 var snörik, medan kostnader för underhåll av fastigheter var lägre än budgeterat. Inom kommunstyrelsens verksamheter redovisas vidare en intäkt av vite från telefonleverantör som ej levererat enligt avtal. Årets utfall för kommunstyrelsen påverkas även positivt i och med att beviljat bidrag för näringslivsåtgärder medfört att budgeterade medel ej nyttjats i budgeterad omfattning, samt att vakanta tjänster ej tillsatts.

Barn- och utbildningsnämndens nettokostnad uppgår till 190 mnkr, vilket är en avvikelse med minus 1 mnkr jämfört med budget. Avvikelsen mot budget förklaras av högre utfall för elever i behov av särskilt stöd, samt tillkommande behov av lärarresurser på grund av fler klasser i Sälenområdet.

Räddningsnämnden redovisar en nettokostnad med 17 mnkr vilket är en negativ avvikelse mot budget med minus 2 mnkr. Avvikelsen förklaras av utbildning av nyanställd personal och övriga lagstyrda utbildningar. Reparationer och anskaffning av utrustning har därtill ett utfall utöver budget.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden redovisar en nettokostnad om 4 mnkr för året. Jämfört med budget är det en positiv avvikelse med närmare 2 mnkr. Det beror dels på högre avgiftsintäkter än budgeterat, dels på lägre kostnader på grund av att tjänster inte tillsatts och att utgifter för programuppdateringar kopplat till digitalisering ej förbrukats.

Kommunstyrelsens försäljning av exploateringsmark redovisar en nettointäkt med 21 mnkr. Jämfört med budgeterad nettointäkt är det en positiv avvikelse med drygt 21 mnkr. Avvikelsen beror på att 2018 års budgeterade försäljningar av exploateringstomter, den så kallade etapp 6, slutfördes under år 2019, samt i övrigt mer försäljning av exploateringstomter än budgeterat. Därtill har även försäljning av anläggningstomter medfört en nettointäkt med drygt 3 mnkr.

Finansförvaltningen inklusive skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning samt finansiella intäkter och kostnader, redovisar sammantaget en positiv avvikelse mot budget med 7 mnkr, vilket har kommenterats inom *Verksamhetens intäkter och kostnader*.

Andelen kostnader och kronor per invånare

Nämnd	2019		2018	
	%	kr/inv	%	kr/inv
Kommunfullmäktige	0,3	161	0,2	102
Revision	0,1	72	0,1	57
Valnämnd	0,1	37	0,0	25
Överförmyndaren	0,2	146	0,2	129
Kommunstyrelsen	22,8	14 050	24,1	15 205
Barn- och utbildningsnämnden	30,5	18 790	29,1	18 370
Socialnämnden	41,5	25 506	39,5	24 948
Kultur- och fritidsnämnden	4,4	2 733	4,5	2 823
Räddningsnämnden	2,7	1 652	2,0	1 277
Miljönämnden	0,7	406	0,4	222
KS försäljning exploateringsmark	-3,3	-2 044	-0,1	-72
Summa	100,0	61 510	100,0	63 188

* Minustecken innebär nettointäkt medan inget tecken innebär nettokostnad.

Jämfört med prognos per 31 augusti är årets utfall en positiv avvikelse med 9 mnkr. Jämfört med oktoberprognosen är årets utfall sammantaget en förbättring med knappt 2 mnkr. Det förklaras dels av ett lägre utfall för underskottstäckning till kommunalförbundet VDUF, dels av lägre avsättning för deponi samt bättre utfall för personalkontoret och service- och teknikförvaltningen inom kommunstyrelsens verksamhet. Vidare har exploateringsverksamheten bättre utfall än prognostiserat i augusti med 3 mnkr och utfall från skoglig verksamhet är bättre än prognostiserat med 2 mnkr. Socialnämnden, som för

året har ett utfall i nivå med budget, redovisar ett utfall som avviker negativt mot prognos. Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett bättre utfall än prognostiserad negativ avvikelse. Räddningsnämndens utfall har en negativ avvikelse mot prognostiserat. Jämfört med prognostiserat i augusti och oktober är utfallet för pensionskostnaderna 4 mnkr högre än prognos. Sammantaget har utfallet för kommunstyrelsen, inklusive exploateringsverksamheten, samt kultur- och fritidsnämnden förbättrats jämfört med prognos, mer än pensionskostnader, socialnämnden och räddningsnämnden har haft ökade nettokostnader.

Investeringsredovisning (mnkr)

NÄMND/FÖRVALTNING	Budget utgifter	Inkomster	Utgifter	Netto inv.	Avvikelse Utfall – Budget	Netto Bokslut 2018
Kommunstyrelsen	-3	-	-	-	2	-
Service och teknik (skattefinansierade)	-46	-	-27	-27	19	-17
Service och teknik (avgiftsfinansierade)	-5	-	-	-	4	-9
Skog och mark	-	3	-	3	3	1
Barn- och utbildningsnämnden	0	-	-	-	-	-
Socialnämnden	-1	-	-	-	-	-1
Kultur- och fritidsnämnden	-	-	-	-	-	-
Räddningsnämnden	-2	-	-2	-2	-	-2
Årets investeringar	-57	3	-30	-27	30	-28

Årets investeringsutgifter uppgår till 30 mnkr, att jämföra med budgeterade investeringsutgifter om 57 mnkr. I budgeterade investeringsutgifter ingår överflyttade investeringsmedel från 2018 med 18 mnkr, ombudgetering inom år 2019 med minskning av nettoinvestering 1 mnkr, samt tilläggsanslag med 9 mnkr. För sammanställning av förändring av årets budgeterade investeringsmedel, se tabell *Förändring investeringsbudget*. Årets investeringsinkomster uppgår till 3 mnkr. Försäljning omfattar anläggningstomter med bokfört värde 0 kronor, vilket innebär att försäljningen i sin helhet är redovisad som reavinst.

”Årets investeringsinkomster uppgår till 3 mnkr”

Förändring investeringsbudget (tkr)

Verksamhetsplan och budget KF, 2018-10-22, § 94	30 670
Överflytt investeringsmedel 2018-2019, KS 2019-02-05, §§ 25–27	17 950
Ombudgetering, borttag och tillkommande nya projekt, KF 2019-05-06 § 42	-840
Tilläggsanslag förskolan Hästen, KF 2019-03-25, § 22	9 000
Summa	56 780

Stora investeringar 2019 (tkr)

Investeringar med utfall över 500 tkr år 2019	Budget	Utfall	Avvikelse
Förskolan Hästen – tillbyggnad	24 949	10 129	14 820
Ishallen, kylaggregat	5 000	5 362	-362
Gatubelysning Lima & Malung	3 000	4 893	-1 893
Skålmogården, badrum	1 100	1 233	-133
Räddningstjänsten, slangtvätt	1 000	1 055	-55
Radhusgatan & Stolpvägen åtgärder	2 700	1 471	1 229
Tvätten, ventilation	600	624	-24
Förskolan Skogsbacken, värmepump	350	547	-197
Summa	38 699	25 314	13 385

Investeringsredovisning

Av årets investeringsutgifter om 30 mnkr svarar de åtta största investeringsprojekten för 25 mnkr av genomförda investeringar. Budget för dessa uppgår till 39 mnkr av totala budgetmedel 57 mnkr. Kommentar för genomförda åtgärder och avvikelse mot budget lämnas för dessa.

Investeringsprojekt **förskolan Hästen** påbörjades under år 2019 med anläggning av parkeringar och nybyggnation av tre avdelningar, samt ett nytt kök. Projektet är planerat att slutföras under sommaren år 2020. Upphandlingen fick göras om på grund av att endast en anbudsgivare lämnade svar vid förfrågan om en totalentreprenad. I den nya upphandlingen fördelades installationsarbeten till utförande entreprenad och fick därmed fler anbudsgivare.

Investeringsprojekt **kylaggregat** på ishallen genomfördes under sommaren år 2019. Det nya kylaggregatet anskaffades och installerades i stället för att renovera befintligt kylaggregat. En renovering bedömdes ej som lönsamt, utan analysen visade på att ett nytt aggregat var en bättre lösning. Investeringen blev dock betydligt dyrare än beräknat på grund av att även golvet i maskinrummet behövdes bytas ut.

Utbyte av befintlig **vägbelysning** i Lima och Malung i samband med fiberläggning och nedkablning av högspänningsledningar har genomförts under året.

Renovering av **badrum på Skålmogårdens** äldreboende färdigställdes i mars år 2019. Investeringen prioriterades och beslutades under början av året på grund av vitesföreläggande att åtgärda badrummen före april år 2019.

Investering och installation av **slangtvätt** för räddningstjänstens brandslangar har gjorts under året.

Under år 2018 åtgärdades vatten- och avloppsledningar i samarbete med Vamas på **Radhusgatan** och överbyggnad iordningställdes. Samtidigt passade Malungs Elnät på att byta ut gamla blykablarna. Under år 2019 har asfaltering och kantstenssättning genomförts. Återställning av grönytor och gräsmattor återstår till kommande år.

VA-ledningarna i **Stolpvägen** är utbytta under år 2019. Tjälffarlaga massor i den gamla väggroppen är utbytta och återfyllning är utförd upp till bärlagenivå. Till år 2020 återstår asfaltering och återställning av grönytor och gräsmattor.

Ny ventilation på **tvätten** installerades under våren 2019 på grund av tidigare uttjänad och föråldrad ventilation som var energikrävande.

Installation två värmepumpar vid **förskolan Skogsbacken** har ersatt två befintliga elpannor. I anslutning till installationen byggdes det även ut två teknikrum för värmepumparna. Samtidigt iordningställdes för att möjliggöra flytt av ventilationsaggregaten som för närvarande är placerade på vinden.

Pågående investeringar

	Total Budget	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall	Avvikelse
Förskolan Hästen – tillbyggnad	33 000	147	2 051	10 129	12 327	20 673
Ungärde skola – utemiljö	2 529		28	34	62	2 467
Svetsaren, ombyggnad IFO	5 500			263	263	5 237
Radhusgatan			1 316	927	2 243	
Stolpvägen				544	544	
Summa	41 029	147	3 395	11 897	15 439	28 377

Under året avslutade pågående investeringar

Ungärde skola brandlarm och passersystem	383		9	379	388	-5
Summa	383		9	379	388	-5
Totalt	41 412	147	3 404	12 276	15 827	28 372

Per 2019-12-31 fanns fem stycken pågående investeringar i Malung-Sälens kommun. Under år 2019 har ett pågående investeringsprojekt från tidigare år avslutats avseende brand- och passersystem på Ungärde skola. Projektet innebar ett överdrag mot budget med 5 tkr.

Tillbyggnad på **förskolan Hästen** har pågått med planering sedan år 2017. Den är beräknad att färdigställas under år 2020. Verksamheten beräknas vara igång i nya lokaler hösten år 2020. Utemiljö för **Ungärde skola** har funnits med i planeringen under flera år, men det har funnits olika uppfattningar om vilka åtgärder som ska göras. För år 2020 planeras nu åtgärder för att iordningställa skolgården, samt troligtvis en fotbollsplan. Under år 2020

kommer Individ- och familjeomsorgen (IFO) att flytta sin verksamhet till om- och nybyggda lokaler i fastighet **Svetsaren**, i folkmun kallad Rosengrensfastigheten. Lokalerna har anpassats efter IFO:s verksamhetsbehov. Om- och tillbyggnad pågår och fullmäktige har under inledningen av år 2020 beviljat tilläggsanslagsanslag vilket medfört att total budget beräknas till 5,5 mnkr.

För projekt **Radhusgatan** återstår återställning av grönytor, samt anläggande av gräsmattor. Projektet har pågått sedan år 2018. **Stolpvägen** har åtgärdats under år 2019 och för 2020 återstår asfaltering och återställning av grönytor och anläggning av gräsmattor. Investering i gator och vägar budgeteras inte per projekt, utan fullmäktiges årliga medel för investering i gator och vägar fördelas i budgeten.

Övriga viktiga förhållanden

Befolkningsutveckling

Befolkningen i länet ökade med 775 invånare, medan ökningen i Malung-Sälens kommun var 32 personer. Trenden för Malung-Sälens kommun har under en tid varit en minskande befolkning. Sett till den senaste tioårsperioden minskade folkmängden under åren 2010–2014 med i genomsnitt knappt 100 personer per år. Den trenden bröts under år 2015. Befolkningsutvecklingen var även positiv för år 2016 med 55 invånare och år 2017 med 23 invånare. År 2018 minskade däremot befolkningen med 8. Födelsenettet har under en lång period varit negativt, med en minskning med cirka 30–50 invånare, där antalet som föds uppgår till cirka 80 till 90 barn per år, medan antalet som avlider uppgår till cirka 120–150 stycken. Flyttnettet har även det varit negativt under ett antal år, men trenden bröts under år 2015 och 2016 då flyttnettet var positivt med cirka 100 invånare per år. Kommunens invånare var vid årsskiftet 2019/2020 totalt 10138 invånare.

Arbetsmarknad

Arbetslösheten i Malung-Sälens kommun år 2019 uppgick till 3,1 procent att jämföra med länets 4,7 procent och rikets 5,7 procent. Arbetslösheten bland ungdomar i Malung-Sälens kommun uppgick till 5,2 procent att

jämföra med länet 7,4 procent och riket om 9,1 procent. Utfallen i förhållande till länet och riket speglar den gynnsamma utveckling som finns för företagen i Malung-Sälens kommun, vilken främst är en effekt av den pågående utvecklingen av turismen i Sälensområdet som ger positiva effekter på det lokala näringslivet.

Bostadsmarknad

I kommunen finns en stor efterfrågan på bostäder vilket är en effekt av den pågående expansionen och ett livskraftigt näringsliv. När det gäller hyreslägenheter finns ett ökat tryck, som visar sig genom att bostäder i Sälens by går mot fullt uthyrt året om, vilket kan jämföras med tidigare års vakanser under sommartid. I Malung finns en tendens till avmattad inflyttning när det gäller hyreslägenheter. Vad gäller tomter för byggnation och exploatering finns fortsatt efterfrågan. I arbetet med anpassning till fullmäktiges budget år 2020 har kommunstyrelsen beslutat om ett utrednings- och utvecklingsuppdrag avseende exploateringsprocessen. Uppdraget är under utformning.

Utbildning

Inom grundskolan ökar behovet av särskilt stöd kontinuerligt, vilket har varit en trend den senaste treårsperioden. Det ställer krav på extra resurser för att ge eleverna förutsättningar att klara grundskolekravet. Dels medför detta tillkommande kostnader och dels är det en utmaning att få bemanning.

Inom vuxenutbildningen finns ett ökat tryck dels kopplat till utbildningsplatsen, dels behov av SFI (svenska för invandrare) utbildning, då det fortsatt finns en kö till SFI. Efter genomförd SFI behöver merparten av individerna fortsatt utbildning endera genom grundvux eller gymnasievux, vilket innebär att volymen förväntas vara fortsatt hög och även öka.

Antalet barn som föds i Malung-Sälens kommun varierar mellan åren, vilket medför en ständig anpassning av förskolans verksamhet. Anpassningarna ska möta behovet av antal platser för de vårdnadshavare som behöver plats för sina barn på förskolan och att förskolan ska kunna tillhandahålla kompetent personal.

Vård och omsorg

Inom Malung-Sälens kommun har strategin varit att minska antalet särskilda boendeplatser till förmån för trygghetsboende. Det har då inneburit att antalet individer som efterfrågar hemtjänst har ökat. Detta sker i kombina-

”Inom grundskolan ökar behovet av särskilt stöd”

tion med att antalet äldre ökar i Malung-Sälens kommun, vilket är i linje med rikets utveckling och kommer påverka nettokostnadsutvecklingen över kommande tioårsperiod.

Individ- och familjeomsorgen har under året arbetat strukturerat med att minska antalet placeringar, samt att hitta ekonomiskt fördelaktiga placeringar. För befintliga och kommande placeringar behöver arbetet fortsätta.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

För den kommunala koncernen är den framtida utmaningen kompetensförsörjning, omfattande både omvärlds- och verksamhetsrisk. Det innefattar dels att kunna rekrytera framtidens medarbetare, dels att kompetensutveckla befintliga medarbetare. För verksamheterna innebär risken i förlängningen utmaningar att upprätthålla tillräcklig och kompetent bemanning för att utföra de uppgifter som behövs.

I likhet med övriga landet ökar andelen äldre samtidigt som andel yngre ökar. Det ställer krav på att färre ska försörja fler, vilket ökar trycket både på äldreomsorgen och på skolans organisation.

Det finns ett underhållsbehov av de kommunala anläggningarna i Malung-Sälens kommun. En framtida organisering av den

kommunala verksamheten kommer samtidigt innebära om- och tillbyggnationer av befintliga lokaler och anskaffning eller byggnation av nya lokaler. Skolans organisation är under omorganisering till låg-, mellan- och högstadium, vilket kommer omfatta investeringar i lokaler. Simhallen Skinnarbädd stängde under år 2019 på grund av att omfattande renoveringskostnader skulle krävas för fortsatt drift. Utredning pågår huruvida en ny simhall ska anläggas. Behoven och kraven medför dels risker i möjligheten att bedriva verksamheten och dels påverkas framtida investerings- och driftamar. I förlängningen kan upplåningen behöva ökas.

Inom upphandlingsområdet och bland avtalade ramavtalsleverantörer finns en tendens att det emellanåt inkommer för få anbud vid upphandlingar och att det ibland är svårt att få hantverkare trots ramavtal. Detta riskerar att försämra förmågan ytterligare avseende underhåll och investeringar vilket i förlängningen påverkar möjligheterna att bedriva en effektiv verksamhet.

Expansionen i Sälenområdet medför ökade investeringsbehov för de kommunala bolagen, vilket behöver finansieras antingen genom ökad upplåning eller genom större överskott.

Ökad upplåning medför dels ökad skuldsättning för den kommunala koncernen, dels ökade räntekostnader. Den kommu-

nala koncernen har ett tak för skuldsättning per invånare, vilket både är en begränsning för utveckling och ett underlag för att prioritera bland investeringar med upplåning. Lånens förfallostruktur är spridd över en femårsperiod med stor andel lån med bunden ränta. Utifrån ett resultatperspektiv kan räntekostnaderna beräknas mer exakt, samtidigt som risken med bunden ränta är att det är ovisst att veta vilket ränteläge som råder vid förfallotidpunkt för lån.

Pensionsförpliktelser

Kommunkoncernens pensionsåtagande uppgick till 263 mnkr år 2019, där merparten avsåg den kommunala organisationen. För kommunen uppgick åtagandet till 261 mnkr. Malung-Sälens kommun har inga egna medel i placeringar för kommande pensionsutbetalningar. Däremot är den förmånsbestämda ålderspensionen försäkrad med pensionsförsäkringskapital uppgående till 34 mnkr per 2019-12-31. Återlånade medel (det vill säga skillnaden mellan förpliktelse och marknadsvärde av förvaltade pensionsmedel) uppgick till 226 mnkr för år 2019.

Pensionsförpliktelserna redovisas sedan år 1998 enligt den så kallade blandmodellen, där pensioner intjänade före år 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarförbindelse. Förpliktelserna som redovisas som ansvarförbindelse uppgick till 225 mnkr.

Pensionsförpliktelse (tkr)

	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
Avsättning inkl. särskild löneskatt	10 848	9 603	12 940	11 046
Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	225 101	231 023	225 101	231 023
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	25 317	19 311	25 317	19 311
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	–	–	–	–
Summa pensionsförpliktelser	261 266	259 937	263 358	261 380
Förvaltade pensionsmedel – marknadsvärde				
Totalt pensionsförsäkringskapital	33 545	24 921	33 545	24 921
– varav överskottsmedel	1 439	1 571	1 439	1 571
Totalt kapital pensionsstiftelse	–	–	–	–
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	–	–	–	–
Summa förvaltade pensionsmedel	34 984	26 492	34 984	26 492
Finansiering				
Återlånade medel	226 282	233 445	228 374	234 888
Konsolideringsgrad	13%	10%	13%	10%

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

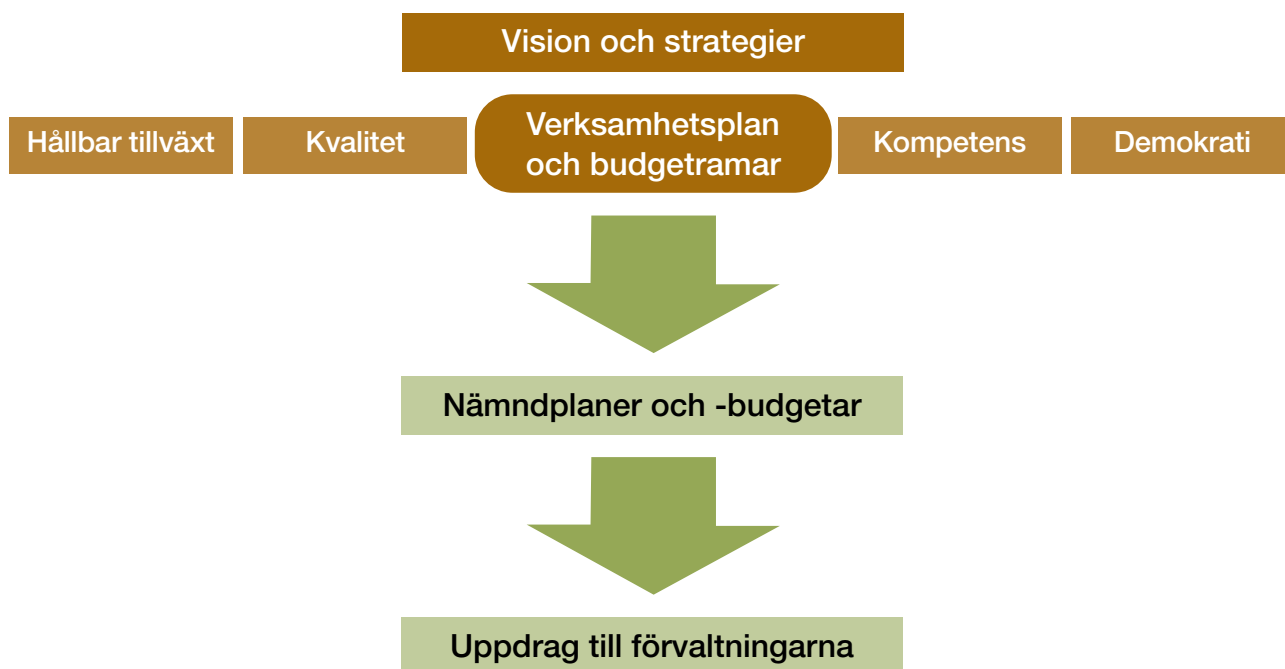
I Malung-Sälens kommunkoncern finns flera nivåer av politisk styrning som sker genom kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder samt genom representation i styrelser för de kommunala bolagen. Tjänstemannaorganisationen verkställer uppdrag enligt styrmodell, styrdokument och fattade beslut.

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och politikerna i kommunfullmäktige har det högsta ansvaret för den kommunala verksamheten. Kommunfullmäktige fastställer kommunens visioner, lagstadgade planer, policys och föreskrifter. De beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering vilket inbegriper ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi, för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Politikerna i kommunstyrelsen planerar, leder och samordnar kommunens verksamhet och ekonomi.

Kommunens nämnder och de kommunala bolagens styrelser ansvarar för att respektive verksamhet utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås.

STYRMODELL

Styrmodell

Malung-Sälens kommuns styrmodell utgår från mål- och resultatstyrning. I kommunfullmäktiges beslut beskrivs principerna för styrningen och hur styrkedjan ska hållas samman. Kommunstyrelsen utarbetar årligen anvisningar för att konkretisera arbetet med planerings- och uppföljningsprocesserna, inklusive tidsangivelser för de aktiviteter i styrmodellen, som kommunfullmäktige beslutat om.

Styrmodellen finns att ta del av på kommunens hemsida, malung-salen.se/kommunochpolitik/planerochstyrdokument/styrmodell

Kommunfullmäktiges verksamhetsplan omfattar inriktningsmål och finansiella mål för planperioden, samt prioriterade åtgärder för innevarande år på den övergripande nivån. Inriktningsmålen är indelade i fyra områden: hållbar tillväxt, kvalitet, kompetens och demokrati.

Nämnderna utarbetar nämndplaner med nämndmål utifrån res-

pektive uppdrag och kommunfullmäktiges inriktningsmål. För alla mål på nämnd- och fullmäktigenivå ska det finnas mått eller indikatorer för att kunna följa upp verksamheternas resultat.

I möjligaste mån används mått som medger jämförelser med andra kommuner. För de mått eller indikatorer som inte är jämförbara med andra kommuner sker jämförelse med kommunens egna resultat och fastställda måltalsnivåer.

Planeringsprocessen för den kommunala organisationen

Kommunstyrelsen fastställer årligen detaljerade anvisningar för planeringsprocessen, det vill säga budgetarbetet. Planeringsprocessen inleds med att kommunstyrelsen fastställer budgetförutsättningar inklusive ramuppräknningar. Budgetförutsättningar utgår från prognos för kommunalskatt och statsbidrag för planperioden, samt kommunstyrelsens bedömning om befolkningsutveckling.

Budgetförutsättningarna distribueras till övriga nämnder som får redovisa konsekvenser från givna budgetförutsättningar. Redovisningen av konsekvenser och behov görs till BAS-gruppen (budget, ansvar och samverkan) bestående av kommunstyrelsens ordinarie ledamöter, ordförande och vice ordförande i nämnderna samt förvaltningschefgruppen. Utifrån nämndernas redovisning med eventuellt äskande och behov, samt uppdaterade uppgifter om skatteintäkter och statsbidrag bereds förslag till ekonomisk budget och verksamhetsplan av kommunstyrelsen som förslag till kommunfullmäktige. Verksamhetsplan och budget omfattar fyra år.

Uppföljningsprocessen kommunala koncernen

Kommunstyrelsen fastställer årligen detaljerade anvisningar för uppföljningsprocessen för den kommunala organisationen, omfattande viss rapportering från de kommunala bolagen. För år 2019 omfattade anvisningarna uppföljning med helårsprognos per mars,

april, maj, augusti, oktober och november. Per april upprättades förstärkt prognos för den kommunala koncernen med helårsprognos. Delårsbokslut och delårsrapport för den kommunala koncernen upprättades per augusti. För årsbokslut och årsredovisning upprättas särskilt detaljerade anvisningar som distribueras. Nämnder och de kommunala bolagen lämnar verksamhetsberättelser och underlag för utfall som underlag till kommunens årsredovisning, vilken fastställs i april påföljande år.

Uppsiktsplikt

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt av de kommunala bolagen har fullgjorts bland annat genom att Malung-Sälens Turism AB, Malungs Elverk AB, Malungshem AB och Vatten & Avfall i Malung-Sälens AB samt Västerdalarnas utbildningsförbund har redovisat sin verksamhet vid ett till två tillfällen.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska budgeten innehålla mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin anges finansiella mål och för verksamheten anges verksamhetsmål.

Kommunfullmäktige beslutade 2019-06-17, § 51 om mål och strategier för år 2019–2023. I beslutet gavs nämnderna i uppdrag att i samband med upprättande av årliga detaljbudgeterna redovisa hur respektive nämnd ska bidra till kommunfullmäktiges måluppfyllelse. Nämndernas bidrag till mandatperiodens måluppfyllelse har börjat formuleras under hösten år 2019, för att genomföras under år 2020. Det medför att måluppföljningen för år 2019 utgår från tidigare fastställd verksamhetsplan och budget för år 2019–2022. I verksamhetsplan och budget för år 2019–2022 har fullmäktige definierat god ekonomisk hushållning och fastställt prioriterade inriktningsmål för den kommunala organisationen. Fastställda mål för den kommunala koncernen saknas, med undantag av ett mål inom finansiella mål, har bolagen att följa ägardirektiv och bolagsordning.

Ur ett ekonomiskt perspektiv ställs krav på ekonomiskt överskott över tid. Ett vanligt förekommande överskottsmål är två procent av andel skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Resultatmålet ska långsiktigt säkra en god ekonomisk hushållning och innebär att kommunen skapar möjlighet att självfinansiera investeringar. Överskottsmålet syftar även till att skapa möjlighet för att snabbt kunna möta förändringar i konjunkturen.

Fullmäktige i Malung-Sälens kommun fastställde i budget för år 2019 ett överskottsmål om 1,1 mnkr, vilket motsvarar 0,2 procents överskott. Det är lägre än vad som behövdes för att återställa balanskravsunderskott och för att tillskapa utrymme för investeringar. Årets utfall uppgår dock till +32 mnkr vilket överträffar budgeterat resultat. Det motsvarar en positiv avvikelse mot budget med 31 mnkr.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Årets utfall för finansiella mål och inriktningsmål redovisas med utfall för året, jämförelse med föregående år samt kommentar till det samlade resultatet.

För att utvärdera om Malung-Sälens kommun uppfyller målen, åskådliggörs måluppfyllelsen med hjälp av en färgskala grönt, gult och rött. Grönt innebär att målet nås, gult att målet delvis uppnås och rött att målet inte är uppnått. Färgmarkeringen för respektive mål är en sammanvägd bedömning av resultaten på övergripande nivå och på nämndnivå, där så är tillämpligt. För alla redovisningar gäller att om färgmarkering saknas, innebär det att ingen mätning gjorts under året.

Finansiella mål

Med syftet att uppnå en ekonomi i balans har två finansiella mål för god ekonomisk hushållning med sex nyckeltal (indikatorer) inklusive måltal fastställts av fullmäktige i budget år 2019, för den kommunala organisationen.

Ur ett finansiellt perspektiv uppfylls inte god ekonomisk hushållning. Enbart ett av två finansiella mål uppfylls. Däremot uppfylls fem av sex nyckeltal (indikatorer). I bedömning huruvida god ekonomisk hushållning, ur ett finansiellt perspektiv, uppnås bör dock beaktas viktningen mellan målen samt att investeringsvolymen jämfört planperioden 2016-2019 klarar målnivån. Samtidigt uppnår, kanske ett av de viktigaste målen, verksamhetens nettokostnad målnivån. Det är en grundförutsättning för att skapa en stabil ekonomi.

Verksamhetens nettokostnad är lägre än 98 procent. Det är en effekt av att verksamheterna har förbrukat mindre medel än tilldelade ramar, framförallt beroende på att engångsintäkter balanserar tillkommande kostnader utöver budget. Nyckeltalet uppfylls.

Amortering av lån är uppfyllt för år 2019 för den kommunala organisationen. Amortering har gjorts med 89 mnkr samtidigt som nya lån upptagits med 60 mnkr.

Lån och borgensåtagande uppgår till 91 procent av limit. Limiten är 135 tkr/invånare och måltalet är fastställt till 95 procent. Nyck-

Finansiella mål	Nyckeltal (indikator)	Måltal	2019	2018
Verksamheterna uppfyller sina uppdrag utifrån de mål och budgetramar som kommunfullmäktige har beslutat och i syfte att ta ansvar för en god ekonomisk hushållning.	Verksamhetens nettokostnad, %	< 98 %	97	101
	Amortering av lån, %	2 % per år	32	38
	Lån och borgensåtagande, %	< 95 % av satt limit	91	86
	Kassalikviditet, %	> 80 %	86	74
	Soliditet, %	> 30 %	48	39
Investeringsvolymen ligger i nivå med kommunens årliga avskrivningar.	Investeringsvolym, mnkr	Avskrivningar inom planperioden	30	25

■ Målet helt uppfyllt ■ Målet delvis uppfyllt ■ Målet ej uppfyllt

eltalet omfattar den kommunala koncernen och är uppfyllt. Det är dock en försämrning jämfört med 2018 års nivå på 86, vilket beror av att tillgängliga likvida medel minskat mer än avsättningar, skulder och pensionsförpliktelser.

Kassalikviditeten har förbättrats jämfört med föregående år och uppgår till 86 procent, vilket är högre än målvärdet. Förbättringen beror på att kortfristiga skulder minskat mer än omsättningstillgångar. Kortfristiga skulder har främst minskat på grund av att förskottsinsbetalda medel från Skolverket har reglerats, samt att leverantörsskulder minskat beroende på vidareförmedlade bidrag. Regleringen till Skolverket har påverkat likviditeten inom kortfristiga fordringar. Samtidigt har investeringstakten inte påverkat likviditeten på förväntat motsvarad nivå. Nyckeltalet för kassalikviditet uppfylls.

Soliditeten, exklusiv pensionsåtagande, har förbättrats med 9 procent jämfört med föregående år vilket förklaras av ökat eget kapital i förhållande till minskade totala tillgångar. Ökningen av eget kapital beror på årets positiva resultat. Bland tillgångarna har framförallt bankbehållningen minskat jämfört med föregående år. Nyckeltalet är högre än målvärdet och är uppfyllt.

Sammantaget uppfylls "Verksamheterna uppfyller sina uppdrag utifrån de mål och budgetramar som kommunfullmäktige har beslutat och i syfte att ta ansvar för en god ekonomisk hushållning". Anledningen till att målet uppfylls är att det kanske viktigaste nyckeltalet nettokostnad uppfylls, vilket möjliggör förbättrade utfall för övriga nyckeltal.

Investeringsvolymen för år 2019 uppgår till 30 mnkr och det finansiella målet "Investeringsvolymen ligger i nivå med kommunens årliga avskrivningar" uppfylls inte. Att beakta i sammanhanget är målvärdets konstruktion innebärande att tidigare års oförmåga att investera enligt fastställd investeringsbudget medfört att pågående investeringsprojekt förflyttats i tid. För perioden 2016-2019 uppgick avskrivningar till 116 mnkr medan investeringsvolymen uppgick till 90 mnkr, det innebär över längre tid att målet klaras.

Inriktningsmål

Med syftet att uppnå en god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv har fyra målområden med tio prioriterade inriktningsmål med tillhörande indikatorer och måltal fastställts. Flera av indikatorerna har inte varit möjliga att mäta och för vissa mål saknas måltal. Ur ett verksamhetsperspektiv uppfylls inte god ekonomisk hushållning. Inget av målområdena uppfylls i sin helhet. Två av tio inriktningsmål uppfylls och sex uppfylls delvis. Ett inriktningsmål uppfylls inte och för två inriktningsmål kan bedömning ej lämnas.

Hållbar tillväxt

Hållbar tillväxt syftar till att spegla kommunens roll som samhällsbyggare. Jämfört med år 2018 redovisas utfall för motsvarande antal indikatorer.

Inom inriktningsmålet service och välfärdstjänster har andel av befolkning som erhåller försörjningsstöd minskat, medan ingen mätning genomförts för övriga indikatorer.

Inom inriktningsmålet sysselsättning och ökad tillväxt har andel nya företag per 1 000 invånare ökat till 8,4, medan ingen mätning om andelen nöjda företag är genomförd. I svenskt näringslivs ranking av lokalt företagsklimat för år 2019 är Malung-Sälen årets klättrare och gick upp 158 placeringar jämfört med tidigare år.

Inom inriktningsmålet miljö- och klimathänsyn fortsätter den positiva utvecklingen från föregående år, då andelen återvunnet material ökat. Däremot har andelen ekologiska livsmedel minskat. Vidare har miljöcertifiering av kommunens skogsinnehav pågått enligt plan, innebärande att hela innehavet är certifierat från årsskiftet 2016/2017.

För tre nyckeltal saknas resultat för år 2019 och för dessa anges ej mätt. Medborgarundersökningen har inte genomförts i Malung-Sälen år 2019 och för övriga finns ej mått att få.

Sammantaget är bedömningen att område hållbar tillväxt inte är uppfyllt. Ett av tre prioriterade inriktningsmål uppfylls helt.

HÅLLBAR TILLVÄXT

Prioriterade inriktningsmål	Indikator	Måltal	2019	2018
Vi erbjuder bra service och välfärdstjänster för att skapa goda livsvillkor	Andel nöjda medborgare (NRI)	Informationsmått	Ej mätt	Ej mätt
	Andel förvärvsarbetande, %	Minst bibehållen nivå	Ej mätt	Ej mätt
	Andel av befolkningen som får försörjningsstöd, %	Minskande	2,2	2,3
Vi möjliggör strategiska insatser och åtgärder som leder till ökad sysselsättning och till ökad tillväxt – inte minst inom besöksnäringen.	Andel nya företag/1 000 inv	Bibehållen nivå	8,3	6,4
	Andel nöjda företagare (Insikt)	Ökande	Ej mätt	Ej mätt
Vi tar tydligt och medvetet ansvar för en mer långsiktig hållbar utveckling – utifrån miljö- och klimathänsyn	Andel återvunnet material i förhållande till total mängd hushållsavfall, %	Ökande	32	27
	Andel ekologiska livsmedel, %	Ökande	31	32
	Andel miljöcertifierad skog, %	Ökande	100	100

■ Målet helt uppfyllt ■ Målet delvis uppfyllt ■ Målet ej uppfyllt

Kvalitet

Kvalitet syftar till att mäta den kommunala organisationens förmåga att leverera välfärdstjänster av god kvalitet. Jämfört med år 2018 redovisas utfall för motsvarande antal indikatorer.

Inom inriktningsmål tillgänglig service och gott bemötande uppnås två av fyra indikatorer. Där har bland annat väntetiden för plats på särskilt boende, från ansökan till erbjudande om plats, förkortats. Andelen som erbjudits plats på förskolan uppnår inte målnivån och har försämrats jämfört med föregående år. Förklaringen är delvis en striktare bedömning i uppföljning av nyckeltalet. Det har även varit ett högre tryck i södra kommundelen på grund av fler barn, vilket medfört att nya avdelningar har fått öppnas.

Inom inriktningsmålet god vård och omsorg är andel brukare nöjda/ganska nöjda med sitt särskilda boende på motsvarande nivå som föregående år. Däremot har andelen som är nöjda med hemtjänsten

minskat. Förklaringen till minskningen har inte analyserats. Andelen ungdomar som inte kommit tillbaka till IFO inom ett år har minskat.

Inom inriktningsmålet god förskola och skola ligger antal barn per personal i förskolan i nivå med föregående år, medan andel elever som fullföljer gymnasiet har försämrats, vilket varit en trend under flera år, dock har trenden avmattats mellan år 2019 och 2018 i jämförelse mot tidigare år.

För fyra indikatorer saknas resultat för år 2019 och för dessa anges ej mätt. Medborgarundersökningen har ej genomförts. För elevers syn på skolan i årskurs 8, samt andel behöriga till nationellt program på gymnasiet finns inga mått med anledning av att måttet inte längre finns att tillgå enligt den formulering som fullmäktige fastställt. Motsvarande gäller även kvalitetsaspekter inom LSS.

Sammantaget är bedömningen att område kvalitet inte är uppfyllt. Inget av de tre prioriterade inriktningsmål uppfylls helt.

KVALITET

Prioriterade inriktningsmål	Indikator	Måltal	2019	2018
Vi har en tillgänglig service och ett gott bemötande.	Andel nöjda medborgare Nöjd medborgar index (NMI)	Informationsmått	Ej mätt	Ej mätt
	Andel medborgare som tar kontakt med kommunen via telefon och får direkt svar på en enkel fråga %	Ökande	57	57
	Andel som erbjudits plats i förskolan på önskat datum, %	Bibehållen nivå	59	73
	Väntetid för att få plats på särskilt boende från ansökan till erbjudande om plats, dagar	< 90 dagar	34	35
Vi erbjuder en god vård och omsorg med en kvalitet som ligger i nivå med jämförbara kommuner.	Andel brukare som är nöjda/ganska nöjda med sitt särskilda boende, %	Bibehållen nivå	76	76
	Andel brukare som är nöjda/ganska nöjda med sin hemtjänst, indexpoäng av 100 möjliga	Bibehållen nivå	85	93
	Kvalitetsaspekter inom LSS grupp- och serviceboende, % av maxpoäng	Bibehållen nivå	Ej mätt	80
	Andel ungdomar som inte kommit tillbaka till IFO ett år efter avslutad insats/utredning, % hemtjänst, indexpoäng av 100 möjliga	Ökande	90	67
Vi erbjuder en god förskola och skola med en kvalitet som ligger i nivå med jämförbara kommuner för att ge våra barn och unga en trygg och utvecklande uppväxt.	Antal barn per personal i förskolan	Bibehållen nivå	4,8	4,8
	Elevers syn på skolan och undervisningen i årskurs 8, %	Ökande	Ej mätt	Ej mätt
	Andel behöriga till nationellt program på gymnasiet, %	Bibehållen nivå	Ej mätt	Ej mätt
	Andel elever som fullföljer gymnasiet, hemkommun, %	Ökande	74	75

■ Målet helt uppfyllt ■ Målet delvis uppfyllt ■ Målet ej uppfyllt

Kompetens

Kompetens syftar till att kommunens förmåga som arbetsgivare gentemot kommunens anställda. Jämfört med år 2018 redovisas utfall för motsvarande antal indikatorer.

Ingen mätning angående hållbart medarbetarengagemang (HME, index) har gjorts under året. Arbetet med ständiga förbättringar har legat vilande sedan år 2018 och inget utfall har mätts.

Sjukfrånvaron är 6,5 procent, vilket är en försämrning jämfört med

föregående år. Det är i nivå med snittet för riket (6,5 procent) men bättre än snittet för Dalarnas kommuner (7,2 procent). Samtidigt som sjukfrånvaron har ökat i Malung-Sälén har dock snittet i landet sjunkit från 6,6 procent till 6,5 procent och snittet i Dalarnas län har sjunkit från 7,4 procent till 7,2 procent.

När det gäller andelen heltidstjänster och andel som har önskad tjänstgöringsgrad har det inte mätts sedan år 2018.

Totalt saknas utfall för fyra indikatorer och för dessa anges ej

KOMPETENS

Prioriterade inriktningsmål	Indikator	Måltal	2019	2018
Vi har engagerade medarbetare som utvecklar verksamheten.	Hållbart medarbetarengagemang (HME, index)	Ökande	Ej mätt	Ej mätt
	Antal förbättringsidéer	Ökande	Ej mätt	Ej mätt
	Antal genomförda förbättringar	Hälften av idéerna är genomförda	Ej mätt	Ej mätt
	Sjukfrånvaro, %	Minskande	6,5	6,2
Vi ökar andelen heltidstjänster för de medarbetare som önskar det.	Andel som har önskad tjänstgöringsgrad, %	Ökande	Ej mätt	Ej mätt

■ Målet helt uppfyllt ■ Målet delvis uppfyllt ■ Målet ej uppfyllt

mätt. Sammantaget är bedömningen är att område kompetens inte är uppfyllt. Inget av de två prioriterade inriktningsmålen uppfylls.

Demokrati

Demokrati syftar till att spegla kommunfullmäktiges ambition att öka invånarnas möjlighet till information, inflytande och delaktighet. Jämfört med år 2018 redovisas utfall för motsvarande antal indikatorer.

Ingen mätning angående andel nöjda medborgare gällande inflytande har gjorts under året. När det gäller målet informationsindex på hemsidan är måttet borttaget för kommunens kvalitet i

korthet, KKIK. Ingen mätning har gjorts avseende antal åhörare vid kommunfullmäktiges sammanträden. Fullmäktiges sammanträden webbsänds för övrigt via TV Malung-Sälen.

Inom inriktningsmålet aktiv landsbygdsutveckling saknas måltal för tillgång till kommersiell service och det har därför inte mätts. Årliga medel till Leaderprojekt ligger på motsvarande nivå som föregående år.

För tre indikatorer saknas resultat år 2019 och för dessa anges ej mätt. Sammantaget är bedömningen att område demokrati inte är uppfyllt. Inget av de två prioriterade inriktningsmålen uppfylls.

DEMOKRATI

Prioriterade inriktningsmål	Indikator	Måltal	2019	2018
Vi har informerade och delaktiga brukare och invånare.	Andel nöjda medborgare (NII)	Informationsmått	Ej mätt	29
	Informationsindex för hemsidan	Ökande	Ej mätt	88
	Antal åhörare vid kommunfullmäktiges möten	Ökande	Ej mätt	Ej mätt
Vi arbetar för en aktiv landsbygdsutveckling.	Årliga medel för Leaderprojekt, tkr	Ökande	255	255
	Tillgång till kommersiell service och/eller servicepunkter	Måltal saknas	-	-

■ Målet helt uppfyllt ■ Målet delvis uppfyllt ■ Målet ej uppfyllt

Prioriterade åtgärder

Kommunfullmäktige har i verksamhetsplan och budget för år 2019–2023 fattat beslut om ett antal åtgärder att prioritera under år 2019.

Årets genomförda aktiviteter och beskrivning av orsaker till ej genomförd prioritering lämnas nedan.

Område	Status	Årets genomförda aktiviteter och orsaker om ej påbörjat
Kommunens finanser		
Fortsatt arbete för att minska de strukturella överkostnaderna i verksamheterna.	Pågår	Plan för anpassningar till fastställd ekonomisk ram 2020–2023 har beslutats av kommunstyrelsen 2020-01-28, § 22. Under hösten år 2019 har kommunens BAS-grupp, bestående av kommunstyrelsens – och samtliga nämnders ordförande, vice ordförande samt förvaltnings-chefgruppen, utarbetat förslag till anpassningsplan.
Hållbar tillväxt – kvalitet – kompetens – demokrati		
Utveckla samarbetet med näringslivet för en ökad tillväxt.	Pågår	Bidrag har erhållits från Tillväxtverket för utveckling av näringslivsklimatet. Inom projektet har dialog med näringslivet utvecklats och under våren genomfördes en konferens där företagen Malung-Lima-Sälen, Destination Sälenfjällen, LRF och Malung-Sälens kommun deltog.
Arbeta aktivt för att utveckla befintliga och nya företagstableringar.	Pågår	Kontinuerliga kontakter med befintligt och potentiellt näringsliv sker.
Översyn av kommunala tomter och mark samt ta fram ett kommunalt bostadsförsörjningsprogram. Marknadsföring av kommunala tomter.	Pågår	Framtagande av kommunalt bostadsförsörjningsprogram har pågått under år 2019 men har inte behandlats politiskt. Ett första förslag är under vidareutveckling för fortsatt beredning under år 2020. När det gäller marknadsföring av kommunala tomter har ett utredningsuppdrag beslutats för år 2020 inkluderande utveckling av exploateringsprocessen.
Arbeta aktivt med kompetensförsörjning i dialog med näringarna och statliga myndigheter.	Pågår	Dialog i samråd med fjällnäringsen avseende rekryteringar. Samarbete med övriga dalakommuner och Högskolan Dalarna avseende ledarutveckling.
Översyn av kommunens övergripande mål och strategier.	Genomfört	Mål och strategier för år 2019–2023 har tagits fram under våren och beslut har fattats i kommunfullmäktige 2019-06-17, § 51. Nämnderna har fått i uppdrag att redovisa, i samband med framtagande av detaljbudgeterna, hur respektive nämnd ska bidra till måluppfyllelsen. I beslutet har även beslutats att Kommunplan för 2025 och <i>Handlingsplan</i> för ekonomi i balans upphör att gälla.
Översyn och beslut om skolans organisation.	Pågår	Barn- och utbildningsnämnden har av kommunfullmäktige 2019-06-17, § 57, fått i uppdrag att genomföra verksamhetsförändringar i enlighet med gällande stadier, det vill säga låg-, mellan- och högstadium.

”Syftet med analysen är att tydliggöra existerande eller potentiella styrkor och svagheter avseende ekonomin i Malung-Sälens kommun”

Finansiell analys

Modell för finansiell analys

Malung-Sälens kommun använder sig av en ekonomisk analysmodell som omfattar fyra aspekter av kommunens ekonomi. Syftet med analysen är att tydliggöra existerande eller potentiella styrkor och svagheter avseende ekonomin i Malung-Sälens kommun. Analysen bidrar även med information som kan användas vid en bedömning av i vilken utsträckning kommunen uppfyller kraven på god ekonomisk hushållning och utvärdering av kommunens ekonomiska ställning.

Aspekterna i analysen är; det ekonomiska resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den ekonomiska utvecklingen. Varje aspekt analyseras med hjälp av ett antal nyckeltal som har till uppgift att belysa ställning och utveckling.

Resultat

Periodens resultat och dess orsaker analyseras. En eventuell obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna eller tendenser åt det hållet, är en signal som varnar för att en urholkning sker av den finansiella motståndskraften. Inom denna aspekt analyseras även nivån på investeringskostnaderna och dess utveckling.

Kapacitet

Den andra aspekten benämns kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Här redovisas vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt. Ju starkare kapacitet, desto mindre känslig är kommunen/kommunkoncernen för konjunktursvängningar och perioder med nedgångar i ekonomin.

Risk

Med den tredje aspekten risk avses hur kommunen/kommunkoncernen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innebär att kommunen/kommunkoncernen i kort- och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta ekonomiska problem. Här beskrivs även kommunens pensionsskuld.

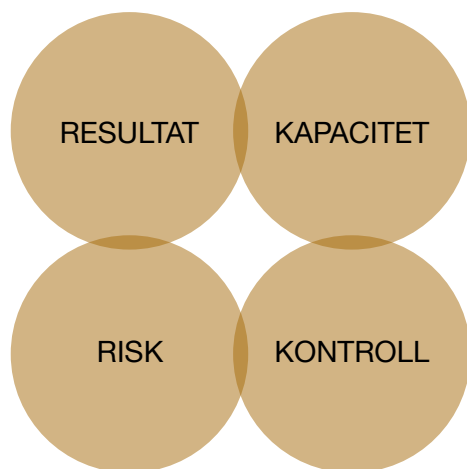
Kontroll

Med aspekten kontroll avses avslutningsvis hur upprättade ekonomiska målsättningar och planer följs. En god följsamhet mot budget ger bra förutsättningar för att kunna uppnå god ekonomisk hushållning. Risk och kontroll hänger samman på så vis att båda visar på förmågan att hantera problematiska situationer.

RK-modellen: Fyra aspekter vid finansiell bedömning

Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och över tiden?

Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt?

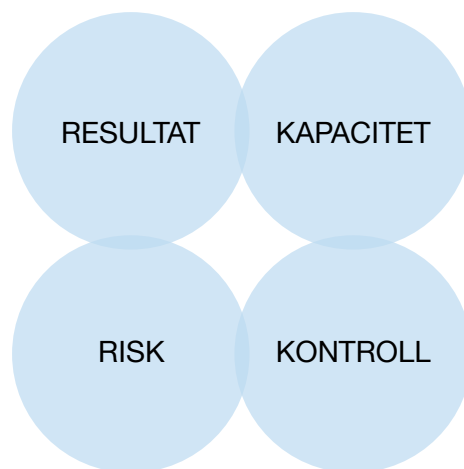
Föreligger några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet?

Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

Nyckeltal vid bedömning av de fyra aspekterna

Nettokostnadsandel
Självfinansieringsgrad
Investeringsrelaterade mått
Årets resultat

Soliditet
Skuldsättningsgrad
Kommunalskatt

Likviditetsmått
Finansiella nettotillgångar
Valuta och ränterisk
Totala pensionskulden
Borgensåtagande

Budgetföljsamhet
Prognossäkerhet

Finansiell analys – den kommunala organisationen

Resultat

Utveckling av intäkter och kostnader (mnkr)

	2019	2018	2017	2016	2015
Verksamhetens intäkter	209	204	261	267	196
Verksamhetens kostnader	-847	-848	-906	-866	-799
Verksamhetens nettokostnader	-638	-644	-645	-599	-603
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	658	638	636	609	570
Finansnetto	12	10	6	3	2
Periodens resultat	32	5	-3	14	-31
Antal invånare	10 138	10 106	10 114	10 091	10 036
Nettokostnad/invånare (kr)	62 901	63 713	63 773	59 360	60 084
Skatteintäkt/invånare (kr)	64 864	63 165	62 883	60 381	56 796

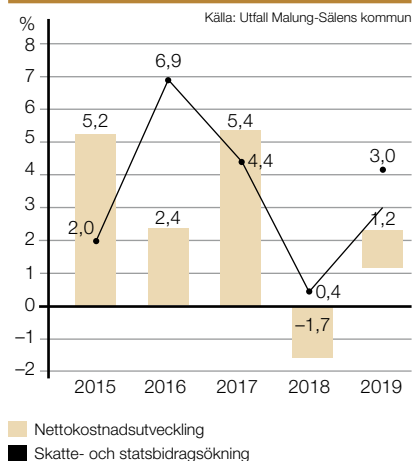
”För en sund ekonomi och god ekonomisk hushållning behöver skatteintäkterna öka mer än nettokostnaderna”

Förändring nettokostnader och skatteintäkter (%)

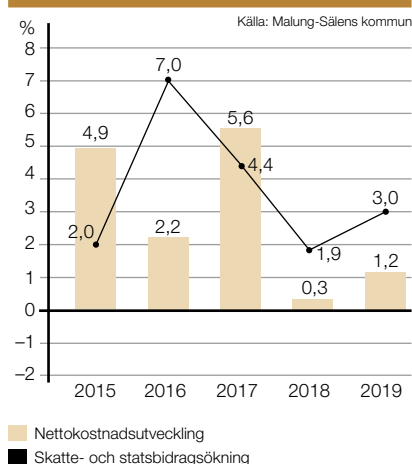
	2019	2018	2017	2016	2015
Nettokostnadernas förändring	-0,1	-0,1	7,7	-0,7	1,5
Nettokostnadernas förändring exkl jämförelsestörande poster	1,2	-1,7	5,4	2,4	5,2
Skatteintäkternas förändring	3,0	0,7	3,5	5,4	4,1
Generella statsbidrag och utjämningsförändring	3,1	-0,4	6,4	10,8	-2,9
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsförändring	3,0	0,4	4,4	6,9	2,0

* Effekt av skatteväxling för kollektivtrafik och färdtjänst från år 2018 ej beaktat för jämförelsetal.

Utveckling av nettokostnader (exkl jämförelsestörande poster) jämfört skatte- och statsbidragsökning

Utveckling av nettokostnader (exkl jämförelsestörande poster och skatteväxling kollektivtrafik/färdtjänst) jämfört skatte- och statsbidragsökning

Nettokostnad

För en sund ekonomi och god ekonomisk hushållning behöver skatteintäkterna öka mer än nettokostnaderna. Utvecklingen av nettokostnaderna i relation till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning är därmed ett väsentligt mått att analysera. Nettokostnader är summan av verksamhetens intäkter minskat med kostnader för avskrivningar och verksamhetskostnader.

Skatteintäkterna, generella statsbidrag och utjämning ökade med 19,2 mnkr eller 3,0 procent mellan år 2019 och år 2018. År 2018 var motsvarande ökning 0,4 procent, det vill säga 2,5 mnkr. Exkluderat för effekt av skatteväxling av kollektivtrafiken från år 2018, uppgick dock ökningen år 2018 till 11,6 mnkr eller 1,9 procent. Under tioårsperioden 2010–2019 är den genomsnittliga ökningen av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning 2,8 procent och genomsnittet för åren 2015–2019 är 3,3 procent. Det innebär att utvecklingen till år 2019 visar på en utveckling i nivå med snittet.

Verksamhetens nettokostnader minskade med 6,2 mnkr eller 1,0 procent mellan åren 2019 och 2018. Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ökade mer än nettokostnaderna. Mellan år 2018 och 2017 minskade nettokostnaderna med 0,6 mnkr eller -0,1 procent. Exkluderat för effekt av skatteväxling av kollektivtrafiken från år 2018, uppgick dock ökningen år 2018

till 13,0 mnkr eller 2,0 procent. Exkluderas jämförelsestörande poster har däremot nettokostnaderna ökat jämfört med år 2018 med 8 mnkr eller 1,2 procent. Föregående år minskade nettokostnaderna även exklusive jämförelsestörande poster, som en effekt av de åtgärder med personalneddragning som vidtogs år 2017.

Trenden har till och med år 2017 varit att nettokostnaderna, exklusive jämförelsestörande poster, ökat mer än skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Femårsnitt för 2014–2018 visade på en ändring där skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ökade med 2,7 procent, medan nettokostnaderna exklusive jämförelsestörande poster ökade med 2,5 procent. Trenden har fortsatt under år 2019 där skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ökade med 3,3 procent för femårsnittet 2015–2019 medan nettokostnaderna exklusive jämförelsestörande poster ökar med 2,5 procent. Inkluderas effekt av skatteväxling är ökningen för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning 3,6 procent och för nettokostnader exklusive jämförelsestörande poster 2,9 procent för femårsnittet. Exkluderas jämförelsestörande poster har skatteintäkterna, generella statsbidrag och utjämning ökat mer än nettokostnader både inklusive och exklusive effekter av skatteväxling från år 2018.

borgarnas krav. Malung-Sälen visar på en högre nettokostnadsökningstakt, vilken dock har bromsat in något från år 2018, i jämförelse mot länet och jämförbara kommuner. En fortsatt negativ utveckling är ohållbar för framtiden. Kommunen har de senaste åren arbetat med en stor utmaning att anpassa sina verksamhetskostnader efter de årliga medel som tillhandahålls, för att nå en ekonomi i balans. Arbetet verkar ge en viss effekt, men anpassningar behöver fortsatta göras.

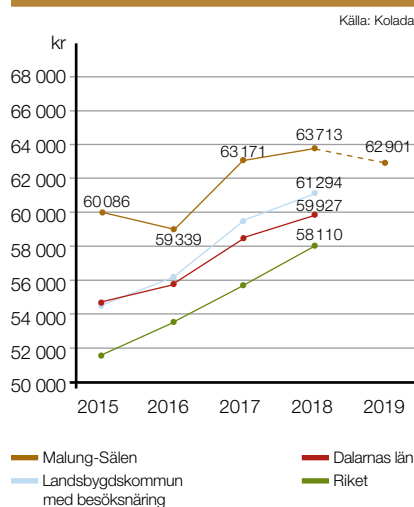
Investeringsvolym

Självfinansieringsgraden är ett mått som visar på årets resultat plus avskrivningar i procent av kommunens nettoinvesteringar. Malung-Sälens kommuns självfinansieringsgrad år 2019 är positiv. Den beror på de relativt låga investeringsutgifterna (30 mnkr), samt mindre försäljning av anläggningsmark (3,3 mnkr). Årets nettoinvestering är 27 mnkr vilket är lägre än årets avskrivningar (28 mnkr). Samtliga årets investeringar har därmed självfinansierats.

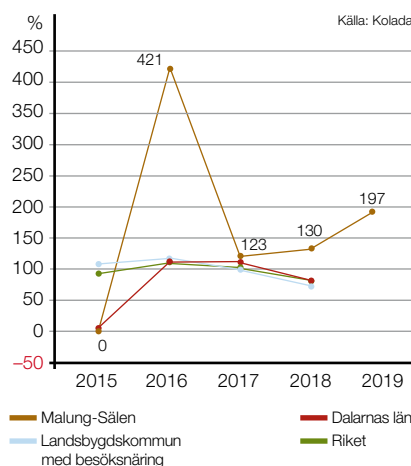
Kommunen har år 2019 investeringsutgifter för 30 mnkr. Föregående år uppgick investeringsutgifterna till 25 mnkr. Det är en ökning mellan åren med 5 mnkr. Avskrivningskostnaden uppgick till 28 mnkr, vilken är i nivå med föregående år. Kommunens samlade investeringsutgifter i förhållande till avskrivningarna uppgår till 108 procent år 2019. Budgeterade investeringar uppgick däremot till 57 mnkr. Av ej använda medel finns förslag om att överflytta 26 mnkr till år 2020. Föregående år överflyttades motsvarande 18 mnkr. I längden är det ohållbart att en stor procentuell andel av beslutade investeringar inte genomförs, inom föreskriven tid, enligt budget. En förklaring till överflyttningen är investering i en förskola som ska färdigställas år 2020.

Av 2019 års investeringar avsåg 0,3 mnkr avgiftsfinansierade investeringar i industrifastigheter och 30,1 mnkr avsåg skattefinansierade investeringsutgifter.

Nettokostnadutveckling per invånare (kr/inv)

Självfinansieringsgrad för kommunens nettoinvestering

Nettokostnad per invånare

Nettokostnaden per invånare visar att Malung-Sälens kommun har haft en högre nettokostnadsutveckling än länet, riket, samt jämfört med landsbygdskommuner med besöksnäring.

Preliminärt utfall för år 2019 saknas vid årsredovisningens upprättande och jämförelse kan ej göras. Utfallet för år 2019 inklusive jämförelsestörande poster och ökande befolkning per 31 december, innebär en minskad nettokostnad per invånare.

Nettokostnadsutvecklingen har under ett antal år ökat kraftigare än skatteintäkterna och statsbidragen, bland annat på grund av kommunens negativa befolkningsutveckling, demografikutveckling samt med-

Investeringsvolym (mnkr)

	2019	2018	2017	2016	2015
Investeringsutgifter	30	25	21	14	21
Avskrivningar	28	28	29	31	31
Investering/avskrivning (%)	108	90	73	44	67

Kapacitet

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens ekonomiska styrka på lång sikt. Den anger hur stor del av de totala tillgångarna som finansieras genom egna medel. Förändringar i soliditeten är beroende av investeringstakt, nyupplåning, skuldförändringar, samt det ekonomiska resultatet. En hög och jämn soliditet är stabiliserande för ekonomin och ger förutsättningar för låga finansieringskostnader.

Soliditeten uppgick år 2019 till 48 procent vilket är en ökning med 9 procentenheter sedan föregående år. Ökningen beror på att tillgångarna minskat med 66 mnkr medan eget kapital ökat med årets resultat. Tillgångarnas minskning beror främst på minskning av bankmedel.

Soliditet är ett av fullmäktiges fastställda finansiella mål ur perspektivet god ekonomisk hushållning och målvärdet är 30 procent, vilket uppnås för år 2019.

I jämförelse med riket, Dalarnas län och landsbygdskommuner med besöksnäring, har Malung-Sälens kommun haft en soliditet lägre än snittet. Jämförelsetal för år 2019 saknas vid årsredovisningens upprättande. Med kommunens förbättrade soliditet förväntas dock kommunen ligga i nivå med snittet i riket. Snittet för riket avseende femårsperioden 2014–2018 har uppgått till 48,3 procent.

Soliditet inklusive pensionsåtagande uppgår till 13 procent för år 2019. Det är en ökning med 7 procentenheter jämfört med år 2018. Jämfört med riket, Dalarnas län och landsbygdskommuner med besöksnäring år 2018, hade Malung-Sälens en lägre soliditet inklusive pensionsåtagande. I och med 2019 års resultat förväntas Malung-Sälens ligga i nivå med länet, men lägre än riket och landsbygdskommuner med besöksnäring.

Kommunens skogsinnehav på 15 000 hektar finns inte redovisat som tillgång i balansräkningen. Inräknas värdet för skogsinne-

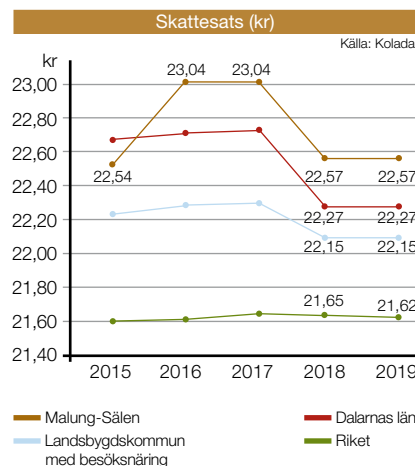
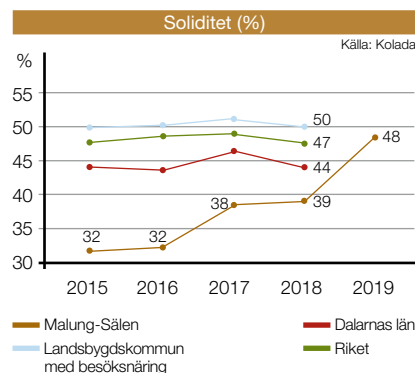
havet (240 mnkr) som tillgång, ökar soliditeten till 62 procent exklusive ansvarsförbindelse för pensionsåtagande och 37 procent inklusive ansvarsförbindelse för pensionsåtagande. Det skulle innebära en soliditet över snittet i riket och högre än snittet i Dalarnas län.

Skuldsättningsgrad

Anskaffning av en tillgång kan finansieras antingen genom eget kapital eller med främmande kapital, det vill säga nytecknande av lån. När ett lån upptas ökar likvida medel samtidigt som skulderna ökar. Andelen tillgångar som har finansierats med främmande kapital brukar benämnas skuldsättningsgrad. Skuldsättningsgraden kan sedan brytas ner i delarna avsättningsgrad samt lång- respektive kortfristig skuldsättningsgrad. Avsättningar är att betrakta som skulder för vilka det exakta beloppet inte är känt och inte heller tidpunkt för när de ska betalas, till exempel avsättning för deponi. Kommunens skuldsättningsgrad år 2019 uppgår till 52 procent. Det är en minskning med 9 procentenheter sedan föregående år. Den långfristiga skuldsättningsgraden har ökat jämfört med föregående år, medan den kortfristiga skuldsättningsgraden har minskat. Ökningen av den långfristiga skulden beror på att del av tidigare långfristiga skulder klassificerats som kortfristiga i föregående års bokslut. Dessa skulder har lösts under år 2019 samtidigt som nya lån upptagits som klassificeras som långfristiga i bokslutet år 2019. Motsvarande har kortfristiga skulder minskat. Tidigare kortfristiga skulder för statsbidrag har reglerats med permanent effekt under år 2019, vilka tidigare funnits bland skulderna för åren 2015–2018. Soliditeten uppgår till 48 procent. Summan av soliditeten och skuldsättningsgraden är alltid 100 procent.

Skuldsättningsgrad (%)

	2019	2018	2017	2016	2015
Skuldsättningsgrad	52	61	62	68	68
– varav avsättningsgrad	5	5	5	2	3
– varav långfr skuldsättningsgrad	19	13	22	43	45
– varav kortfr skuldsättningsgrad	28	43	35	22	20

Kommunalskatt

Kommunalskatten höjdes år 2010 med 50 öre från 21,81 kronor till 22,13 kronor. Ansvar för hemsjukvården övertogs från landstinget 2013-01-01 och finansieringen av övertagandet reglerades genom så kallad skatteväxling med 23 öre, där skattesatsen för år 2013 uppgick till 22,54 kronor. Inför år 2016 fattades beslut om höjning av skatten med 50 öre och skattesatsen för år 2016 uppgick till 23,04 kronor. År 2017 var kommunalskatten oförändrad 23,04 kronor. Under år 2017 fattade fullmäktige beslut om överföring av ansvaret för kollektivtrafiken till landstinget genom skatteväxling och från år 2018 sänktes därmed kommunalskatten med 47 öre till 22,57 kronor.

Malung-Sälens kommun har en skattesats som är högre än rikets snitt, högre än landsbygdskommuner med besöksnäringssnitt, samt näst högst av kommunerna i Dalarna. Däremot är skatteintäkterna per invånare sjunde lägsta i länet per år 2018. Utfall för år 2019 saknas vid årsredovisningsupprättande. Med beaktande av en redan hög skattesats är kapaciteten för intäktsökning genom höjd skattesats begränsad.

Risk

Likviditet

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. Likviditetsmättet ställer de tillgångar som lätt kan realiseras till likvida medel, i relation till kortfristiga skulder. En likviditet under 100 procent innebär att om kommunens alla kortfristiga skulder skulle förfalla idag, finns inte tillräckligt med tillgångar för att betala skulderna, utan pengar måste lånas upp för att klara betalningarna. Ju högre andelen kassalikviditet är, desto bättre för den kortfristiga betalningsförmågan.

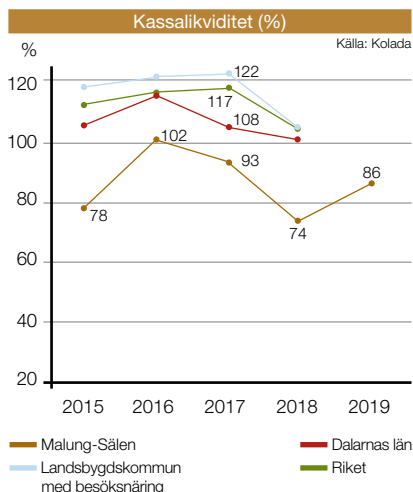
Kassalikviditeten är ett finansiellt mål ur perspektivet god ekonomisk hushållning och fullmäktige har fastställt målnivån till 80 procent. Målet uppnås år 2019.

Kassalikviditeten uppgår till 86 procent år 2019 men har varierat i storlek över åren och inom åren. Den förbättrade kassalikviditeten, jämfört med år 2018, beror på att kortfristiga skulder har minskat mer än kortfristiga fordringar. Minskningen av kortfristiga skulder beror på reglering av kortfristig

del av långfristig skuld avseende lån som reglerats och nya långfristiga lån har upptagits, samt reglering av förskottsbetalda bidrag för vidareförmedling till övriga kommuner i Dalarna avseende vuxenutbildning. Regleringen har gjorts genom att Borlänge kommun övertagit huvudmannskapet från Malung-Sälens kommun. Regleringen av kortfristiga skulder har påverkat kortfristiga fordringar genom att bankmedel har minskat, dock inte i samma omfattning som minskningen av skulderna.

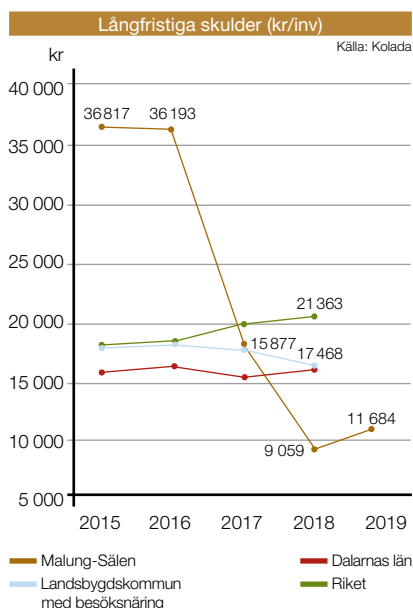
Tillsammans med tre av de kommunala bolagen (Vatten & Avfall i Malung-Sälens AB, Malung-Sälens Turism AB och Västerdalarnas utbildningsförbund) används ett koncernkonto för att kommunkoncernen gemensamt ska kunna nyttja likviditet på ett så fördelaktigt sätt som möjligt. En avtalad checkkredit på 40 mnkr säkrar dessutom likviditeten mot tillfälliga belastningar till följd av svängningar i penningflödet.

”Det gynnsamma ränteläget har inneburit att genomsnittsräntan sjunkit under flera år”

Likviditet (%)

	2019	2018	2017	2016	2015
Kassalikviditet	86	74	93	102	78

Lån och ränta

Under år 2019 har ursprungligen långfristiga låneskulder amorterats med 89 mnkr och nya lån har upptagits med 60 mnkr. Långfristiga låneskulder uppgick till 118 mnkr vid årsskiftet 2019/2020. Kommunens genomsnittsränta för år 2018 uppgick till 0,66 procent att jämföra med år 2018 då den uppgick till 0,92 procent. Det gynnsamma ränteläget har inneburit att genomsnittsräntan sjunkit under flera år.

Enligt Malung-Sälens kommuns finanspolicy ska 50 procent av lånestocken bindas på längre sikt, dels för att hålla nivån på 50 procent, dels för att säkra en låg genomsnittsränta för en längre period. Vid årsskiftet 2019/2020 har kommunen fem lån om totalt 151 mnkr där samtliga lån är bundna. Ett lån förfaller under år 2020, ett lån under år 2022, ett lån år 2023, ett lån år 2023 och ett lån år 2024.

Likviditet (mnkr)

	2019	2018	2017	2016	2015
Långfristiga lån	118	91	161	365	369

Pensionsskuld inklusive löneskatt (mnkr)

	2019	2018	2017	2016	2015
Intjänade pensioner under året	19	18	21	20	20
Avsättning för pensioner	11	10	9	8	7
Ansvarsförbindelse för pensioner	225	231	253	257	262
Totalt pensionsåtagande	236	241	262	265	270
Soliditet inklusive pensionsskuld, %	13	6	2	2	0

Pensionsskuld

Den förpliktelse som kommunen har att i framtiden betala ut pension redovisas på två olika vis, enligt den så kallade blandmodellen. De pensionsförpliktelser som har uppstått från och med år 1998 och framåt, redovisas löpande under intjänandeperioden som en kostnad i resultaträkningen och som en avsättning i balansräkningen. De pensionsförpliktelser som har uppstått före år 1998 har inte redovisats som kostnad vid intjänandet utan redovisas som kostnad i samband med utbetalning under pensionen.

Avsättningarna har ökat och uppgår till 11 mnkr, vilket dock är relativt lågt för en kommun. Det beror på att del av "möjliga" avsättningar årligen försäkras. I takt med att avsättningar och försäkrade pensioner sedan utbetalas kommer ingen kostnad att belasta kommunen, eftersom kostnaden redan har redovisats vid tidpunkten för intjänandet.

De pensionsförpliktelser som har uppstått före år 1998 har inte löpande redovisats som en kostnad i kommunen. Denna del uppgick till 225 mnkr per 2019-12-31. Förändringen jämfört med år 2018 är en minskning med 5 mnkr, föregående år (2018) var minskningen 22 mnkr. Den väsentligt större minskningen till år 2018 jämfört med tidigare beror på att avlidna inte ingår i beräkningen för pensionsåtagandet från år 2018. Avlidna har tidigare funnits med i beräkningarna, men från år 2018 ändrade kommunens pensionsadministratör sina beräkningsmetoder.

Då intjänandet av denna ansvarsförbindelse för pensioner inte har kostnadsförts tidigare, innebär det att 225 mnkr kommer belasta kommunen i form av kostnader, i takt med att utbetalning sker.

Kommunens totala pensionsskuld uppgår därmed 2019-12-31 till 236 mnkr för framtida betalningar av pensioner som tidigare intjänats. Den del som avser anställdas intjänande under år 2019 uppgår till 19 mnkr vid årsskiftet 2019/2020 och regleras under början av år 2020.

För kommande femårsperiod prognostiseras pensionsutbetalningar för redan intjänade pensioner till cirka 14 mnkr årligen. För pension som intjänas av befintliga anställda prognostiseras årliga kostnader om cirka 34 mnkr.

Placeringar för framtida pensionsutbetalningar uppgår till 0 mnkr.

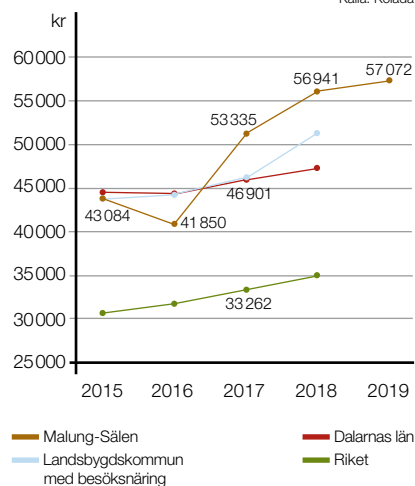
Borgensåtagande

Fullmäktige beslutar årligen om att bevilja borgen för de kommunala bolagen. För Malungshem AB är beviljad borgen år 2019 fastställd till 280 mnkr. För Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB är beviljad borgen fastställd till 280 mnkr. Därutöver lämnar kommunen borgen till Sälen Centrum HB och vissa övriga bolag. Till Malungs Elverk AB lämnas borgen för pensionsåtagande.

För lämnad borgen till Malungshem AB, Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB och Sälen Centrum HB tas en årlig borgensavgift ut med 0,2 procent av nyttjad borgen.

Investeringsbehovet är stort inom kommunen bland annat med pågående etableringar i Sälen och bedömningen är att borgensåtagandet kommer öka. Risker med borgensåtagande är om huruvida dessa kan komma att behöva infrias. När det gäller Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB förväntas investeringar täckas genom avgiftsuttag och risken bedöms därmed hanterbar. När det gäller Malungshem AB kan

Borgensåtagande (exkl pensionsåtagande) kr/inv
Källa: Kolada

en ökande befolkning ge en positiv påverkan på efterfrågan, medan framtida risker är en minskande befolkning då en vikande efterfrågan.

I jämförelse med övriga kommuner och riket, Dalarnas län och landsbygdskommuner med besöksnäring har Malung-Sälens kommun ett högt borgensåtagande per invånare. Däremot är variationen stor bland länets kommuner. Orsaken till ökningen per invånare från år 2016 till år 2017 var att Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB upptagit egna externa lån som tidigare lånats koncerninternt från Malung-Sälens kommun.

Borgensåtagande (mnkr)

	2019	2018	2017	2016	2015
Malungshem AB	247	258	259	262	263
Malungs Elverk AB	2	2	2	2	1
Sälen Centrum HB	25	28	28	38	49
Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB	274	257	210	80	80
Övriga	31	31	39	40	39
Totalt	579	576	538	422	432

Kontroll

Budgetföljsamhet

Budgetföljsamhet (mnkr)

	2019	2018	2017	2016	2015
Resultat	32	5	-3	14	-31
Budget	1	23	36	5	5
Budgetavvikelse	31	-18	-39	9	-36

En viktig del för att uppnå god ekonomisk hushållning är att det finns en god budgetföljsamhet. För år 2019 visar nämnderna lägre nettokostnader än tilldelad ram, med en total avvikelse om +24 mnkr, samtidigt som kommunen totalt sett redovisar ett resultat på +32 mnkr. Finansförvaltningen redovisar för året en avvikelse mot budgeterat med -6 mnkr. Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning har en avvikelse som är +6 mnkr bättre än budgeterat, medan finansnettot har en avvikelse +7 mnkr bättre än

budgeterat. Nämndernas positiva avvikelse mot budget förklaras främst av att försäljning av exploateringstomter genomförts utöver budgeterad omfattning, samt av reavinster. Underskottstäckning för Västerdalarnas utbildningsförbund, kostnad för deponi, samt negativa avvikelser för ett par nämnder balanseras av att andra verksamheter har positiva avvikelser. Ej genomfört underhåll och ej tillsatta tjänster, samt bygglovsintäkter balanserar överdrag avseende kostnader för bland annat särskilt stöd. Förgående år (2018)

fanns inom nämnderna en negativ avvikelse mot budget, dels beroende på budgeterad men ej verkställd försäljning av exploaterings- tomter. Den budgeterade försäljningen av exploaterings- tomter år 2018 genomfördes år 2019, vilket gav en negativ effekt mot budget år 2018, men en positiv effekt mot budget år 2019. För år 2019 har balanskravet uppnåtts och för det enskilda året finns balans i ekonomin. För att bibehålla detta krävs fortsatt arbete inom kommunstyrelsen och nämnderna för att bibehålla en ekonomi i balans.

Prognossäkerhet (mnkr)

	2019	2018	2017	2016	2015
Resultat helår nämnder	-624	-639	-636	-617	-606
Prognos tertial nämnder	-642	-645	-628	-625	-602
Prognosavvikelse nämnder	18	6	-8	8	-4
Resultat helår nämnder	-624	-639	-636	-618	-606
Prognos delår nämnder	-636	-635	-646	-622	-605
Prognosavvikelse nämnder	12	-4	10	4	-1

Prognossäkerhet

Ett ytterligare sätt att analysera risk och kontroll är att mäta prognossäkerhet. Tillförlitliga prognoser skapar förutsättningar för nämnderna att fatta rätt beslut och genomföra nödvändiga korrigeringar till följd av eventuella ekonomiska förändringar. Prognossäkerhet mäts genom en jämförelse av den

helårsprognos som görs i samband med tertial- respektive delårsrapporterna.

För åren 2015–2019 har nämndernas prognos i snitt avvikit +5,1 mnkr från tertialprognosen i april och +4,5 mnkr i snitt från delårsprognosen. För jämförelseperioden 2015–2019 konstateras att prognossäkerheten inte är helt tillfredsställande.

Prognoseerna utgör underlag för nämnderna att vidta åtgärder för en ekonomi i balans. Det har funnits väsentliga engångsposter i utfallen de senaste åren som varit oklara till slutet av året och som gett effekt på den samlade bedömningen, till exempel har bidragsintäkter från migration varit svåra att prognostisera.

Prognosavvikelse jämfört med budgeten (tkr)

NÄMND	Bokslut	Budget	Tertial (jan–april)	Avvikelse	Delår (jan–augusti)	Avvikelse
Kommunfullmäktige	-1 636	-2 100	-1 960	324	-1 925	289
Revision	-725	-760	-710	-15	-710	-15
Valnämnd	-374	-330	-410	36	-420	46
Överförmyndaren	-1 483	-1 710	-1 710	227	-1 649	166
Kommunstyrelsen	-142 442	-145 810	-151 861	9 419	-152 920	10 478
Barn- och utbildningsnämnden	-190 494	-189 200	-193 053	2 559	-189 700	-794
Socialnämnden	-258 580	-258 220	-258 220	-360	-257 070	-1 510
Kultur- och fritidsnämnden	-27 711	-27 866	-28 668	957	-29 798	2 087
Räddningsnämnden	-16 748	-14 590	-15 365	-1 383	-15 710	-1 038
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-4 118	-5 970	-4 740	622	-4 120	2
KS försäljning exploateringsmark	20 722	-600	14 560	6 162	17 754	2 968
Nämndernas nettokostnader	-623 589	-647 156	-642 137	18 548	-636 268	12 679

Tabellen är upprättad i tkr för att även synliggöra avvikelser för mindre nämnder.

Kommunfullmäktige, valnämnd, överförmyndare, miljö- och stadsbyggnadsnämnden samt kommunstyrelsens försäljning av exploateringsmark har prognosavvikelser på mer än 10 procent för tertial eller och delårsprognosen. Barn- och utbildningsnämnden, räddningsnämnden samt miljö- och stadsbyggnadsnämnden har förbättrad prognossäkerhet mellan tertial- och delårsprognos. Socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt räddningsnämnden har sämre utfall än prognostiserat i delårsbokslutet.

Känslighetsanalys

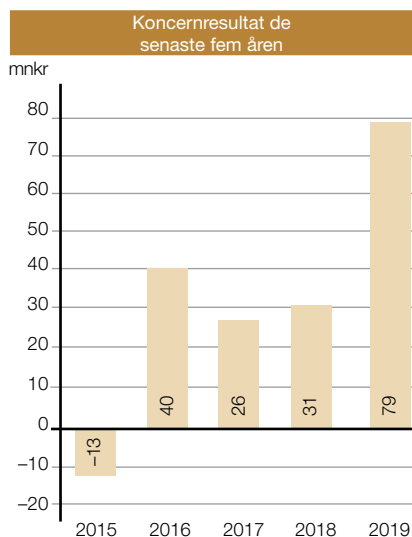
En kommun påverkas många gånger av händelser utanför dess egen kontroll. I tabellen känslighetsanalys åskådliggörs på vilket sätt förändringar av olika faktorer kunnat påverka Malung-Sälens kommuns årsresultat år 2019. Tabellen visar att förändrade faktorer kan få en avgörande betydelse för kommunens ekonomi. Det är därför viktigt att upprätthålla en finansiell beredskap på såväl kort som lång sikt.

Känslighetsanalys (mnkr)

Händelser som ger ekonomisk påverkan +/-

	2019	2018
Förändring av kommunalskatten 10 öre	2	2
Förändrat invånarantal med 100	6	5
Löneförändring med 1 procent inklusive personalkostnader	5	5
Förändrad upplåning med 10 mnkr*	0	0
Förändring av heltidstjänster 10 st	5	5

* Förändrad upplåning motsvarar 66 (95) tkr i räntekostnader.

Finansiell analys kommunkoncernen

Resultat

Årets resultat

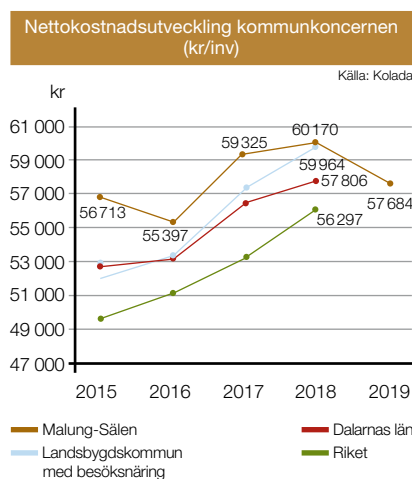
De sammanställda räkenskaper för kommunkoncernen visar på ett positivt årsresultat på 79 mnkr. Det positiva resultatet beror främst på ett starkt resultat av Malungs Elverk AB där andelen i koncernen uppgår till 57 mnkr. Även Malungshem AB, Malung-Sälens Turism AB, Ämshedens Fastighets AB och den kommunala organisationen redovisar positivt resultat, medan övriga bolag/kommunalförbund i kommunkoncernen redovisar nollresultat eller underskott.

Koncernbolagen har sammantaget under en längre tid genererat årliga överskott på minst 20 mnkr, vilket visar på en finansiell styrka inom koncernen. Kommunen har däremot under många år haft negativa resultat

och verksamheten har behövt vidta åtgärder för anpassning för att uppnå en ekonomi i balans. För år 2018 och år 2019 redovisar den kommunala organisationen dock plusresultat.

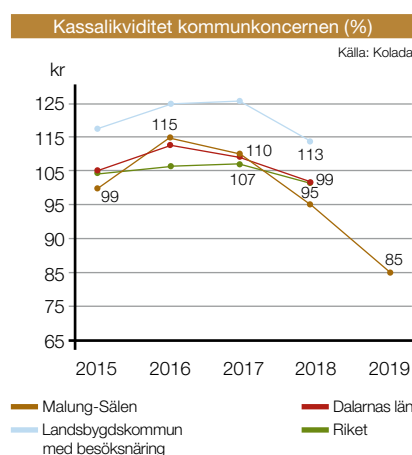
Nettokostnad per invånare

Nettokostnaden per invånare visar att Malung-Sälens kommunkoncern har en högre nettokostnadstakt än länet, riket samt jämfört med landsbygdskommuner med besöksnäring för perioden 2015-2018. För år 2019 saknas jämförelsetal vid årsredovisningens upprättande. Utfallet visar på en minskad nettokostnad för Malung-Sälens kommunkoncern år 2019. Det visar på en utveckling som går åt rätt håll.

Resultat per kommunalt koncernföretag (mnkr)

	2019	2018	2017	2016	2015
Malung-Sälens kommun	31,7	4,8	-2,9	14,2	-30,6
Malungs Elverk AB	57,2	32,6	30,3	25,2	17,6
Malungshem AB	2,1	0,7	4,4	7,9	4,2
Malung-Sälens Turism AB	0,1	-0,4	0,4	-0,2	0,3
Vatten & Avfall i Malung-Sälens AB	-0,5	0,0	0,0	0,0	1,1
Västerdalarnas utbildningsförbund	0,0	0,0	0,0	0,0	-
Västerdala Terminal och Järnvägsspår AB	0,0	-0,3	0,0	-	-
Ämshedens Fastighets AB	0,3	0,2	0,1	0,1	0,0
Gustols AB	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0
Elimineringar	-12,2	-6,4	-6,2	-6,6	-5,6
Koncernresultat	78,7	31,2	26,0	40,4	-12,9

Kapacitet

Soliditet

Soliditeten i den kommunala koncernen har förbättrats jämfört med föregående år och uppgår år 2019 till 39 procent. Det är en ökning från föregående års utfall, 35 procent. Den fortsatt höga investeringstakten har ökat tillgångsmassan, samtidigt som resultatnivån har ökat jämfört med föregående år. Kommunens och de kommunala bolagens kommande investeringsbehov med ökad skuldsättning, i förening med förväntat minskad resultatnivå för kommunkoncernen, pekar på att soliditeten kommer

att sjunka kommande år. Den kommunala organisationen står inför utmaningar att klara välfärdsuppdraget med givna ramar. Beslut från Energimarknadsinspektionen kan medföra att elnätverksamhetens lönsamhet i framtiden kan komma att minska.

Jämfört med snittet i riket, Dalarnas län, samt landsbygdskommuner med besöksnäring, är Malung-Sälens kommunkoncerns soliditet år 2018 (uppgifter för år 2019 saknas vid årsredovisningens upprättande) relativt god och ligger på samma nivå som snittet i riket från år 2018. Vid en jämförelse med riket, Dalarnas län, samt landsbygdskommuner med besöksnäring ligger Ma-

Soliditet (%)	2019	2018	2017	2016	2015
Soliditet	39	35	35	35	34
Soliditet inklusive pensionsåtagande	26	22	20	19	17

Dalarnas län (%)

Avesta	24	26	24	21
Borlänge	35	34	30	27
Falun	33	32	26	25
Gagnef	29	28	27	26
Hedemora	27	27	25	23
Leksand	33	36	37	37
Ludvika	26	28	29	28
Malung-Sälén	35	35	35	34
Mora	34	39	38	38
Orsa	34	32	29	27
Rättvik	19	20	20	19
Smedjebacken	13	12	11	9
Säter	48	53	55	55
Vansbro	29	32	29	32
Älvdalen	18	21	23	24

Källa: Kolada

Skuldsättningsgrad (%)

	2019	2018	2017	2016	2015
Skuldsättningsgrad	61	65	65	65	66
– varav avsättningsgrad	5	5	5	4	4
– varav långfristig skuldsättningsgrad	39	38	41	45	48
– varav kortfristig skuldsättningsgrad	18	22	19	16	14

lung-Sälens kommunkoncerns soliditet över snittet för samtliga jämförelser. En kommun i Dalarna hade år 2018 har högre soliditet än Malung-Sälens kommunkoncern.

Skuldsättningsgrad

Kommunkoncernens skuldsättningsgrad ligger på 61 procent, jämfört med kommunens som ligger på 52 procent. Skuldsättningsgraden har minskat för kommunkoncernen jämfört med föregående år. Den långfristiga skuldsättningsgraden har ökat och den kortfristiga skuldsättningsgraden har minskat. Ökningen av långfristig skuldsättningsgrad förklaras till viss del av ökad nettouplåning med 4 mnkr, men främst av ökade skulder

för anläggningsavgifter inom vatten och avlopp. Även bidrag från investeringsbidrag har ökat inom långfristiga skulder. Minskningen avseende kortfristig skuldsättningsgrad beror främst på att kortfristiga lån har amorterats och ersatts av långfristiga lån, samt att leverantörsskulder har minskat, liksom skuld för förutbetalda bidrag. Med prognostiserad investeringstakt kommer den långfristiga skuldsättningsgraden att öka och troligt även skuldsättningsgraden som sådan.

Risk

Likviditet

Kassalikviditeten har under året försämrats från 95 till 85 procent för kommunkoncern-

nen. Både likvida medel och kortfristiga skulder har minskat. Den försämrade likviditet beror främst på att kommunen har reglerat förskottsbetalda bidrag, löst lån och inte upptagit lån på motsvarande nivå som tidigare. Kommunen har haft en överlikviditet. Nedgången av kortfristiga skulder beror främst på minskade kortfristiga lån och minskade leverantörsskulder.

Malung-Sälens kommunkoncerns likviditet ökade under flera år, för att sedan minska från år 2016. Det är en effekt av att kortfristiga skulder har ökat, trots en god likviditet. För år 2019 är trenden att likviditeten minskar mer än vad kortfristiga skulder minskar. Det kommer ställa krav på den kommunala koncernen att bibehålla en god betalningsförmåga, samtidigt som det finns en förväntad hög investeringstakt.

Likviditet (%)

	2019	2018	2017	2016	2015
Kassalikviditet	85	95	110	115	99

Lån och ränta

Långfristiga skulder har ökat med 42 mnkr, från 678 mnkr till 719 mnkr. Amortering av skulder har uppgått till 95 mnkr och nyupplåning till 11 mnkr. Inom kommunkoncernen har Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB:s upplåning ökat med 16 mnkr, och kommunens upplåning minskat med 29 mnkr. Upplåningen i Malungshem AB med Sälen Centrum HB har i stort sett varit oförändrad, likaså för Ämshedens Fastighets AB. Västerdala Terminal och Järnvägsspår AB, upptog ett lån under året, men löste merparten av det under året, återstående del uppgår till 0,4 mnkr. Malungs Elverk AB och Västerdalarnas Utbildningsförbund har ingen extern upplåning.

Inom långfristiga skulder har anläggningsavgifter hos Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB ökat med 35 mnkr och investeringsbidrag hos Västerdala Terminal och Järnvägsspår AB ökat med 8 mnkr (kommunkoncernens andel av investeringsbidragen är 3 mnkr).

I framtiden kan de långfristiga skulderna komma att öka, främst på grund av stora investeringsbehov för både bolagen och kommunen, inte minst för Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB som har stora investeringsbehov i Sälenområdet. Även Malungshem AB har ett stort investeringsbehov på grund av eftersatt underhåll.

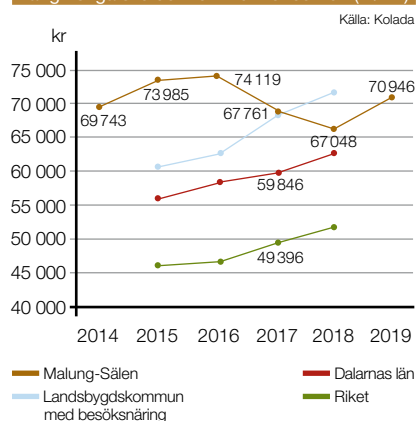
Likviditet (mnkr)

	2019	2018	2017	2016	2015
Långfristiga lån	719	678	692	748	743

Budgetföljsamhet (mnkr)

	2019	2018
Resultat	79	31
Budget	65	47
Budgetavvikelse	14	-16

Långfristiga skulder kommunkoncernen (kr/inv)

Kontroll

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

En viktig del för att uppnå god ekonomisk hushållning är att det finns en god budgetföljsamhet. Tillförlitliga prognoser är ett verktyg och underlag för korrekta beslut under pågående år. För år 2019 konstateras att budgetföljsamheten, jämfört med föregående år, har förbättrats och har en positiv avvikelse med 14 mnkr. Det är främst den kommunala organisationens budgetavvikelse för respektive år som får genomslag i avvikelsema.

För år 2019 konstateras att Malung-Sälens kommun, Malungs Elverk AB, Malungshem AB och Ämshedens fastighets AB har ett bättre utfall än budget. Övriga bolag har ett utfall i nivå med budget.

När det gäller prognoser är avvikelsen mellan prognos som lämnats vid tertial 2019-04-30 mindre än avvikelsen för prognos som lämnats vid delårsbokslut 2019-08-31, jämfört med slutligt utfall.

Prognos och budgetavvikelse jämfört med utfall för respektive kommunalt koncernföretag (mnkr)

Kommunkoncernen	Bokslut	Budget	Avvikelse	Tertial (jan-april)	Avvikelse	Delår (jan-augusti)	Avvikelse
Malung-Sälens kommun	31,7	1,1	30,6	16,8	14,9	22,8	8,9
Malungs Elverk AB	57,2	50,9	6,3	50,9	6,3	59,5	-2,3
Malungshem AB*	2,1	0,0	2,1	0,0	2,1	2,1	0,0
Malung-Sälen Turism AB	0,1	-0,2	0,3	-0,2	0,3	0,1	0,0
Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB	0,5	-0,4	-0,5	-0,4	-0,1	-0,3	-0,2
Västerdala Terminal och Järnvägsspår AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,3	0,3
Västerdalarnas utbildningsförbund	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ämshedens Fastighets AB	0,3	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1
Gustols AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Elimineringsringar	-12,2	-5,0	-7,2	-11,4	-0,8	-8,5	-3,7
Årets resultat / avvikelse	78,7	46,5	32,2	55,8	22,9	75,6	3,1

* I Malungshemkoncernen ingår Sälen Centrum HB med 50 procent

Identifierade styrkor och svagheter

Den finansiella analysens syfte är att tydliggöra ekonomiska styrkor och svagheter i den kommunala organisationen och den kommunala koncernen. Här sammanfattas några områden som är viktiga för Malung-Sälens kommun och dess kommunkoncern:

- Soliditeten för kommunen och den kommunala organisationen har stärkts både inklusive och exklusive pensionsåtagande över femårsperioden 2015–2019.
- Kommunkoncernens resultat har förbättrats över femårsperioden, där Malungs Elverks årliga goda resultat varit starkt bidragande, även den kommunala organisationen har stärkt sitt resultat.
- Investeringsutgifterna uppgår till 110 mnkr för den kommunala organisationen och till 659 mnkr för den kommunala koncernen samtidigt som avskrivningskostnaderna för motsvarande period uppgår till 147 mnkr respektive 396 mnkr.
- Investeringstakten skulle ha kunnat innebära ökad skuldsättning, men denna har minskat genom nyttjande av likviditet. Det medför att den kortsiktiga betalningsberedskapen har minskat samtidigt som räntekostnader för lån minimerats.
- Balansen mellan strukturen på kommunens intäkter och kostnader, samt utvecklingen av dessa har förbättrats sett till femårsperioden jämfört med föregående år. Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning har ökat med 3,3 procent medan nettokostnaderna, exklusive jämförelsestörande poster, har ökat 2,5 procent. Exkluderas jämförelsestörande poster, effekt av skatteväxling för kollektivtrafiken och färdtjänsten, ökar skatteintäkterna, generella statsbidrag och utjämning marginellt med motsvarande jämfört med nettokostnaderna.

Det ekonomiska läget för den kommunala organisationen har förbättrats, men för att klara det framtida kommunala uppdraget krävs bibehållna resultatnivåer för att finansiera investeringar utan upplåning. Det är samtidigt av vikt att investeringar genomförs som planerat och är väl avvägda med beaktande av finansiella mål, likviditet och upplåning. Kommunen står även inför stora pensionsutbetalningar kommande år. Det ställer krav på att kostnaderna kan finansieras och att tillräcklig likviditet finns för att klara utbetalningarna.

En god prognossäkerhet är viktig. Säkra prognoser bidrar till att ekonomiska beslut fattas på rätt grunder. I den ekonomiska situation kommunen befinner sig i kommer det fortsatt krävas kraftfulla åtgärder och anpassning för att uppnå en ekonomi i balans.

”Det ekonomiska läget för den kommunala organisationen har förbättrats”

Utvärdering resultat och ekonomisk ställning

Malung-Sälens kommun har fortsatt en utmaning i att bibehålla en ekonomi i balans och säkerställa en god ekonomisk hushållning. Kommunen har i och med 2019 års resultat återställt ingående balanskravsunderskott från år 2015 om 30 mnkr. I sammanhanget behöver dock noteras att återställandet inte skett inom lagens stipulerade tre år.

Kommunen har i och med 2019 års resultat ett sammantaget positivt resultat för femårsperioden 2015–2019 med +17 mnkr, att jämföra med föregående års femårsperiod –47 mnkr. För en femårsperiod är däremot 17 mnkr ett svagt resultat som underlag för att skapa finansiellt utrymme. Femårsperiodens resultat klaras dock inte av egen kraft, i utfallet ingår engångsposter med +61 mnkr, varav 129 mnkr är engångsintäkter från tomtförsäljning och försäkringsersättningar och 65 mnkr är engångskostnader för tomtförsäljning, kostnader i samband med skogsbrand och reaförluster. Att vara beroende av engångsintäkter från de tillgångar som kommunen förvaltar över är i längden ohållbart.

Kommunkoncernen har sett till en femårsperiod goda resultat, sammantaget 163 mnkr. Utfallet är i mångt och mycket beroende av att Malungs Elverk AB redovisat starka resultat. Elnätsverksamhetens lön-

samhet kan i framtiden komma att minska beroende på beslut från Energimarknadsinspektionen. Ur kommunkoncernens perspektiv är det därför av största vikt att den kommunala organisationen bidrar med positiva resultat.

Budgeterade resultatnivåer behöver öka dels för att möjliggöra finansiering av framtida investeringar, dels att skapa utrymme för oförutsedda händelser, därför är det av största vikt att budgeterade nivåer hålls.

Soliditet inklusive och exklusive ansvarsförbindelse för pensionsåtagande är positiv. Investeringsvolymen har i snitt varit lägre än utrymmet, under den senaste fyraårsperioden, enligt fullmäktiges finansiella mål. För att bibehålla en positiv soliditet och samtidigt möta behov av stora investeringar och pensionsutbetalningar behöver den kommunala organisationen ett årligt överskott.

Kommunens skattesats är den näst högsta i länet. Nettokostnaderna per invånare är höga jämfört med övriga länet, samtidigt som skatteintäkterna per invånare är bland de lägsta i länet.

Malung-Sälens kommun har fortsatt ekonomiska utmaningar och arbetet för en ekonomi i balans behöver därför fortsätta.

Balanskravsresultat

Balanskravsreglementet innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. Av regelverket regleras vilka poster som ska dras från eller kan läggas till, årets resultat. Underskott, enligt balanskravet, ska återställas inom tre år enligt kommunallagen.

Årets resultat uppgår till 32 mnkr. Med justeringar enligt balanskravets regelverk är 2019 års balanskravsresultat 28 mnkr. Malung-Sälens kommun hade år 2019 ett ingående balanskravsunderskott med 30 mnkr hänförligt till år 2015, som ej är åter-

Balanskravsutredning (tkr)

	2019	2018*	2017	2016	2015
Årets resultat enligt resultaträkning	31 692	4 790	-2 926	14 176	-30 600
-Reducering av samtliga realisationsvinster	-3 248	-798	-6 540	-3 167	-1 104
+Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjligheter	-	-	-	-	-
+Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjligheter	-	-	-	-	-
+Orealiserade förluster i värdepapper	19	16	-	-	-
-Justering för återföring av realiserade förluster i värdepapper	-2	-	-	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	28 461	4 008	-9 466	11 009	-31 704
-Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-	-	-
+Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-	-	-
Balanskravsresultat	28 461	4 008	-9 466	11 009	-31 704

*2018 års resultat har justerats för jämförelsetal med förändringar enligt LKBR (Lag om kommunal bokföring och redovisning).

ställdes inom föreskriven tid. Årets resultat omfattar kostnader för avsättning deponi vid Malungs avfallsanläggning. Kommunstyrelsens uppfattning är att det inte är rimligt att återställa avsättning för deponi inom tre år, med anledning av att det är ett åtagande som uppstått under lång tid. Kommunstyrelsen föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar om synnerliga skäl med motiveringen att "åtagandet avser tidigare år och har uppstått under lång tid".

Med balanskravsjusteringar inklusive synnerliga skäl kan 30 mnkr av 30 mnkr återställas för år 2015. Det innebär förvisso att kommunallagens krav om återställning inom tre år inte följts, utan återställning har skett inom fyra år. För år 2020 har årets resultat budgeterats till 11 mnkr. Under förutsättning att nämnderna vidtar åtgärder för att bedriva verksamheten inom tilldelade ekonomiska ramar, förväntas kommunallagens krav om ekonomi i balans följas kommande år.

Redovisning av ackumulerade negativa resultat (tkr)

	2019	2018*	2017	2016	2015
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat					
– varav från 2014	–	–3 094	–7 008	–18 017	–18 017
– varav från 2015	–29 586	–31 704	–31 704	–31 704	–
Årets resultat enligt balanskravsutredningen	28 461	4 008	–9 466	11 009	–31 704
+synnerliga skäl att inte återställa	2 303	1 204	13 380		
+ synnerliga skäl att återställa under längre tid					
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	0	–29 586	–34 798	–38 712	–49 721
UB synnerliga skäl som ska återställas över längre tid					
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat					
– varav från 2014, återställs senast 2017	–	–	–3 094	–7 008	–18 017
– varav från 2015, återställs senast 2018	–	–29 586	–31 704	–31 704	–31 704
Balanskravsresultat att reglera	0	–29 586	–34 798	–38 712	–49 721

Resultatutjämningsreserv

Ingående resultatutjämningsreserv (RUR) uppgår till 5,9 mnkr. Resultatutjämningsreserven syftar till att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Fullmäktige i Malung-Sälen har fastställt i de lokala riktlinjerna att RUR får disponeras om det råder lågkonjunktur. Av de lokala riktlinjerna är definierat att lågkonjunktur

råder om kommunens skatteutveckling för året är lägre än rikets genomsnittliga utveckling de senaste tio åren. För år 2019 är kommunens utveckling 3,5 procent medan rikets snitt är 2,6 procent. Inga medel kan därför disponeras för år 2019, vilket det inte heller fanns behov av.

Väsentliga personalförhållanden

LÖNEKOSTNADER (tkr)

	2019	2018	2017	2016	2015
Ersättning till förtroendevalda	4 498	4 059	3 919	3 987	3 959
Löner	321 992	315 453	330 772	331 352	326 573
Sjuklöner	6 757	5 443	6 113	4 830	4 556
Mertid, OB, jour, beredskap	20 889	20 868	21 736	22 728	21 363
Summa löner	354 136	345 823	362 540	362 897	356 451
Sociala avgifter	108 729	106 488	112 651	110 946	107 971
Summa kostnader	462 865	452 311	475 191	473 843	464 422

Personalens sammansättning

Personalkostnader

Personalkostnaderna, exklusive pensionskostnader, har ökat med 2 procent från föregående år. Ökningen motsvarar lönekostnadsökningen. Ökningen för arvoden uppgår till 11 procent. Kostnaden för sjuklöner har ökat och uppgår till 24 procent. Det senare återspeglas av att sjukfrånvaron har ökat.

Antal anställda

Den 31 december år 2019 hade Malung-Sälens kommun 833 tillsvidareanställda. En ökning med 11 personer, jämfört med föregående år. Ökningen har skett inom socialförvaltningens område. De timavlönade återfinns främst inom vård- och omsorg och barn- och utbildningsförvaltningen.

ANTAL ANSTÄLLDA	2019	2018	2017	2016	2015
Tillsvidare	833	823	841	869	866
Visstid, månadsavlönade	189	164	193	231	173
Timanställda, årsarbetare	89	115	128	138	128

ANTAL ANSTÄLLDA, %	2019*	2018	2017	2016	2015
Anställda heltid	–	66	67	61	62
Arbetar heltid	–	58	61	*	*

VÅRD- OCH OMSORG, %	2019*	2018	2017	2016	2015
Anställda heltid	–	41	43	36	35
Arbetar heltid	–	36	40	*	*

* uppgift saknas

Sysselsättningsgrad

År 2018 låg Malung-Sälens kommun på plats 208 av landets kommuner avseende heltidsarbete, en försämring med 47 platser. Andelen heltidsarbetande inom vård- och omsorg har försämrats från plats 156 år 2017 till plats 209 år 2018. Utfall för år 2019 redovisas år 2020. Andelen som arbetar heltid år 2016 och år 2015 saknas helt.

Medelålder

Medelåldern bland våra tillsvidareanställda uppgår år 2019 till 48 år. Nivån har legat stabilt de senaste åren. Männens medelålder är högre än kvinnomas, 50 år för män och 48 år för kvinnor.

MEDELLÖNER, kr/mån	2019	2018	2017	2016	2015
Totalt	28 898	27 640	27 219	26 660	25 859
Kvinnor	28 710	27 548	27 018	26 451	25 513
Män	29 881	28 017	28 023	27 502	27 312
Skillnad kvinnor/män	–1 171	–469	–1 006	–1 051	–1 799

Pensionsavgångar

Under år 2019 uppnådde 26 personer pensionsålder (65 år). Av dessa valde 18 stycken att avgå med pension under året. Från och med år 2020 kommer pensionsåldern att höjas till 67 år. Under vissa förutsättningar kommer det att innebära att pensionsavgång kan ske mellan 61-67 år. Detta gör det svårt att prognostisera för hur många som årligen kommer att avgå i pension. Inom en femårsperiod kommer 122 medarbetare att uppnå 65 års ålder. Antalet som uppnått pensionsålder (65 år), men som väljer att fortsätta arbeta, ökar samtidigt.

Lön

Vid 2019 års lönekartläggning återfanns inga osakliga löneskillnader beroende av kön. Skillnaden mellan männens och kvinnomas medellöner år 2019, var 1 171 kr, vilket är en försämring med 702 kr, jämfört med år 2018. De totala löneökningarna vid löneöversynen år 2019 blev 2,6 procent.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron för år 2019, uppgick till 6,5 procent. Det är en ökning med 0,3 procentenheter, jämfört med år 2018. De korta sjukskrivningarna har ökat, medan sjukskrivning över 60 dagar har minskat under år 2019. Ökningen har skett bland de yngsta och äldsta medarbetarna. Malung-Sälens kommuns sjukfrånvarostruktur liknar övriga Sveriges kommuner, med skillnaden att vi ligger något lägre i snitt. Risken för sjukskrivning är högre inom välfärdstjänstebanscheman, jämfört med genomsnittet för alla branscher. Socialförvaltningen hade en sjukfrånvaro på 8,9 procent och barn- och utbildningsförvaltningen 4,8 procent under år 2019, vilket är en liten ökning jämfört med föregående år för båda förvaltningarna.

SJUKFRÅNVARO % AV ARBETAD TID

	2019	2018	2017	2016	2015
Total sjukfrånvaro	6,5	6,2	6,0	6,0	6,1
Sjukfrånvaro >60 dagar av total sjukfrånvaro	33,1	34,8	29,5	31,3	33,0
Kvinnor	7,1	6,8	6,4	5,0	6,8
Män	4,5	4,2	4,3	3,7	3,2
–29 år	7,1	6,5	6,4	5,0	4,7
30–49 år	6,2	6,8	5,9	5,3	6,1
50– år	6,5	5,8	5,9	6,7	6,3

Förväntad utveckling (personal)

Den största utmaningen för Malung-Sälens kommun, inom personalområdet, är kompetensförsörjningen under kommande år. Sverige har under några år haft en låg arbetslöshet (6,2 procent år 2019 i Dalarnas län). Detta har lett till att konkurrensen om kompetent arbetskraft hårdnat. Malung-Sälens kommun har, i likhet med andra landsbygdskommuner, ett lägre löneläge än storstadsregionerna, vilket i sin tur också bidrar till rekryteringsproblematiken. Malung-Sälens kommun måste som arbetsgivare hitta andra saker än lön, för att attrahera kompetent personal. Kommunen kan arbeta med att motivera befintlig personal att vidareutbilda sig, få fler att arbeta längre och att välja en högre sysselsättningsgrad. Effektivisering av arbetsprocesser kan ske genom bland annat digitalisering.

Inom de mest personalkrävande förvaltningarna barn- och utbildning, samt socialförvaltningen har svårigheten att rekrytera personal ökat, under år 2019. Andelen heltidsarbetande inom vård- och omsorg fortsätter att minska. År 2018 var andelen 36 procent, vilket innebar plats 209 av 288 kommuner. För år 2017 var andelen 41 procent, plats 156 av 288 kommuner. Skulle fler medarbetare välja en högre sysselsättningsgrad, minskar även rekryteringsbehovet. Arbetet med "Heltidsresan"- heltid som norm, blir ett viktigt instrument för att möjliggöra resan mot ökade sysselsättningsgrader, parallellt med en god arbetsmiljö. Lärdom kan tas av andra kommuner som lyckats bra med detta. Den kommun som toppar "Heltidsresan" ligger på 86 procent heltidsarbete, inom sektorn vård- och omsorg. Inom Malung-Sälens kommun skulle en ökad sysselsättningsgrad, med 10 procent, bland deltidsarbetande personal, innebära ett tillskott på 22 årsarbetare, vilket motsvarar nivån på de årliga pensionsavgångarna i kommunen.

Malung-Sälens kommun har ett unikt utgångsläge för att klara utmaningen med kompetensförsörjning i framtiden. Vi har ett aktivt föreningsliv, är en känd och välbesökt friluftskommun med ett starkt näringsliv. Detta ger oss en stor fördel gentemot andra kommuner med liknande utmaningar om vi arbetar strategiskt och målinriktat med dessa frågor.

Förväntad utveckling

Verksamhetsplan och budget för år 2020–2023 med budgetförutsättningar har beräknats på skatteunderlagsprognos per maj år 2019. Riksdagen beslutade senare ändrat kostnadsutjämningsystem, med bland annat tre nya delmodeller. För Malung-Sälens kommun år 2020 innebär det ett förbättrat utfall för generella statsbidrag och utjämnning jämfört med budgeterat. Riksdagen har även under februari år 2020 beslutat om ytterligare generella statsbidrag för år 2020 som kommer under året. Med relativt låg arbetslöshet och den pågående expansionen av Sälensfjällen, med bland annat ny flygplats i Sälén och nya hotell, finns förutsättningar för tillväxt inom turismen. Under vårvintern 2020 har däremot läget förändrats drastiskt i och med den pågående pandemin av covid-19 i världen. Utvecklingen av världsekonomin, Sveriges ekonomi och dess påverkan för Malung-Sälens kommuns kommunkoncern, kommunala organisation, näringsliv och föreningsliv är mer osvis än vid inledningen av år 2020.

Beslutade driftamar för den kommunala organisationen ligger på motsvarande nivå som för år 2019 med justeringar för verksamhetsförändringar. Det innebär att ingen uppräknig för löneökningar eller övriga

kostnader har gjorts. Undantaget är ramjustering för räddningsnämnden enligt beslut av fullmäktige i december år 2019. Med kommunstyrelsens ansvar för ekonomi och dess ansvar med uppsiktsplikt har styrelsen därför initierat och tillsammans med nämnderna arbetat fram förslag till åtgärder för att anpassa verksamheten för år 2020 till givna ramar. Kommunstyrelsen har därefter under januari år 2020 beslutat om anpassningar med åtgärder för respektive nämnd att vidta. Åtgärder syftar till att nämnderna skapar utrymme för att bedriva verksamheten inom fullmäktiges tilldelade ramar.

Investeringsbehovet är omfattande för den kommunala koncernen och den kommunala organisationen. För den kommunala koncernen är investeringsbehoven främst kopplade till den pågående expansionen i kommunen och för den kommunala organisationen finns dels eftersatt underhåll att hantera, dels den nya skolorganisation som kommer kräva investeringar, dels önskemål om ny simhall med mera. Ursprunglig investeringsbudget, beslutad i verksamhetsplan och budget för år 2020–2023, för den kommunala organisationen är beslutad till 38,1 mnkr, vilket är högre än tidigare satt finansiellt mål för

investeringar. Under inledningen av år 2020 har fullmäktige beslutat om tilläggsanslag för två pågående investeringar som har påbörjats år 2019, samt ett nytt investeringsprojekt. Utöver detta kommer ett förslag om överflyttning av pågående ej genomförda investeringar att behandlas av kommunstyrelsen i april år 2020. Under förutsättning att föreslagna investeringar överflyttas och ombudgeteringar blir beslutade, kommer 2020 års investeringsbudget summerna till 69,5 mnkr. Det ställer krav på att budgeterad resultatnivå för år 2020 kan klaras, det vill säga att nämnderna bedriver verksamheten inom givna ramar. Följande år är investeringsbehovet fortsatt stort, både för den kommunala organisationen och för kommunkoncernen. Det kommer sannolikt innebära att finansiering behöver göras genom en ökad upplåning, vilket kommer öka räntekostnaderna.

Rekrytering och bibehållande av kompetenta medarbetare är en nyckel till att bedriva den kommunala verksamheten. Problematiken med kompetensförsörjningen, som finns och förväntas bestå, kommer innebära att arbetsprocesser behöver effektiviseras både genom smartare arbetssätt och nyttjande av den digitala tekniken.

Resultaträkningar (tkr)

		KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2019	2018	2019	2018
Verksamhetens intäkter	Not 1	185 456	191 761	517 072	485 493
Verksamhetens kostnader	Not 2	-811 940	-810 639	-1 033 426	-1 020 337
Jämförelsestörande poster	Not 3	16 885	2 682	16 885	2 682
Avskrivningar	Not 4	-28 089	-27 686	-85 103	-79 462
Verksamhetens nettokostnader		-637 688	-643 882	-584 572	-611 624
Skatteintäkter	Not 5	461 641	448 380	461 641	448 380
Generella statsbidrag och utjämning	Not 6	195 946	189 968	195 946	189 968
Verksamhetens resultat		19 899	-5 534	73 015	26 724
Finansiella intäkter	Not 7	13 793	13 150	11 116	10 415
Finansiella kostnader	Not 8	-2 000	-2 826	-5 480	-5 973
Resultat före extraordinära poster		31 692	4 790	78 651	31 166
Extraordinära poster		-	-	-	-
Årets resultat		31 692	4 790	78 651	31 166

BALANSRÄKNING (TKR)

		KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2019	2018	2019	2018
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	Not 9	218	540	325	783
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Not 10	376 733	381 411	1 436 286	1 295 124
Maskiner och inventarier	Not 11	22 762	17 025	39 225	33 142
Finansiella anläggningstillgångar	Not 12	66 939	66 882	66 819	67 029
Summa anläggningstillgångar		466 652	465 858	1 542 655	1 396 078
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	Not 13	17 731	14 568	18 217	15 266
Fordringar	Not 14	98 144	100 012	172 170	160 528
Kortfristiga placeringar	Not 15	94	111	94	111
Kassa och bank	Not 16	54 830	123 352	102 895	211 282
Summa omsättningstillgångar		170 299	238 043	293 376	387 187
SUMMA TILLGÅNGAR		636 951	703 901	1 836 031	1 783 265
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat		31 692	4 790	78 651	31 166
Resultatutjämningsreserv		5 917	5 917	5 917	5 917
Effekt av byte av redovisningsprincip		152	172	152	172
Övrigt eget kapital		269 800	264 991	624 436	593 233
SUMMA EGET KAPITAL		307 561	275 870	709 156	630 488
Avsättningar					
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	Not 17	10 848	9 603	12 940	11 046
Andra avsättningar	Not 18	21 671	26 440	72 429	73 367
Summa avsättningar		32 519	36 043	85 369	84 413
Skulder					
Långfristiga skulder	Not 19	118 451	91 474	719 255	677 508
Kortfristiga skulder	Not 20	178 420	300 514	322 251	390 856
Summa skulder		296 871	391 988	1 041 506	1 068 364
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		636 951	703 901	1 836 031	1 783 265
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	Not 21	–	–	25 473	25 473
<i>Ansvarsförbindelser</i>					
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	Not 22	225 101	231 023	225 101	231 023
Övriga ansvarsförbindelser	Not 23	578 601	575 789	30 520	30 684

KASSAFLÖDESANALYS (TKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2019	2018	2019	2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	31 692	4 790	78 651	31 166
Justering för av- och nedskrivningar	28 089	27 686	85 103	79 462
Justering för gjorda avsättningar Not 24	-3 524	1 508	956	702
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster Not 25	-1 330	-636	-3 511	-69
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	54 927	33 348	161 199	111 261
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	1 868	18 884	-11 642	-2 252
Ökning/minskning förråd och varulager	-4 929	-223	-4 716	105
Ökning/minskning exploateringsfastigheter	1 765	705	1 765	705
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-122 093	45 160	-68 605	73 986
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-68 462	97 874	78 001	183 805
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investering materiella anläggningstillgångar	-30 372	-24 940	-233 438	-153 377
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	3 269	822	3 269	1 198
Investering finansiella tillgångar	-532	-543	-221	-43
Försäljning av finansiella tillgångar	-	6 576	57	7 411
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-27 635	-18 085	-230 333	-144 811
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån	60 000	20 000	111 365	70 000
Amortering av långfristiga skulder	-89 100	-80 068	-95 067	-84 700
Årets förändring kortfristig del av långfristig skuld	56 100	-9 032	-12 700	-12 632
Anläggningsavgifter	-	-	37 208	11 281
Investeringsbidrag	-	-	3 165	3 089
Ökning långfristiga fordringar	-	-	-101	-85
Minskning av långfristiga fordringar	75	476	75	520
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	27 075	-68 624	43 945	-12 5274
ÅRETS KASSAFLÖDE	-69 022	11 165	-108 387	26 467
Likvida medel vid årets början	123 352	112 187	211 282	184 815
Likvida medel vid årets slut	54 330	123 352	102 895	211 282
Förändring av likvida medel	-69 022	11 165	-108 387	26 467

DRIFTREDOVISNING (TKR)

NÄMND	Budget Netto	Bokslut 20191231			Avvikelse Utfall Budget	Bokslut 20181231		
		Intäkt	Kostnad	Netto		Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunfullmäktige	-2 100	-	-1 636	-1 636	464	-	-1 028	-1 028
Revision	-760	-	-725	-725	35	-	-580	-580
Valnämnd	-330	289	-663	-374	-44	224	-474	-250
Överförmyndaren	-1 710	138	-1 621	-1 483	227	274	-1 573	-1 299
Kommunstyrelsen	-145 810	202 961	-345 403	-142 442	3 368	201 081	-354 743	-153 662
Barn- och utbildningsnämnden	-189 200	37 475	-227 969	-190 494	-1 294	41 932	-227 580	-185 648
Socialnämnden	-258 220	51 601	-310 181	-258 580	-360	54 017	-306 137	-252 120
Kultur- och fritidsnämnden	-27 866	4 344	-32 055	-27 711	155	5 524	-34 052	-28 528
Räddningsnämnden	-14 590	1 769	-18 517	-16 748	-2 158	11 214	-24 120	-12 906
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-5 970	13 364	-17 482	-4 118	1 852	14 168	-17 452	-3 284
KS försäljning exploateringsmark	-600	26 299	-5 577	20 722	21 322	3 086	-2 363	723
Nämndernas nettokostnader	-647 156	338 240	-961 829	-623 589	23 567	331 520	-970 102	-638 582
Finansförvaltningen	-8 272	33 981	-48 255	-14 274	-6 002	34 636	-40 104	-5 468
Verksamhetens nettokostnader	Not 26	-655 428	372 221	-1 010 084	-637 863	17 565	366 156	-1 010 206
Skatteintäkter	465 342	461 641	-	461 641	-3 701	448 380	-	448 380
Generella statsbidrag och utjämning	186 606	195 946	-	195 946	9 340	189 968	-	189 968
Finansiella intäkter	6 665	13 793	-	13 793	7 128	13 150	-	13 150
Finansiella kostnader	-2 085	-	-1 825	-1 825	260	-	-2 658	-2 658
Årets resultat	1 100	1 043 601	-1 011 909	31 692	30 592	1 017 654	-1 012 864	4 790

INVESTERINGSREDOVISNING (TKR)

NÄMND/FÖRVALTNING	Budget utgifter	Bokslut 20191231			Avvikelse Utfall Budget	Bokslut Netto 2018
		Inkomster	Utgifter	Netto		
Kommunstyrelsen						
Digitala anslagstavlor	-2 500	-	-	-	2 500	-
Reservpump	-	-	-211	-211	-211	-
Service & teknik (skattefinansierade)						
Anpassning lokaler	-3 956	-	-2 665	-2 665	1 291	-981
Barn- och utbildningslokaler	-27 824	-	-10 542	-10 542	17 282	-2 474
Socialförvaltningens lokaler	-1 100	-	1 233	-1 233	-133	-1 471
Kultur- & fritidslokaler	-5 800	-	-5 892	-5 892	-92	-4 213
Räddningstjänstens lokaler	-250	-	0	0	250	-
Gator	-2 700	-	-1 471	-1 471	1 229	-3 793
Belysning	-3 000	-	-4 893	-4 893	-1 893	-
Gator & park (maskiner)	-1 400	-	-125	-125	1 275	-
Lokalvård (maskiner)	-300	-	-257	-257	43	-121
Service- & teknik (avgiftsfinansierade)						
Industrifastigheter (avgiftsfinansierad)	-3 000	-	-263	-263	2 737	-8 575
Industrifastigheter (skattefinansierad)	-1 650	-	-	-	1 650	-
Skog & mark						
Skogsbilvägar	-300	-	-210	-210	90	-
Skogsmark	0	7	-	7	7	-102
Anläggningstomter	0	3 262	-21	3 241	3 241	760
Barn- och utbildningsnämnden						
Maskiner & inventarier	-400	-	-158	-158	242	-416
Socialnämnden						
Maskiner & inventarier	-500	-	-65	-65	435	-587
Kultur- & fritidsnämnden						
Maskiner & inventarier	-150	-	-120	-120	30	-
Räddningsnämnden						
Maskiner & inventarier	-1 950	-	-2 246	-2 246	-296	-2 145
Årets investeringar	Not 27	-56 780	3 269	-30 372	-27 103	29 677
					29 677	-27 911

Redovisningsprinciper

Malung-Sälens kommuns årsredovisning är upprättad enligt Lag 2018:597 om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Redovisningen i kommunen sker på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed och avser att ge en rättvisande bild.

Avvikelser mot god redovisningssed och rättvisande bild sker avseende upplysningar om operationell leasing och komponentindelning av materiella anläggningstillgångar som inte tillämpas fullt ut.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och dessa kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Inkomster intäktsförs det år som intäkterna genereras och motsvarande kostnadsförs utgifterna det år förbrukningen sker.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde om inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett för samtliga mellanhavanden gentemot koncernbolag medan periodiseringsgräns mot övriga motparter satts till 50 tkr. Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till verkligt värde.

Jämförelsetal

Justeringar av jämförelsetal har gjorts av räkenskaper för år 2018 med anledning av införandet av LKBR. Tidigare finansiella anläggningstillgångar har omklassificerats som kortfristiga placeringar och värderas till marknadsvärde på bokslutsdagen. Förändring av marknadsvärdet är justerat mot ingående eget kapital. Investeringsbidrag, ej offentligt har justerats mot ingående eget kapital och långfristiga skulder.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund som kommunen har minst 20 procent inflytande i. Kommunkoncernen är oförändrad i sin sammansättning jämfört med föregående år. Medlemsandelen i Västerdalarnas utbildningsförbund (VDUF) uppgår vid årsskiftet 2019/2020 till 59,8 procent, att jämföra med 2018/2019 då den låg på 59,7 procent. Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår i övrigt av organisationskissen i inledningen av årsredovisningen.

Sammanställd redovisning har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att det bokförda värdet på aktier (förvärvat eget kapital) som finns i kommunens räkenskaper har eliminerats mot eget kapital, varefter intjänat kapital har räknats in i koncernens eget kapital. Obeskattade reserver i bolagen har delats upp som uppskjuten skatteskuld, 21,4 procent, och resterande del som eget kapital.

Elimineringar har gjorts för interna mellanhavanden mellan kommun och respektive koncernföretag, samt mellan koncernföretagen. Interna kostnader

och intäkter, samt interna skuld- och fordringsposter har eliminerats utifrån väsentliga belopp (för koncernen definierat > 100 tkr).

Jämförelsestörande intäkter och kostnader

Jämförelsestörande poster särredovisas, när dessa förekommer, som egen post i resultaträkningen med not som specificerar ingående delposter.

Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och som överstiger 5 mnkr.

Dessutom redovisas alltid kommunens utrangeringar, realisationsvinster och realisationsförluster vid försäljning av materiella anläggningstillgångar, samt kostnader och intäkter för tomtförsäljning i samband med markexploatering som jämförelsestörande. Utgifter för deponi har även klassificerats som jämförelsestörande.

Intäkter

Skatteintäkter

Intäkter avseende kommunalskatt redovisas i enlighet med RKR R2 och den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på Sveriges kommuner och regioners (SKR) decemberprognos.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Kostnader

Lånekostnader

Lånekostnader hanteras enligt huvudmetoden, det vill säga de belastar resultatet för den period de uppkommer.

Avskrivningar

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet. För tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Avskrivningstider

Kommunen tillämpar följande avskrivningstider för immateriella anläggningstillgångar: 5 år.

Kommunkoncernens bolag tillämpar avskrivningstider 5 och 20 år för immateriella anläggningstillgångar.

Kommunen tillämpar följande avskrivningstider för materiella anläggningstillgångar: 3–50 år

Kommunkoncernens bolag tillämpar avskrivningstider mellan 5–50 år för materiella anläggningstillgångar.

Bedömning av nyttjandeperioden görs för respek-

tive anläggningsobjekt. Avskrivning görs sedan på den närmast lägre avskrivningstiden.

För tillgångar med identifierade komponenter som har olika nyttjandeperiod tillämpas komponent-avskrivning. För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal (till exempel finansiell leasing) används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid. Tidigare materiella anläggningstillgångar är inte komponentindelade fullt ut.

Avskrivningsmetod

Linjär avskrivning tillämpas, vilket innebär lika stora nominella belopp kostnadsförs varje år under nyttjandeperioden. Avskrivning påbörjas månaden när tillgången tas i bruk.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp (2019: 46500 kronor) och gäller som gemensam gräns för materiella- och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Tillgångar

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som en anläggningstillgång om värdet överstiger ett prisbasbelopp.

Investeringsbidrag tas upp som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod. Tidigare (före år 2010) redovisades investeringsbidrag och intäkter så att de reducerade det bokförda värdet. Justering för ingående värden har inte gjorts utifrån bedömningen att det har oväsentlig påverkan på resultaträkningen och främst påverkar balansomslutningen.

Kommunen har fyra anläggningstillgångar som har klassificerats som immateriella.

Kommunen har ett stort markinnehav som inte är upptaget i anläggningsregistret. Det avser markvärden som kommunen ägt under lång tid. Vid tidpunkten för anskaffning var redovisningspraxis en annan än nu gällande. Markvärdet har därmed bokfört värde 0 kronor.

Kundfordringar

Kundfordringar har upptagits till det belopp varmed de beräknas inflyta. Kundfordringar äldre än 6 månader har reserverats som osäker fordran.

Omsättningstillgångar

Exploateringstillgångar redovisas som omsättningstillgångar och värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde. Vid försäljning av exploateringstillgångar redovisas hela inkomsten som intäkt. I enlighet med matchningsprincipen redovisas då även kostnader för anskaffande och iordningställande av tomten.

Avsättningar och skulder

Andra avsättningar

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Ursprunglig avsättning har grundat sig på en projektering som utfördes av extern part år 2016. Kalkylen uppdateras årligen av det kommunala bolaget Vatten & Avfall i Malung-Sälén AB. Anbud och entreprenad är antagen efter upphandling år 2018 och Vatten & Avfall i Malung-Sälén AB har kalkylerat med en förnyad bedömning per 2019-12-31, vilket exklusive ianspråktaget motsvarar utstående avsättning. En förnyad prövning av förpliktelsen sker vid varje bokslutstidpunkt vilket kan komma att leda till ökade kostnader.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade utifrån RIPS 17. Beräkningen bygger förenklat på livslängdsantagande (hur länge vi lever) samt en kalkylränta som fastställs av SKR. För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som var kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningarna utifrån att ingen samordningsklausul kommer att ske.

Medarbetarnas intjänande av avgiftsbestämd ålderspension redovisas den period intjänandet sker och regleras kvartalsvis för åldersgruppen födda 1986 och senare, samt årsvis för medarbetare födda före 1986. Eventuell skuld som uppstår redovisas som kortfristig skuld.

Medarbetarnas intjänande av förmånsbestämd pension, pension till efterlevande samt alternativ KAP-KL tryggas genom försäkring och regleras löpande till pensionsadministratör. Kostnaden redovisas den period intjänandet sker.

Medarbetarnas intjänande av särskild avtalspension redovisas som avsättning i balansräkningen och kostnadsförs vid tidpunkten för intjänandet. Pensioner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse och redovisas som en kostnad i resultaträkningen vid utbetalning.

Visstidsförordnanden för politiker, som ger rätt till särskild avtalspension, redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Avsättning för pensioner och pensionsförpliktelser som ansvarsförbindelse motsvarar nuvärdet av de framtida pensionsutbetalningarna

Löneskatten 24,26 procent har periodiserats enligt samma principer som gäller för pensioner.

Långfristiga skulder

Kortfristig del av långfristig skuld redovisas i enlighet med RKR R7, det vill säga den del som förfaller inom 12 månader och avtal om refinansiering saknas redovisas som kortfristig.

Personalskulder

Skulder till personalen redovisas, med undantag för delar av pensionskulden/åtagande, som kortfristiga skulder. Skulderna avser ej uttagna semesterdagar,

ej kompenserad övertid och ej utbetalda timlöner.

Överenskommelse med personal om upphörande av tjänst, så kallade avtalslösningar, omfattande ersättning under avtalad period med arbetsbefrielse, redovisas som kostnad vid avtalets tecknande.

Motsvarande kortfristig skuld upptas i redovisningen och upplöses under avtalets längd för matchning mot löneutbetalningar.

Leasingavtal

Ett avtal har till och med juni år 2018 klassificerats som finansiellt leasingavtal. Klassificering har utgått från kommunens redovisningsprinciper för anläggningstillgångar, med grund i att kommunen tagit på sig samma finansiella och värdemässiga ansvar som om anläggningen köpts. Under år 2018 har option i avtalet möjliggjort köp av fastigheten till kvarvarande värde vilket utnyttjats. Inga finansiella leasingavtal fanns således från 2018-12-31. Ytterligare ett långtidshyresavtal har varit föremål för genomgång och har klassificerats som operationellt utifrån att det ger en mer rättvisande redovisning. Alla övriga leasingavtal har klassificerats som operationella leasingavtal.

Interna redovisningsprinciper

Drift- och investeringsbudgetens konstruktion

Kommunfullmäktige beslutar årligen om ekonomiska drift- och investeringsramar för den kommunala organisationen och respektive nämnd. Beslutet ingår som del i verksamhetsplan och budget för budgetåret och planperioden som omfattar tre år. Beslut om verksamhetsplan och budget tas årligen i juni med undantag för valår då beslut fattas av nyvald fullmäktige. Kommunstyrelsen och nämnderna har därefter att utarbeta och fatta beslut om nämndplaner och detaljbudget senast december året före budgetåret. Eventuella mindre justeringar, så kallade tekniska justeringar, mellan nämnderna beslutas av kommunstyrelsen under början av budgetåret. Detaljbudgeten registreras i ekonomisystemet i början av budget- och verksamhetsåret.

Driftbudget

Kommunstyrelsen bereder och föreslår kommunfullmäktige nettobudget för respektive nämnd. Respektive nämnds tilldelade nettokostnadsram avser att täcka de kostnader som finns när nämndens intäkter, exempelvis taxor, avgifter och bidrag erhållits. Nämnden fördelar, inom sitt verksamhetsområde, nettoanslaget till respektive verksamhet. Ingen överföring av positiva eller negativa budgetavvikelse medges till kommande verksamhetsår. Avvikelse ska förklaras i nämndens verksamhetsberättelse i samband med årsbokslutet.

Investeringsbudget

Kommunstyrelsen bereder och föreslår kommunfullmäktige investeringsbudget för den kommunala organisationen. Kommunstyrelsen genom service- och

teknik äger de kommunala fastigheterna i kommunen och debiterar internhyra till övriga nämnder. Det medför att förslag till investeringsbudget sker i samråd mellan ägande nämnd, kommunstyrelsen och hyresgästen. Kommunstyrelsen prioriterar investeringar över åren i samråd med service- och teknikförvaltningen.

Investeringsbudgeten har en fyraårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret. För fleråriga investeringsprojekt fördelas budgetmedlen enligt bedömning om investeringstakt.

Överflytt av investeringsmedel görs till kommande år, efter beslut av kommunstyrelsen, för påbörjade pågående projekt. Investeringsprojekt med så kallade årliga medel anses inte vara pågående och inga medel får överföras mellan åren.

Kommunala koncernföretag

Den löpande verksamheten i kommunens bolag finansieras med deras försäljningsintäkter. Bolagen tar själva ställning till sina investeringsbeslut. Kommunfullmäktige beslutar årligen i särskilt beslut, om borgenstak för respektive kommunalt koncernbolag.

Internredovisningsprinciper driftredovisningen

Driftredovisningen för respektive nämnd omfattar dels kommuninterna kostnader och intäkter, dels nämndens kommunexterna poster, medan resultaträkningen enbart innehåller kommunexterna poster. Det finns dels kommuninterna gemensamma kostnader som fördelas centralt, dels poster som delas kalkylmässigt.

Kalkylmässigt fördelade kostnader är dels personalomkostnadspålägg, dels kapitaltjänstkostnader. Personalomkostnadspålägg omfattar schablon för arbetsgivaravgift, avtalspension och löneskatt och har för år 2019 fördelats med 39,15 procent på bokförda lönekostnader. Kapitalkostnader i form av avskrivningar och ränta beräknas, där avskrivningar fördelas linjärt över en anläggningstillgångs livslängd. Intern ränta beräknas på tillgångens bokförda restvärde och har debiterats med 1,5 procent under år 2019. Avskrivningstider som tillämpas framgår av avsnitt "avskrivningar".

Kommuninterna gemensamma kostnader fördelas enligt flera principer utifrån kostnadens karaktär. Gemensam ekonomi, IT, växelpersonal, lönesystem, information samt vaktmästeri fördelas ut till samtliga verksamheter utifrån olika fördelningsnycklar. Fördelningsnyckeln för respektive kostnad utgår från vad som är kostnadsdrivande för respektive typ av kostnad. Lokalhyra fördelas ut till verksamheterna som internhyra. Fastighetsavdelningen beräknar internhyran utifrån drift-, underhålls- och kapitalkostnad per fastighet och år. Lokalvård beräknas och baseras på självkostnadsprincip vad respektive yta kostar att städa. Beräkningen baseras på vilket behov och nivå på städningen verksamheten har. Telefonanknytningar och del av växel fördelas med fast årligt pris per anknötning utifrån antalet anknötningar. Övriga interna köp och försäljningar mellan kommunens förvaltningar debiteras köpande förvaltning löpande med internfakturering.

NOTER (TKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2019	2018	2019	2018
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	15 004	22 498	21 240	16 729
Taxor och avgifter	37 784	37 705	249 755	228 083
Hyror och arrenden	33 206	31 337	86 787	84 183
Bidrag	79 131	79 028	125 819	120 063
Verksamhet och konsulttjänster	20 331	21 193	30 287	32 561
Övriga intäkter	–	–	3 184	3 874
Summa	185 456	191 761	517 072	485 493
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Löner och sociala avgifter	–462 321	–449 965	–563 535	–554 785
Pension och löneskatt	–47 645	–39 399	–54 879	–45 425
Inköp av anläggning- och underhållsmaterial	–	–	–17 492	–19 227
Köp av huvudverksamhet	–42 803	–48 134	–65 056	–71 842
Lämnade bidrag	–96 038	–109 419	–60 156	–59 249
Lokal- och markhyror	–22 467	–21 954	–8 697	–8 839
Bränsle, energi och vatten	–22 033	–20 927	–20 819	–18 522
Övriga tjänster	–114 347	–116 095	–163 584	–126 447
Bolagsskatt	–	–	–13 177	–3 548
Övriga kostnader	–4 286	–4 746	–66 031	–112 453
Summa	–811 940	–810 639	–1 033 426	–1 020 337
<i>varav räkenskapsrevision</i>	<i>–95 000</i>	<i>–95 000</i>	<i>–611 715</i>	<i>–539 693</i>
Not 3 Jämförelsestörande poster				
Intäkter				
Försäljning exploateringsfastigheter	20 750	1 165	20 750	1 165
Försäljningspris anläggningstillgångar	3 248	798	3 248	798
Försäkringsersättning brand	–	10 336	–	10 336
Summa intäkter	23 998	12 299	23 998	12 299
Kostnader				
Anskaffningskostnader exploateringsfastigheter	–3 285	–1 131	–3 285	–1 131
Utrangering	–1 525	–157	–1 525	–157
Avsättning för återställande av deponi	–2 303	–1 204	–2 303	–1 204
Kostnader skogsbrand	–	–7 125	–	–7 125
Summa kostnader	–7 113	–9 617	–7 113	–9 617
Summa	16 885	2 682	16 885	2 682

NOTER (TKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2019	2018	2019	2018
Not 4 Avskrivningar				
Immateriella tillgångar	-322	-471	-459	-608
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	-24 852	-24 496	-66 784	-64 942
Maskiner och inventarier	-2 915	-2 719	-6 760	-7 252
Nedskrivningar	-	-	-11 100	-6 660
Summa	-28 089	-27 686	-85 103	-79 462
<i>Avskrivningarna är beräknade på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärde.</i>				
<i>Avskrivningstiden för kommunen avseende byggnader är 5–50 år, för maskiner och inventarier 3–20 år och för immateriella tillgångar 5 år. Avskrivningstiden för koncernen är 5–50 år för byggnader och tekniska anläggningar, 3–30 år för maskiner och inventarier samt 5 och 20 år för immateriella tillgångar.</i>				
Not 5 Skatteintäkter				
Kommunalskatt	465 750	450 464	465 750	450 464
Preliminär slutavräkning innevarande år	-4 348	-1 474	-4 348	-1 474
Slutavräkningsdifferens föregående år	239	-610	239	-610
Summa	461 641	448 380	461 641	448 380
Not 6 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	120 776	117 469	120 776	117 469
Strukturbidrag	11 951	11 928	11 951	11 928
Regleringsbidrag	7 100	1 587	7 100	1 587
Kostnadsutjämningsbidrag	6 754	7 588	6 754	7 588
Bidrag för LSS-utjämning	3 661	4 121	3 661	4 121
Kommunal fastighetsavgift	40 888	40 295	40 888	40 295
Generella bidrag från staten	4 816	6 980	4 816	6 980
Summa	195 946	189 968	195 946	189 968
Not 7 Finansiella intäkter				
Utdelning på aktier och andelar	12 439	11 891	10 558	9 841
Ränteintäkter	238	228	458	477
Övriga finansiella intäkter	1 116	1 031	100	97
Summa	13 793	13 150	11 116	10 415
Not 8 Finansiella kostnader				
Ränta på lån	-1 145	-2 228	-3 937	-3 142
Ränta på pensionsavsättning	-257	-313	-267	-318
Räntekostnader	-4	-101	-215	-1 684
Övriga finansiella kostnader	-594	-184	-1 061	-829
Summa	-2 000	-2 826	-5 480	-5 973

NOTER (TKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2019	2018	2019	2018
Not 9 Immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärden	3 924	3 924	6 669	6 669
Årets förändringar				
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 924	3 924	6 669	6 669
Ingående avskrivningar	-3 384	-2 913	-5 886	-5 277
Årets förändringar				
– Justering ingående värde	–	–	1	–1
– Avskrivningar	–322	–471	–459	–608
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 706	-3 384	-6 344	-5 886
Utgående bokfört värde	218	540	325	783
Avskrivningstider	5 år	5 år	5 och 20 år	5 och 20 år
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga anläggningstillgångar</i>				
Not 10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärden	928 728	908 792	2 399 055	2 263 880
Årets förändringar				
– Justering ingående värde	–	–	–1	782
– Anskaffning	21 720	20 802	222 363	147 466
– Omklassificering	–	–	–2 414	–2 570
– Försäljningar och utrangeringar	–6 841	–866	–6 841	–10 503
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	943 607	928 728	2 612 162	2 399 055
Ingående avskrivningar	-547 317	-523 605	-1 103 931	-1 040 130
Årets förändringar				
– Justering ingående värde	–	–		–40
– Avskrivningar	–24 853	–24 496	–66 784	–64 942
– Nedskrivningar	–	–	–11 100	–6 660
– Omklassificering	–	–	643	–
– Försäljningar och utrangeringar	5 296	784	5 296	7 841
Utgående ackumulerade avskrivningar	-566 874	-547 317	-1 175 876	-1 103 931
Utgående bokfört värde	376 733	381 411	1 436 286	1 295 124
Avskrivningstider	5–50 år	5–50 år	5–50 år	5–50 år
Genomsnittlig nyttjandeperiod	34 år	35 år	33 år	32 år
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga anläggningstillgångar</i>				
Det bokförda värdet fördelar sig på:				
Markreserv	3 176	3 176		
Verksamhetsfastigheter	205 353	215 512		
Fastigheter för affärsverksamhet	30 154	34 022		
Publika fastigheter	42 340	36 804		
Fastigheter för annan verksamhet	83 059	87 130		
Pågående ny-, till- och ombyggnad	12 651	4 767		
Utgående bokfört värde	376 733	381 411		

NOTER (TKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2019	2018	2019	2018
Not 11 Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärden	103 768	99 932	173 177	167 273
Årets förändringar				
– Justering ingående värde	–	–	1	–36
– Anskaffning	8 652	4 138	11 075	5 910
– Omklassificering	–	–	1 797	2 571
– Försäljningar och utrangeringar	–	–302	–5 149	–2 541
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	112 420	103 768	180 901	173 177
Ingående avskrivningar	–86 743	–84 213	–140 035	–134 580
Årets förändringar				
– Justering ingående värde	–	–	–	38
– Avskrivningar	–2 915	–2 719	–6 760	–7 252
– Omklassificering	–	–	–26	–
– Försäljningar och utrangeringar	–	189	5 145	1 759
Utgående ackumulerade avskrivningar	–89 658	–86 743	–141 676	–140 035
Utgående bokfört värde	22 762	17 025	39 224	33 142
Avskrivningstider	3–20 år	3–20 år	3–30 år	3–30 år
Genomsnittlig nyttjandeperiod	19 år	18 år	14 år	12 år
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga anläggningstillgångar</i>				
Det bokförda värdet fördelar sig på:				
Maskiner	10 763	4 427		
Inventarier	6 514	7 040		
Bilar och transportmedel	4 879	4 952		
Skulpturer och statyer	606	606		
Utgående bokfört värde	22 762	17 025		
Not 12 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier koncernbolag	47 428	46 896	–	–
Aktier i övriga intresseföretag	2 546	2 946	2 546	2 946
Andelar	4 846	4 846	31 844	31 662
Långfristiga värdepappersinnehav	–	–	19 990	20 008
Långfristiga fordringar övriga	11 700	11 775	12 020	11 994
Bostadsrätter	419	419	419	419
Summa	66 939	66 882	66 819	67 029
<i>Andelarna i Kommuninvest Sverige AB medför förpliktelser i form av borgensåtagande. Åtagandet är närmare specificerat i noten för övriga ansvarsförbindelser. Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomiska förening avser inbetalt andelskapital. Malung-Sälens kommun totala andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgick 2019-12-31 till 8 972 tk.</i>				

NOTER (TKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2019	2018	2019	2018
Not 13 Förråd m.m.				
Förråd	9 373	4 793	9 859	5 491
Exploateringsfastigheter	6 257	8 022	6 257	8 022
Tomträttsmark	2 101	1 753	2 101	1 753
Summa	17 731	14 568	18 217	15 266
Not 14 Fordringar				
Kundfordringar	8 625	8 593	25 982	26 460
Fordringar hos staten	58 666	53 059	60 450	54 349
Fordringar hos koncernföretag	6 585	13 370	–	–
Diverse kortfristiga fordringar	7 322	6 048	67 414	60 618
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16 946	18 942	18 324	19 101
Summa	98 144	100 012	172 170	160 528
Not 15 Kortfristiga placeringar				
Övriga aktier	94	111	94	111
Summa	94	111	94	111
Not 16 Kassa och bank				
Växelkassor	3	3	10	37
Plusgiro	451	5 581	6 836	7 953
Bank	53 876	117 768	96 049	203 292
Summa	54 330	123 352	102 895	211 282

Banksaldo i kommunen omfattar koncernvalutakonto, där Malung-Sälen Turism AB, Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB och Västerdalarnas utbildningsförbund ingår. Nettosaldo i kommunala bolag uppgår till 9 703 (3 721) tkr per 2019-12-31.

NOTER (TKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2019	2018	2019	2018
Not 17 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser				
Avsättning pensionskulda	8 730	7 728	10 414	8 889
Löneskatt	2 118	1 875	2 526	2 157
Summa	10 848	9 603	12 940	11 046
<i>Medlen används i sin helhet i verksamheten, s.k. återlåning. Ingen omföring avseende kortfristig del har skett.</i>				
Avsatt till pensioner				
Förmånsbestämd/kompletterande pension	142	147	735	456
Ålderspension	8 322	7 457	8 322	7 457
Pension till efterlevande	266	124	1 357	976
Summa pensioner	8 730	7 728	10 414	8 889
Löneskatt	2 118	1 875	2 526	2 157
Summa avsatt till pensioner	10 848	9 603	12 940	11 046
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	1	1	1	1
Ingående avsättning	7 728	7 351	8 889	8 366
Nya förpliktelser under året	1 587	865	2 160	1 040
<i>varav nyintjänad pension</i>	<i>376</i>	<i>491</i>	<i>649</i>	<i>661</i>
<i>varav ränte- och basbeloppsuppräknin</i>	<i>257</i>	<i>313</i>	<i>288</i>	<i>319</i>
<i>varav ändring av försäkringstekniska grunder</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–4</i>	<i>–</i>
<i>varav pension till efterlevande</i>	<i>–</i>	<i>1</i>	<i>–</i>	<i>1</i>
<i>varav intjänad PA-KL</i>	<i>950</i>	<i>4 626</i>	<i>950</i>	<i>4 626</i>
<i>varav överfört till ordinarie beräkning</i>	<i>–</i>	<i>–4 550</i>	<i>–</i>	<i>–4 550</i>
<i>varav intjänad förmånsbestämd ålderspension</i>	<i>5</i>	<i>5</i>	<i>5</i>	<i>5</i>
<i>varav övrig post</i>	<i>–1</i>	<i>–21</i>	<i>272</i>	<i>–22</i>
Årets utbetalningar	–585	–488	–635	–517
Utgående avsättning	8 730	7 728	10 414	8 889
Löneskatt	2 118	1 875	2 526	2 157
Utgående avsättning inklusive löneskatt	10 848	9 603	12 940	11 046
<i>Överskottsfondens värde per 2019-12-31 uppgår till 1 439 (1 571) tkr.</i>				
Not 18 Andra avsättningar				
<i>Avsatt för återställande av deponi</i>				
Redovisat värde vid årets början	26 440	25 401	26 440	25 401
Nya avsättningar	2 303	1 204	2 303	1 204
lanspråktaga avsättningar	–7 072	–165	–7 072	–165
Summa utgående avsättning	21 671	26 440	21 671	26 440
Uppskjuten skatt	–	–	50 758	46 927
Summa uppskjuten skatt	–	–	50 758	46 927
Summa övriga avsättningar	21 671	26 440	72 429	73 367

NOTER (TKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2019	2018	2019	2018
Not 19 Långfristiga skulder				
Lån i banker och kreditinstitut	118 000	91 000	605 292	601 694
Investeringsbidrag	451	474	13 110	9 968
Anläggningsavgifter	–	–	100 853	65 846
Summa	118 451	91 474	719 255	677 508
<i>Kommande års amorteringar 33 000 (89 100) tkr för kommunen och 107 767 (94 075) tkr för koncernen har bokförts som kortfristig skuld samt frändragits låneskuld 2019-12-31.</i>				
Ingående låneskuld	91 000	160 100	601 694	629 026
Nyupplåning under året	60 000	20 000	111 365	70 000
Årets amorteringar	–89 100	–80 068	–95 067	–84 700
Förändring kommande års amortering	56 100	–9 032	–12 700	–12 632
Utgående långfristig låneskuld	118 000	91 000	605 292	601 694
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Genomsnittlig ränta (%)	0,66	0,92	0,61	0,66
Genomsnittlig räntebindningstid (år)	2,94	1,68	1,62	2,06
Lån som förfaller inom				
1 år	33 000	89 100	282 768	265 286
2–3 år	38 000	31 000	184 591	240 449
3–5 år	80 000	60 000	206 750	193 291
Tillsvidarelån	–	–	38 950	–
	151 000	180 100	713 059	699 026
Ingående investeringsbidrag	474	497	9 968	6 902
Årets investeringsbidrag	–	–	3 165	3 089
Årets upplösning	–23	–23	–23	–23
Utgående investeringsbidrag	451	474	13 110	9 968
<i>Återstående antal år (vägt snitt) för kommunen 20 år (21 år). Investeringsbidrag för koncernen är pågående.</i>				
Ingående förinbetalda anläggningsavgifter VA	–	–	65 846	56 129
90 % av årets förinbetalda anläggningsavgifter	–	–	37 208	11 281
Årets intäktsförda anläggningsavgifter	–	–	–2 201	–1 564
Utgående förinbetalda anläggningsavgifter VA	–	–	100 853	65 846
<i>Anläggningsavgifter inbetalda from 2016-01-01 för VA intäktsförs över 50 år. Fram till 2015-12-31 intäktsfördes anläggningsavgifterna över 30 år. Restvärdet på de anläggningsavgifter som tagits ut före 2016-01-01 fördelas framåt över återstående tid efter en plan på 50 år.</i>				

NOTER (TKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2019	2018	2019	2018
Not 20 Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	34 523	127 574	108 039	148 111
Skuld till koncernföretag	24 682	26 932	–	–
Leverantörsskulder	34 888	59 351	59 259	81 873
Skulden till staten	7 662	6 714	7 662	–
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	16 440	16 346	18 411	18 514
Övriga kortfristiga skulder	–	–	38 181	27 334
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	60 225	63 597	90 699	115 024
Summa	178 420	300 514	322 251	390 856
Not 21 Panter och därmed jämförliga säkerheter				
Fastighetsinteckningar	–	–	1 510	1 510
Företagsinteckningar	–	–	23 963	23 963
Summa	–	–	25 473	25 473
Not 22 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna				
Pensionsförpliktelser	181 153	185 919	181 153	185 919
Löneskatt	43 948	45 104	43 948	45 104
Summa	225 101	231 023	225 101	231 023
Ingående ansvarsförbindelse				
Ränteuppräknig	1 132	1 380	1 132	1 380
Basbeloppsuppräknig	4 690	3 181	4 690	3 181
Årets utbetalningar	–10 700	–10 955	–10 700	–10 955
Nyintjänande	310	557	310	557
Övrigt	–198	–11 834	–198	–11 834
Utgående ansvarsförbindelse	181 153	185 919	181 153	185 919
Löneskatt	43 948	45 104	43 948	45 104
Summa	225 101	231 023	225 101	231 023
Aktualiseringsgrad	97,0%	97,0%	97,0%	97,0%
<p><i>Med aktualisering avses personer där alla pensionsgrundande tider är utredda och pensionsåtagandet är beräknat utifrån detta. För personer som inte är aktualiserade uppskattas pensionsgrundande tid. I takt med att även dessa personer aktualiseras justeras ansvarsförbindelsen. Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet redovisningsprinciper. Kommunen har inte försäkrat någon del av ansvarsförbindelsen.</i></p>				

NOTER (TKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2019	2018	2019	2018
Not 23 Övriga ansvarsförbindelser				
Kommunal borgen för egna bolag och stiftelser	546 249	543 328	–	–
Kommunalt borgens- och förlustansvar för eignahem och småhus med bostadsrätt	3	16	3	16
Övriga ansvarsförbindelser	30 517	30 668	30 517	30 668
Pensionsåtaganden	1 832	1 777	–	–
Summa	578 601	575 789	30 520	30 684
<i>Malung-Sälens kommun har i januari 2009 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser, nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner som per 2019-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattnings av den finansiella effekten av Malung-Sälens kommuns ansvar enligt ovan nämnda borgensförbindelse, kan noteras att per 2019-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 460 925 942 tkr och totala tillgångar till 460 364 563 tkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 708 591 tkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 709 558 tkr.</i>				
Not 24 Justering för avsättningar				
Justering för gjorda avsättningar pensioner	1 830	957	2 529	1 168
Minskning av avsättningar på grund av utbetalningar	–585	–488	–635	–517
Förändring uppskjuten skatteskuld	–	–	3 831	–988
Avsättning återställande av deponi	2 303	1 204	2 303	1 204
Minskning avsättning deponi på grund av utbetalningar	–7 072	–165	–7 072	–165
Summa	–3 524	1 508	956	702
Not 25 Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster				
Realisationsvinst i samband med försäljningar	–3 248	–785	–3 248	–785
Realisationsförluster i samband med försäljningar	–	–	–	2 873
Orealiserade förluster korta placeringar	19	16	19	16
Orealiserad vinster korta placeringar	–2	–	–2	–
Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar	400	–	400	–
Utrangering anläggningstillgångar	1 525	157	1 529	157
Upplösning av investeringsbidrag	–23	–24	–23	–24
Upplösning av förutbetalda anläggningsavgifter	–	–	–2 201	–1 564
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	–1	–	15	–742
Summa	–1 330	–636	–3 511	–69

NOTER (TKR)

	KOMMUNEN	
	2019	2018
Not 26 Verksamhetens intäkter och kostnader enligt driftredovisningen		
Verksamhetens intäkter driftredovisningen	372 221	366 156
Interna intäkter	-162 767	-162 096
Summa	209 454	204 060
Verksamhetens intäkter resultaträkningen	209 454	204 060
Verksamhetens kostnader driftredovisningen	-1 010 084	-1 010 206
Interna kostnader	162 767	162 096
Finansiella kostnader driftredovisningen	175	168
Summa	-847 142	-847 942
Verksamhetens kostnader resultaträkningen	-847 142	-847 942
Not 27 Investeringsbudget beslutade förändringar		
Verksamhetsplan och budget, KF 2018-10-22, § 94	30 670	
Överflytt investeringsmedel 2018-2019, KS 2019-02-05, §§ 25-27	17 950	
Ombudgetering, borttag och tillkommande nya projekt, KF 2019-05-06 § 42	-840	
Tilläggsanslag förskolan Hästen, KF 2019-03-25, § 22	9 000	
Summa	56 780	

Övriga noter och upplysningar

Särredovisningar

Inom Malung-Sälens kommuns kommunkoncern upprättas följande särredovisningar:

- Elnät särredovisas i enlighet med ellagen (197:857) och finns tillgänglig hos Malungs Elnät AB.
- Fjärrvärme särredovisas i enlighet med fjärrvärmelagen (2008:263) och finns tillgänglig hos Malung-Sälens kommun.
- Vatten- och avloppsverksamheten särredovisas enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster och finns tillgänglig hos Vatten & Avlopp i Malung-Sälens AB.

Driftbudget 2019

Driftbudget, i form av nettobudget, är beslutad av kommunfullmäktige 2018-10-22, §94. Under inledning av året har kommunstyrelsen fattat beslut om så kallade tekniska justeringar, KS 2019-03-12, §97. Förändringen mellan nämnderna uppgår till netto 64 tkr och justeringen avser förändrat ansvar mellan service- och teknikförvaltningen och kultur- och fritidsnämnden. I övrig har inga förändringar eller tilläggsanslag beslutats avseende driftbudget år 2019.

Redovisningsmodell inklusive ord och begreppsförklaringar

Tillämpad redovisningsmodell med förklaringar av begrepp finns som ett separat dokument att ta del av "Redovisningsmodell samt ord och begreppsförklaringar". Se Malung-Sälens kommuns hemsida, sökväg: <http://malung-salen.se/kommunochpolitik/kommunfakta/ekonomiochbudget>

De kommunala nämnderna
och
bolagens verksamhet 2019

De kommunala nämnderna och bolagens verksamhet 2019

Kommunfullmäktige redovisar en positiv avvikelse

Uppdraget

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige beslutar i frågor av övergripande och principiell natur bland annat kommunens övergripande mål, budget och storleken på kommunalskatten, samt väljer ledamöter i kommunens nämnder och styrelser.

Händelser av väsentlig betydelse

Av årets planerade sammanträden ställdes november-sammanträdet in på grund av för få ärenden.

Kommunfullmäktiges större beslut under året:

- Kommunal serviceplan år 2019–2022.
- Ett arbete ska genomföras för att ta fram en ny översiktsplan för Malung-Sälens kommun. Projektmedel är reserverade för åren 2019–2022.
- Investering av ny kylanläggning på ishallen.
- Mål och strategier för åren 2019–2022 för Malung-Sälens kommun.
- Skolans framtida organisation i Malung-Sälens och att stadieindelningen ska återgå till indelning i låg-, mellan- och högstadium.
- Ny organisation i barn- och utbildningsnämnden från och med år 2020 där gymnasieskolan och

vuxenutbildningen ingår, detta i samband med att verksamhetsövergången från Västerdalarnas utbildningsförbund (VDUF) verkställs.

- Att anta styrdokument för Malung-Sälens kommuns krisberedskap avseende mandatperioden 2019–2022.
- Att från den 1 januari år 2020 ta ut en avgift för skidspåret vid Malungs sportfält.

Ekonomisk analys

Kommunfullmäktige redovisar en positiv avvikelse mot fastställd nettokostnadsram för år 2019. Den positiva avvikelsen beror dels på att inköpen av Ipads till förtroendevalda blev betydligt lägre än budgeterat, cirka 360 tkr jämfört med budget. Även utfall för arvoden blev lägre, vilket är en effekt av färre antal genomförda fullmäktigesammanträden än budgeterat. Ett sammanträde ställdes in under året, vilket genererat ett lägre utfall än budgeterat med cirka 70 tkr.

Förväntad utveckling

Beslut har fattats att från år 2020 ha sju kommunfullmäktigesammanträden, vilket innebär en minskning med ett sammanträde per år.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Diff mot budget
INTÄKTER	–	–	–	–	–
PERSONALKOSTNADER	555	577	749	776	27
ÖVRIGA KOSTNADER	450	451	887	1 324	437
NETTO	1 005	1 028	1 636	2 100	464

Revisorerna följer omvärldsförändringarna

Uppdraget

Revisorenas uppgift är att vara ett demokratiskt kontrollinstrument. Syftet är att pröva:

- om kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet utövas på ett ändamålsenligt och, utifrån ekonomisk synpunkt, tillfredsställande sätt,
- om verksamheten bedrivs enligt fastlagda politiska mål och intentioner,
- om räkenskaperna är rättvisande och den interna kontrollen är tillräcklig.

Enligt god revisions sed ska revisorerna även ha en rådgivande och stödjande roll i förhållande till styrelse och nämnder, utan att därför inkräkta på sin oberoende ställning. Revisionen har även ambitionen att med sin granskning bidra till god ekonomisk hushållning inom kommunen.

Revisorerna har under året biträtt i sitt arbete av revisionsbyrån KPMG AB.

Händelser av väsentlig betydelse

Genomförda granskningar under året.

- Granskning av kommunens ekonomiska styrning.
- Samgranskning med region Dalarna av psykiskt funktionshindrade.
- Uppföljning granskning av intern kontroll.
- Granskning av delårsbokslut och årsbokslut.

Ekonomisk analys

Revisionen redovisar en positiv avvikelse mot fastställd nettokostnadsram för år 2019 med 35 tkr.

Avvikelsen beror på något lägre arvoden jämfört med budget, bland annat på grund av att uppdraget som ordförande var vakant under årets första månader. För året har även revisionen haft utökad budget med anledning av ny mandatperiod med potentiellt dubbla revisionsgrupper under inledningen av året.

Förväntad utveckling

Revisorerna följer omvärldsförändringarna under år 2020 och hur dessa kommer att påverka kommunen. Revisorenas fokus inför år 2020 blir att fortsatt granska hur styrelse, nämnder och bolag arbetar för en långsiktigt hållbar utveckling. Genom bland annat dialog och fördjupade granskningar kommer revisorerna att följa kommunens arbete med att säkerställa en tillfredsställande intern kontroll, CONCERNNYTTA och en verksamhet och ekonomi i balans.

Under år 2020 kommer revisorerna att genomföra upphandling av revisionstjänster.

Genom dialog och fördjupade granskningar kommer revisorerna att följa kommunens arbete

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Diff mot budget
INTÄKTER	–	–	–	–	–
PERSONALKOSTNADER	259	209	306	345	39
ÖVRIGA KOSTNADER	295	371	419	415	–4
NETTO	554	580	725	760	35

EU-val har genomförts under året

Uppdraget

Valnämnden är en facknämnd som ska genomföra allmänna val och folkomröstningar. I valnämndens uppdrag ingår även frågor om likabehandling och demokrati. Valnämnden ska även genomföra de folkomröstningar som riksdag eller kommunfullmäktige beslutar om.

Händelser av väsentlig betydelse

- EU-val har genomförts under år 2019.

Ekonomisk analys

Valnämnden redovisar en negativ avvikelse mot fastställd nettokostnadsram för år 2019 med 44 tkr.

Avvikelsen beror främst på att en valsamordnare timanställdes för att planera och samordna EU-valet år 2019. Tidigare kanslichef har samordnat valen inom ordinarie tjänst i kommunstyrelsens verksamhet. Inga särskilda medel har därför budgeterats.

Förväntad utveckling

Varken EU-val eller riksdagsval är planerade för år 2020, däremot så pågår en utredning om lokal folkomröstning. Kommunfullmäktige har i februari år 2020 beslutat om att en lokal folkomröstning ska genomföras i maj år 2020 avseende vindkraft på Ripfjället.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Diff mot budget
INTÄKTER	0	224	289	220	69
PERSONALKOSTNADER	63	411	582	471	-111
ÖVRIGA KOSTNADER	14	63	81	79	-2
NETTO	77	250	374	330	-44

Ställföreträdarskap att lita på

Uppdraget

Överförmyndarens huvuduppgift är att utöva tillsyn och kontroll över förmyndarskap, godmanskap och förvaltare. Syftet med tillsynen är att förhindra att omyndiga barn, eller myndiga personer som inte själva kan ta tillvara sin rätt, missgynnas ekonomiskt eller rättsligt. Uppdraget är reglerat i Föräldrabalkens bestämmelser. Överförmyndarverksamheten står under tillsyn av Länsstyrelsen och justitieombudsmannen (JO).

Hjälp av god man eller förvaltare har den som på grund av sjukdom, psykisk stöming, försvagat hälsotillstånd med mera inte kan bevaka rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person.

Händelser av väsentlig betydelse

- Vidareutbildning för ställföreträdare med uppdrag har genomförts, bland annat med räknekväll "Hur fyller man i en årsräkning".
- Vidareutbildning för erfarna ställföreträdare där konsumentvägledaren informerade om skuldsanering.
- Grundutbildning för ställföreträdare. Utbildningen resulterade i att fler åtog sig uppdrag efter utbildnings genomförande.
- Utredning och analys har inletts för anskaffning av nytt handläggsystem med syfte att förbättra verksamhetens rättssäkerhet.

Ekonomisk analys

Överförmyndaren redovisar en positiv avvikelse mot fastställd nettokostnadsram för år 2019 med 227 tkr. Den positiva avvikelsen är hänförlig till lägre arvodeskostnader än budgeterat, vilket beror på att huvudmännen fått beviljat stöd från Försäkringskassan. Överförmyndare har bedrivit ett strukturerat arbete med att upplysa ställföreträdarna att se över om deras huvudman är berättigad stöd på grund av merkostnad för god man/förvaltare. Dessa har i sin tur ansökt till Försäkringskassan och fått beviljat stödet, som gjort att huvudmannen själv kunnat stå för sina arvodeskostnader. Därav har kostnaderna för arvodet minskat i jämförelse mot överförmyndarens budget.

Förväntad utveckling

Under år 2019 har en utredning initierats på nationell nivå avseende överförmynderverksamheten, Dir. 2019:44, Ställföreträdarskap att lita på – en översyn av reglerna om gode män och förvaltare.

Utredningen ska vara klar i februari år 2021 och ska bland annat utreda hur rekryteringen av ställföreträdare ska underlättas, förbättrade tillsyns- och sanktionsmöjligheter samt överförmyndarens organisering.

Utredning och analys har inletts för anskaffning av nytt handläggsystem med syfte att förbättra verksamhetens rättssäkerhet. Nuvarande system stödjer inte handläggning av ärenden, utan är främst ett diariesystem.

*Överför-
myndaren
redovisar en
positiv
avvikelse mot
fastställd
netto-
kostnadsram*

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Diff mot budget
INTÄKTER	1 655	274	138	125	13
PERSONALKOSTNADER	2 773	1 465	1 488	1 690	202
ÖVRIGA KOSTNADER	213	108	133	145	12
NETTO	1 331	1 299	1 483	1 710	227

Ordförande: Hans Unander (S)
 Förvaltningschef:
 Olle Emanuelsson (t.o.m. augusti)
 Christina Holback (fr.o.m. september)

Ny översiktsplan ska tas fram

”Beslutade att se över samtliga nämndreglementen”

Uppdraget

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders-, samt kommunala bolags verksamhet. Kommunstyrelsen ansvarar för att kommunfullmäktiges beslut verkställs, samt förbereder de ärenden som ska behandlas i fullmäktige.

Kommunstyrelsen har ansvar för gemensamma administrativa verksamheter, vilka omfattas av kommunkansliet, personalkontoret, ekonomikontoret, IT-enheten, kommunchef och kommunikation. Samtliga dessa enheter innehåller administrativa resurser såväl för strategiska frågor som för stöd och service internt och externt. Även kollektivtrafiken och arbetsmarknadsenheten bedrivs inom kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen ansvarar även för skog och mark, exploateringsverksamheten samt service- och teknik. Skog och mark ansvarar för och förvaltar det skogsinnehav om cirka 15 000 ha som kommunen äger. Service- och teknik ansvarar för drift och underhåll av kommunens gator, gång- och cykelbanor och parkeringsplatser samt parker och grönområden. Internt stöd till den kommunala verksamheten levereras även av service och teknik i form av lokalvård, tvätt, fastighetsförvaltning, vaktmästeri samt handläggning av bostadsanpassningsärenden.

Händelser av väsentlig betydelse

- Kommunstyrelsen har haft nio sammanträden under året.
- Beredning för beslut av fullmäktige om Kommunal serviceplan 2019–2022. Planen är ett underlag för att vidmakthålla och utveckla rimlig servicenivå för landsbygdens boende, företagare och besökare.

- Beslut om FRG-organisation (frivilliga resursgrupper) och tecknande av avtal med lokal civilförsvars-förening.
- Beslut om översyn av samtliga nämndsreglementen.
- Beredning för beslut av fullmäktige om "Mål och strategier 2019–2023". Arbetet med att ta fram förslag till målområden har skett i BAS-gruppen. BAS står för budget – ansvar – samverkan och i BAS-gruppen ingår kommunstyrelsens ordinarie ledamöter, ordförande och vice ordförande i nämnderna samt förvaltningschefsgruppen.
- Beslut om avslut som värdkommun för DalaWux, gemensamt yrkesvux i Dalarna.
- Beredning för beslut av fullmäktige att ge barn- och utbildningsnämnden i uppdrag att genomföra verksamhetsförändringar i enlighet med gällande stadier, det vill säga låg-, mellan-, och högstadium.
- Beredning för beslut av fullmäktige avseende omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL 18). Ärendet har beslutats under år 2020 att reglerna gäller från 2019-01-01.
- Beredning för beslut av fullmäktige att anta projektplan för ny översiktsplan samt beslut om att anslå medel för perioden 2020–2022.
- Beredning för beslut av fullmäktige att gymnasie- och vuxenutbildningen organiseras under barn- och utbildningsnämnden från den första januari 2020.
- Beslut om att stänga Skinnarbadet. Service- och teknikförvaltningen har tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen getts i uppdrag att ta fram underlag för utformning, kostnad och lokalisering av en ny simhall. Under början av år 2020 har beslut därefter fattats om att avveckla Skinnarbadet.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Diff mot budget
INTÄKTER	275 631	204 169	229 261	200 280	28 981
PERSONALKOSTNADER	110 474	80 224	81 302	87 637	6 335
ÖVRIGA KOSTNADER	323 106	276 881	269 678	259 053	-10 625
NETTO	157 949	152 936	121 719	146 410	24 691

- Beslut om att utredning av lokaltillgång och den kommunala organisationens lokalbehov. Utredningen ska resultera i en lokalförsörjningsstrategi för åren 2020–2030.
- Beredning för beslut av fullmäktige avseende ändrad förbundsordning Västerdalarnas utbildningsförbund.
- Beredning för beslut av fullmäktige avseende reglemente för krisledningsnämnden och styrdokument för krisberedskap under mandatperioden samt risk och sårbarhetsanalys, utbildning övningsplan och krisledningsplan för Malung-Sälens kommun
- Beredning för beslut av fullmäktige gällande ändring av bolagsordning för Malung-Sälens Turism AB avseende aktiekapital och aktiebelopp.
- Beredning för beslut av fullmäktige avseende tilläggsavtal Visit Dalarna 2020.
- Kommunstyrelsens uppsiktsplikt av de kommunala bolagen har fullgjorts bland annat genom att Malung-Sälens Turism AB, Malungs Elverk AB, Malungshem AB och Vatten & Avfall i Malung-Sälens AB samt Västerdalarnas utbildningsförbund har redovisat sin verksamhet vid ett till två tillfällen.

Ekonomisk analys

Kommunstyrelsen och dess verksamheter, inklusive exploateringsmark, redovisar sammantaget en positiv avvikelse mot budget med 25 mnkr. Kommunstyrelsens nettokostnad, exklusive exploateringsmark, uppgår till 142 mnkr vilket är en avvikelse med plus 3 mnkr jämfört med budget.

Kommunstyrelsen, inklusive underskottstäckning för kommunalförbund, har ett negativt utfall mot budget med -4 mnkr. Avvikelsen består av ökat bidrag för underskottstäckning -11 mnkr och avsättning till deponi -2 mnkr. Detta har balanserats genom att ta i anspråk medel till kommunstyrelsens förfogande.

Kommunchef har en positiv avvikelse mot budget med 1 mnkr vilket beror på att budgeterade medel för näringslivsåtgärder ej använts. Kommunen får för åren 2019–2021 bidrag för utveckling av företagsklimatet som kunnat nyttjas. Kommunkansliet har en

negativ avvikelse mot budget med 0,6 mnkr vilket kan förklaras av omorganisering av vaktmästeri och arkivpersonal till kansliet där motsvarande budgetmedel ej omfördelats. Ekonomikontoret har en positiv avvikelse mot budget vilket beror på vakanser, att medarbetare ej arbetat full tid samt att kostnader för uppgraderingar av system varit lägre än budgeterat. IT-enheten har en positiv avvikelse mot budget dels beroende på intäkt från vite, med anledning av uteblivna leveranser av telefonsystem, dels på att införande av nytt e-postsystem inte fick helårseffekt. Personalkontoret har totalt en negativ avvikelse med 0,4 mnkr. Inom budget fanns budgeterat anpassningskrav med 1,9 mnkr som i viss mån uppnåts bland annat på grund av att tjänster inte återbesatts. Avvikelsen mot budget förklaras i övrigt av att budgetmedel inte anslagits i tillräcklig omfattning vid övertagande av verksamhet för bemanning.

Arbetsmarknadsenheterna inom personalkontoret har positiva avvikelser dels beroende på mer intäkter, dels beroende på lägre kostnader.

Service- och teknik har en positiv avvikelse mot budget med 4,6 mnkr vilket främst är hänförlig till att fastighetsverksamheten har lägre underhållskostnader än budgeterat samt att tjänster (förvaltningschef och administrativ tjänst) har varit vakanta under året. Bostadsanpassningens utfall är därtill bättre än budgeterat beroende på utbetalda bidrag för anpassning. Gata och park verksamheten har däremot en negativ avvikelse mot budget beroende på att vinterväghållningen haft högre kostnader än budgeterat då 2019 års vinter var snörik. För att balansera överdraget har återhållsamhet i övriga verksamheter inom gata och park bidragit till ett mindre underskott.

Skogsverksamhetens utfall är 0,4 mnkr bättre än budgeterat beroende på ökade intäkter i kombination med lägre personalkostnader jämfört mot budget. Kommunstyrelsens försäljning av exploateringstomter redovisar en positiv avvikelse mot budget med 21 mnkr beroende på försäljning av tomter utöver budget och försäljning av mark med positivt netto.

*”Stor
efterfrågan
på fastigheter
för permanent-
boende i Sälen”*

Förväntad utveckling

Målbild 2023 beslutades under år 2019. Under år 2020 pågår aktiviteter för att nå målbilden. Den antagna verksamhetsplan och budget 2020–2023 innebär en utmaning för nämnderna i och med att inga budgetramar har uppräknats. Med den förutsättningen har en genomlysning och plan för åtgärder tagits fram under år 2019. Kommunstyrelsen har under januari år 2020 beslutat om plan för anpassningar till fastställd ekonomisk ram. Under år 2020 kommer kommunstyrelsen i

dialog med nämnder följa upp att åtgärder vidtas enligt planen samt att de beslutade utredningsuppdragen genomförs. Utredningsuppdragen omfattas av framtagande av lokalförsörjningsstrategi och exploateringsprocess, vilka är väsentliga ur strategisk synvinkel och för Malung-Sälens kommuns ekonomiska utveckling. När det gäller exploatering är det stor efterfrågan på fastigheter för permanentboende i Sälen och industrifastigheter i Sälen, vilket innebär att det behöver finnas framtagna detaljplaner.

Kompetensförsörjning både genom kommande rekryteringar och utbildning av befintliga medarbetare kommer fortsatt vara ett viktigt område för leverans av kvalitativa stödfunktioner till den kommunala organisationen och för tillhandahållande av god kommunal service. Det innebär att det fortsatt finns behov av att öka effektivitet, resursoptimera administrativa stödfunktioner och ett kontinuerligt utvecklingsarbete. Digitaliseringsprocessen är en del i detta, att effektivisera och minimera manuella processer.

Nämndens mål	Indikator	Måttal	2019	2018
HÅLLBAR TILLVÄXT				
Vi erbjuder arbetsmarknadsåtgärder	Andel unga (upp till 25 år som går vidare till arbete eller studier)	Hälften går vidare	Ej mätt	Ej mätt
Vi arbetar med tillgänglighetsanpassning	Andel med försörjningsstöd	Minskande	2,2	2,3
Vi säkerställer en bra intern process för att ge service till företagen	Andel nya företag/1000 inv Andel nöjda företagare	Bibehållen nivå Ökande	8,3 Ej mätt	6,4 Ej mätt
Vi ger utvecklat stöd till nya invånare	Flyttnetto	Ökande	+49 inv	+50
Vi tar miljö- och klimathänsyn i samhällsplanering och upphandling	Andel ekologiska livsmedel, % Andel miljöbilar i kommunorganisationen, %	Ökande Ökande	31 4,4	32 9,0
KVALITET				
Vi har god tillgänglighet (1) via telefon och e-post samt (2) från felanmälan till åtgärd	(1) Servicemätningens mått, % (2) Mått hämtas från respektive verksamhetssystem	Ökande Utgångsvärde saknas	Tele 57, e-post 89 Mätning kan ej göras i systemet	Tele 57, e-post 80 Mätning kan ej göras i systemet
Vi utvecklar information/kommunikation	Intranätanvändningen (internt) Aktivitet på hemsida och sociala medier (externt)	Ökande Ökande	Ökande Ökande	Ökande Ökande
KOMPETENS				
Vi har engagerade medarbetare	Medarbetarindex (HME) Redovisade förbättringsförslag och genomförda förbättringar	Ökande Ökande	Ej mätt Beslut att inte följa upp detta	Ej mätt Beslut att inte följa upp detta
Vi har en fungerande samverkan	Kompetensutvecklingsplaner APT Medarbetarsamtal	100 % 100 % 100 %	Ej mätt Ej mätt Ej mätt	Ej mätt Ej mätt Ej mätt
Vi har en fungerande rehabkedja	Sjukfrånvaro	Sjunkande	6,5	6,2
Vi ökar andelen heltidstjänster för de medarbetare som önskar det	Andel som har önskad tjänstgöringsgrad, %	Ökande	Nytt – Endast val vid nyanställning	Nytt – Endast val vid nyanställning
DEMOKRATI				
Vi utvecklar medborgardialogen	Andel nöjda medborgare, avser påverkan i SCB:s medborgarundersökning, %	Ökande	40	Ej mätt
Våra medborgare upplever att de har tillgång till lättillgänglig information på hemsidan	Informationsindex	Ökande	Ingen SKR-mätning 2019	Ingen SKL-mätning 2018
Vi stödjer projekt via LEADER	Årliga medel för Leaderprojekt, tkr	Ökande	255	254

■ Målet helt uppfyllt ■ Målet delvis uppfyllt ■ Målet ej uppfyllt

Skolans organisation behöver anpassas

Uppdraget

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kommunens verksamheter inom förskola, grundskola, grundsårskola, fritidshem, integration och hem för ensamkommande flyktingbarn (HVB). Från år 2018 ansvarar nämnden för måltidsverksamheten inom för-, grund och gymnasieskolornas område.

Händelser av väsentlig betydelse

- Utbyggnaden av förskolan Hästen startade
- Stor utbildningsinsats inom digitalisering inom hela grundskolan.
- Barn- och utbildningsförvaltningen föreläste på Kvalitetsmässan i Göteborg på temat "Framgångsrika skolkommuner 2.0"

Ekonomisk analys

Barn- och utbildningsnämnden redovisar en negativ avvikelse mot fastställd nettokostnadsram för år 2019 med 1,3 mnkr. Trots ökade anslag i budgeten för år 2019 räckte inte medlen till för alla elever i behov av särskilt stöd, vilka även har ökat genom tillkommande elever under läsårets gång. Enligt skollagen har alla elever rätt att få stöd i sin utveckling för att nå målen i skolan. Elever med annat modersmål har krävt studiehandledning i fler språk än tidigare. Fler nyinflyttade elever till Sälenområdet har medfört att klasser måste delas, vilket inneburit fler lärarresurser. En ytterligare utmaning är kostnader för vikarier som finns ute i verksamheterna.

*”Grundskolan
ska
digitaliseras”*

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Diff mot budget
INTÄKTER	58 627	41 932	34 844	30 318	4 526
PERSONALKOSTNADER	147 886	157 301	159 201	152 513	-6 688
ÖVRIGA KOSTNADER	83 527	70 279	66 137	67 005	868
NETTO	172 786	185 648	190 494	189 200	-1 294

Förväntad utveckling

Barn- och utbildningsnämnden står inför stora utmaningar gällande ekonomi. Behovet av stöd till elever med särskilt stöd ökar kontinuerligt och kräver stora resurser och behovet förväntas öka.

Utvecklingen av bidrag från Migrationsverket är en annan utmaning för nämnden att hantera kommande år. Bidragen har minskat väsentligt samtidigt som kostnaderna finns kvar för elever som är flyktingar inom vuxenutbildning, gymnasieutbildning, integration, grundskola och förskola. Intäkterna minskar betydligt snabbare än vad motsvarande volym minskar. Bland annat finns fortfarande utgifter för vuxenutbildningen SFI (svenska för invandrare), samtidigt som bidragen minskat med 30 procent. Detta medför en ökad nettokostnad för verksamheten som behöver hanteras inom befintlig budgetram.

För att säkerställa den framtida kompetensförsörjningen med rekrytering och bibehållande av behöriga lärare kommer rekryteringsprocessen att behöva utvecklas. Det finns en efterfrågan på behöriga lärare inom hela landet, vilket kommer ställa krav på att Malung-Sälens kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Antalet barn som föds i Malung-Sälen kommun varierar mellan åren, vilket medför utmaningar för förskolan att anpassa organisationen efter antalet elever. Utmaningen består dels av att rekrytera kompetent personal, samtidigt som det skall finnas platser för de barn vars vårdnadshavare behöver plats. Under år 2019 föddes 105 barn vilket är över snittet de senaste 5 åren (i snitt 94 barn/år). Variationen är dock stor, allt från 82 födda till 112. Det går cirka 1000 stycken elever i grundskolan. Antalet elever har legat någorlunda stilla under de senaste åren, men inom några år kommer antalet elever att sjunka något. Det gäller i hela kommunen, både norr och söder.

Fullmäktige har under år 2019 fattat ett inriktningsbeslut om stadielinindelning det vill säga låg- mellan och högstadium. Utredning pågår hur den praktiska organisationen och lokaliseringen ska organiseras samt framtagande av underlag för kostnader förenat med detta. Ambitionen är att beslut fattas under år 2020 för ett genomförande av förändrad skolorganisation.

Från år 2020 är återigen Malung-Sälens kommun och barn- och utbildningsförvaltningen huvudman för Malung-Sälens gymnasieskola och lärcentrum.

*”Det går
cirka 1000
elever
i grundskolan”*

Nämndens mål	Indikator	Måltal	2019	2018
HÅLLBAR TILLVÄXT				
Samverkan med VDUF för att få fler av grundskolans elever i Malung-Sälens att välja program på VDUF	Andel som väljer VDUF, %	65	46	70
God kvalitet på vuxenutbildningen	1. Avbrott/orsak	Minskande		
Stödja projekt och initiativ som har sin utgångspunkt i entreprenörskap, jämställdhet, miljö- och klimattänk	Antal projekt	2. Fler förskolor/skolor har grön flagg	Oförändrat	Oförändrat
KVALITET				
Det sammanvägda resultatet i Malung-Sälens grundskolor ska vara bland de främsta i landet	SKL:s jmf-tal och ranking	Bland de 25 bästa i landet.	Plats 20	Plats 6
	Andel elever som fullföljer gymnasiet i hemkommun i %	Ökande		
Värdegrund är ett prioriterat utvecklingsområde inom BUN:s alla verksamheter	Uppdaterade likabehandlingsplaner inom alla verksamheter, %	100	100	100
0-tolerans mot mobbing och kränkningar	Elevenkät. Elevers positiva syn på skola och undervisning i årskurs 8 i %	100% känner sig trygga Ökande	96 63	94 45
Personalgruppernas storlek ska anpassas utifrån individerna i gruppen, barnets ålder och lokalens beskaffenhet	Antal barn per personal	Bibehållen nivå	4,4 barn per personal	4,7 barn per personal
Underlätta inflyttning genom att snabbt svara upp mot behov av förskoleplats	Andel som erbjuds förskoleplats inom 4 månader och får plats på önskat datum	100% erbjuds plats inom 4 månader och fler får plats på önskat datum	70% fick plats inom 4 månader, 59% fick plats på önskat datum.	88% fick plats inom 4 månader, 73% fick plats på önskat datum.
KOMPETENS				
Alla lärare/pedagoger har behörighet för den undervisning de bedriver	Mätning av behörighetsandelen, %	Ökande	76 (grundskolan)	80 (grundskolan)
Fler högskoleutbildad personal inom förskolan	Andel förskollärare inom förskolan, %	50	42	43
Studiehandledning på hemspråk ska finnas	Antal språk	Ökande	3-5 st	ca 3-5 st (varierande)
Det fackliga samarbetet utvecklas så att förutsättningarna för god verksamhet ökar			Ej aktuellt i dagsläget	Ej aktuellt i dagsläget
Den personal som önskar ska ha rätt till heltid	Andel heltidstjänster	Ökande		
DEMOKRATI				
Det ska finnas elev/brukarråd eller andra samverkansorgan i alla BUN:s verksamhetsgrenar	Andel elev/brukarråd, %	100	100	100
Elever och föräldrar ska ha inflytande och kunna framföra sina åsikter	Elever- och föräldraenkäter, %	Ökande	Andel elever som upplever helt eller delvis att lärarna lyssnar på elevernas åsikter är i åk 3-9 89% och i föräldraenkäten för åk F-2 var det 96%. Andelen föräldrar i förskolan som upplever att personalen lyssnar på barnens åsikter var 92%.	Andel elever som upplever helt eller delvis att lärarna lyssnar på elevernas åsikter är i åk 3-9 85% och i föräldraenkäten för åk F-2 var det 96%. Andelen föräldrar i förskolan som upplever att personalen lyssnar på barnens åsikter var 89%.

■ Målet helt uppfyllt ■ Målet delvis uppfyllt ■ Målet ej uppfyllt

Årets kostnader har bromsats in

Uppdraget

Socialnämnden har det samlade ansvaret för bland annat myndighetsutövning och insatser inom äldreomsorgen, LSS, (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade), individ- och familjeomsorgen samt handläggningen av alkohol- och tobakstillstånd/tillsyn. Ansvarsområdena regleras av flera olika lagar och socialtjänstlagen är den vanligast förekommande. Socialnämnden är kommunens största arbetsgivare och huvuddelen av verksamheten bedrivs och bemannas dygnet runt, året om.

Inom vård och omsorg finns bland annat särskilda boenden med korttidsplatser och växelvård, hemtjänst och daglig verksamhet. För personer med funktionsnedsättning enligt LSS finns bland annat gruppboendestöd, servicebostad, korttidshem, daglig verksamhet, boendestöd och personlig assistans. Inom socialpsykiatri finns boendestöd och daglig sysselsättning. Individ- och familjeomsorgen ansvarar för försörjningsstöd, missbruksvård, barn- och ungdomsvård, familjerätt och familjerådgivning.

Händelser av väsentlig betydelse

- Arbete med anpassningar till fastställda budgetramar år 2019 och år 2020
- Genomfört ny ledningsorganisation för att förbättra ledningen och styrningen
- Infört ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete i en digital plattform
- Nyrekrytering av socialchef

Ekonomisk analys

Socialnämnden redovisade en negativ avvikelse mot tilldelad budgetram, vilken beror på att en del genomförda åtgärder först får effekt år 2020 och en del åtgärder kvarstår. Kostnaderna har också ökat kraftigt inom LSS personlig assistans och socialpsykiatri -5,5 mnkr, samt för utskrivningsklara patienter i början av året -1 mnkr och för en del viten avseende ej verkställda beslut.

Förutsättningarna inför år 2020 är fortsatt tuffa och kräver att åtgärderna som beslutats genomförs. Ramarna är oförändrade, men ska då inrymma löneökningar, övriga kostnadsökningar, 0,5 procent för oförutsett, samt höjt personalomkostnadspålägg (PO), vilka innebär cirka 8,5 mnkr i ytterligare anpassningar till ram. För kommande år beräknas dessa anpassningar uppgå till cirka 12 mnkr. Några anpassningar kvarstår att genomföra från år 2018 och dessa beräknas generera ytterligare cirka 2,5 mnkr på helår.

Socialnämnden har under år 2019 fattat nödvändiga beslut gällande åtgärder. I och med att medarbetarna på alla nivåer har gjort ett gott arbete för att genomföra åtgärderna, har kostnadsutvecklingen för år 2019 kunnat bromsas in. Samtidigt har en förskjutning av kostnader från Region Dalarna till socialnämnden skett under år 2019, gällande de svårt sjuka äldre som snabbare blir färdigbehandlade och i vissa fall inte får den vård de behöver utan får komma hem eller till korttidsboende istället.

”Förutsättningarna är fortsatt tuffa”

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Diff mot budget
INTÄKTER	62 850	54 017	51 601	42 581	9 020
PERSONALKOSTNADER	201 029	201 472	209 686	208 311	-1 375
ÖVRIGA KOSTNADER	117 730	104 665	100 495	92 490	-8 005
NETTO	255 909	252 120	258 580	258 220	-360

Förväntad utveckling

Socialnämndens kostnader kommer att minska ytterligare när anpassningar till budgetram 2020 genomförts, men eftersom besluten gällande anpassning tog längre tid än beräknat, dröjer det också med effekter under kommande år.

Socialnämndens verksamheter är svåra att budgetera för eftersom de påverkas direkt i form av ökade kostnader beroende på nya eller ökade behov. Till exempel ökade personlig assistans med cirka 20 procent under år 2019. I och med att det är svårt att förutse behoven innan det är aktuellt att äska om nya ramar så utgick inte något tillägg i ram för det. Det är därför extra viktigt att se till att det finns utrymme inom socialnämndens budget för oförutsedda kostnader. Det görs bland annat genom att ha en bemanning utifrån behov, effektivare schemaläggning och att snabbt ställa om i verksamheterna för att minska kostnaderna när det är möjligt.

Införandet av hållbar ledningsorganisation och ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete kommer att ge effekt från och med år 2020 och framåt. Under år 2019 har grunden lagts för det fortsatta arbetet inom socialnämndens verksamheter. Förbättringsarbete avstannar aldrig, utan behöver ständigt pågå och det ger möjlighet till utveckling.

Nämndens mål	Indikator	Måltal	2019	2018
KVALITET				
Översyn av antalet platser ska genomföras gällande behov av korttidsplatser och SÄBO-platser	Månadsvis uppföljning av antalet medicinskt färdigbehandlade, där kommunen har betalningsansvar, rapporteras.	0	1 092 000 (140 dgr x 7 800 kr)	0
	Antalet ej verkställda SoL-beslut rapporteras månadsvis	0	5	6
Ökad andel stöd till äldre ges genom hemtjänst och en minskad andel ges på SÄBO	Månadsvis uppföljning av antal fattade beslut om SÄBO och hemtjänst			
	Andel hemtjänstbeslut, %	Ökande	90	88
	Andel säbobeslut, %	Minskande	10	12
Socialförvaltningen deltar i det kommunövergripande projektet med bildandet av familjecenter när detta initieras. Socialförvaltningen ska under kommande år prioritera nämndens egna projekt med att utveckla öppenvårdsinsatser	Månadsvis rapportera om antalet beslut där ungdomar placerats och antalet ungdomar som ges stöd på hemmaplan.	Ökand andel i hemmaplanslösning	0	0 plac. internet.
Kvalitetsregister ska användas i HSL- verksamhet	Antalet register som regelbundet används redovisas kvartalsvis.		Ökad andel	Ökand andel
	Senior Alert, %	90	Ej mätbart	83
	Palliativa registret, %	100	90	75
Följsamhet basala rutiner	BPSD, %	100	Ej mätbart	56
Minskad antal avvikelser inom IFO:s verksamhetsområde	Antal korrekta svar utifrån självskattning. Redovisas juni och december, %	Ska uppgå till minst 50%	Ej mätbart (verksamheten har inte lämnat uppgifter)	66
	Antalet avvikelser rapporteras månadsvis i enlighet med rutin för avvikelsehantering.	Minskande	5	11

■ Målet helt uppfyllt ■ Målet delvis uppfyllt ■ Målet ej uppfyllt

Ordförande:

Åsa Hedlöf (S) (t.om. maj)

Gun Byttner (M) (fr.o.m. maj)

Förvaltningschef

Kristine Brosjö

Nytt kylaggregat installerat på ishallen

”Beslut att
Skinnarbadet
avvecklas”

Uppdraget

I kultur- och fritidsnämndens uppdrag ingår att svara för biblioteksverksamheten samt att i enlighet med bibliotekslagen (2013:801) verka för det demokratiska samhällets utveckling. Detta genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning, att främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. I den allmänkulturella verksamheten ingår konstverksamhet, utställningar, teater, film, dans, konserter, musikunderhållning, föredrag och författarbesök samt ett årligt utdelat kulturpris.

I kultur- och fritidsnämndens uppdrag ingår även att främja det lokala föreningslivet genom samarbeten och ekonomiskt stöd i enlighet med gällande riktlinjer. Kommunal fritidsverksamhet med simhall, ishäll, idrottshallar, utomhusbad, skid- och motionsspår hör också till nämndens ansvarsområde. Vidare ansvarar kultur- och fritidsnämnden för öppen fritidsgårdsverksamhet och en kommunal kulturskola. I detta ingår även att svara för kommunens verksamhet kring ungas delaktighet och inflytande.

Händelser av väsentlig betydelse

- Skinnarbadet stängt tillsvidare sedan 30 maj år 2019 på grund av legionella. Beslut att avveckla Skinnarbadet helt togs av kommunstyrelsen i januari år 2020. Utredning angående ny simhall pågår.
- Nytt kylaggregat och ny belysning installerat på ishallen.

- Ändrade (minskade) öppettider på biblioteket i Sälen från och med 1 september på grund av att samarbete med Turistbyrån har upphört.
- I samarbete med näringslivet och föreningar har ett omfattande sommarlovsprogram för barn i åldrarna 6–15 år genomförts. Bland annat har skatebanor anskaffats till Sälen.
- Sammanlagt 3,2 mnkr har beviljats i statsbidrag till biblioteksenheten för bokbuss och fortsatt arbete med minoritetsspråk. Projekten fortgår under år 2020.

Ekonomisk analys

Kultur- och fritidsnämnden redovisar en positiv avvikelse mot fastställd nettokostnadsram för år 2019 med 155 tkr. Utfallet för året omfattar dels ökade kostnader för ishaveri under år 2018 som fakturerats sent, 130 tkr, dels kostnader för utrangering av tidigare kylaggregat till isläggning, 800 tkr. Årets intäkter har ett positivt utfall jämfört med budgeterat vilket beror på statsbidrag från Socialstyrelsen och Kulturrådet samt högre intäkter än budgeterat för idrottshallar. Kostnaderna har samtidigt hållits nere genom minskade mediainköp till biblioteksenheten, 200 tkr. Utbildningsbidrag har sökts i mindre omfattning än tidigare år, vilket gett ett lägre utfall med 100 tkr.

Förväntad utveckling

Utredning gällande ny simhall har påbörjats och kommer fortgå under år 2020. Medel till utredningen finns reserverade i kultur- och fritidsnämndens budget för år 2020 med 350 tkr.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Diff mot budget
INTÄKTER	4 807	5 524	4 343	3 244	1 099
PERSONALKOSTNADER	15 796	13 561	13 446	12 709	-737
ÖVRIGA KOSTNADER	19 305	20 492	18 608	18 401	-207
NETTO	30 294	28 529	27 711	27 866	155

Det pågår även en utredning gällande utveckling av sportfältet i Malung. Målsättningen är att området ska utvecklas till en samlingspunkt för kommuninvånare med anläggningar för spontanidrott (förbättrad cykelbana, skate, utegym, parkourbana) och rekreationsytor (grillplatser längs skidspåret med mera).

Golvet i Jofahallen behöver bytas för att hallen ska kunna nyttjas för bland annat bollsporter.

Fritidsgårdens lokal i Malung (Dölgården) uppvisar stora arbetsmiljöbrister. Lokalen saknar ventilation och är inte tillgänglighetsanpassad. Även danssalen på kulturskolan saknar ventilation som motsvarar verksamhetens behov.

Både biblioteksenheten och kulturskolan fortsätter att ansöka om medel hos Kulturrådet till utveckling av verksamheterna.

Nämndens mål	Indikator	Måltal	2019	2018
HÅLLBAR TILLVÄXT				
Biblioteksverksamheten erbjuder service och tjänster som främjar läsning, information, upplysning och bildning.	Antal besökare, öppethållande	Bibehålla, utöka	ca 47 000	ca 47 000
Förvaltningen främjar ett brett utbud av allmänkultur i hela kommunen.	Öka nöjd medborgarindex, antal arrangemang		21 arrangemang	48 % (2017), 11 arrangemang
Erbjuda alla medborgare, med särskilt fokus på barn och unga, goda möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid.	Andel elever i Kulturskolan av det totala antalet elever i kommunen (6–19 år)	Ökande	22 %	19 %
KVALITET				
Den service som förvaltningen erbjuder har en god kvalitet med nöjda brukare.	NMI, tillgänglighetsmätning	Bibehålla	Inga resultat	Inga resultat
KOMPETENS				
Förvaltningen har engagerade medarbetare som utvecklar verksamheten	Medarbetarengagemang	HME (Kolada)	Inga resultat	Inga resultat
DEMOKRATI				
Förvaltningen stärker kontakten med medborgare och föreningar och utvecklar dialogen genom förbättrad information och ökad delaktighet.	Förvaltningsträffar, NMI	Ökad NMI	2 träffar, inga resultat	1 träff, 59 %
Förvaltningen arbetar aktivt för att förebygga drog- och alkoholanvändning bland ungdomar.	Antal aktiviteter, antal deltagare		Har inte jobbat med detta mål	

■ Målet helt uppfyllt ■ Målet delvis uppfyllt ■ Målet ej uppfyllt

Nya flygplatsen i Sälen medför blåljusplanering

”Kompetens-
försörjningen
är en
utmaning”

Uppdraget

För att skydda människors liv, hälsa, egendom och miljö ska räddningstjänsten se till att åtgärder vidtas för att förebygga bränder och skador till följd av bränder, utan att andras ansvar inskränks. Den ska också förhindra och begränsa skador på människor, egendom och miljön. Räddningstjänsten ska planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt, men ska endast utföras om det är motiverat med hänsyn till behovet av ett snabbt ingripande, det hotade intressets vikt, kostnaderna för insatsen och andra omständigheter. I kommunens handlingsprogram för det skadeförebyggande arbetet och räddningstjänstverksamheten står det hur uppgifterna ska utföras med de resurser och avtal som förfogas över. Alla som bor och vistas i Malung-Sälens kommun har lika rätt till hjälp vid situationer som kräver hjälp som inte klaras av den enskilde allt enligt LSO (Lagen om skydd mot olyckor).

Händelser av väsentlig betydelse

- Två större bränder, en större villa i Transtrand och en Restaurang i Rörbäcksnäs.
- Utbildning av nyanställd personal.
- Påbörjad utredning för ledningsorganisation i samarbete med andra kommuner och län.
- Etablering av flygplats i Sälen har medfört planering kring utalameringsfunktioner med mera tillsammans med näringen och övriga blåljusmyndigheter.

Ekonomisk analys

Räddningsnämnden redovisar ett utfall med minus 2,1 mnkr jämfört med budget. Orsaken till överdraget mot budget beror på utbildning av nyanställd personal och övriga lagstyrda utbildningar. Under året har anskaffning av utrustning samt reparationer gjorts som är högre än budget. En del är återanskaffningar efter branden i Torgås år 2018.

Förväntad utveckling

Den statliga räddningstjänstutredningen pekar på att det kommer att bli ett lagkrav på att kommuner måste ha ett ledningssamarbete med andra län. Under inledningen av år 2020 har kommunfullmäktige beslutat om att ingå i Räddningsregion Bergslagen (RRB). Arbetet med detta är nu påbörjat. Kommunen går med i regionen den 12 maj år 2020.

Kompetensförsörjningen är en utmaning för räddningstjänsten i likhet med övriga verksamheter. Det är svårt att rekrytera personal till räddningstjänsten. En riskanalys är under framtagande med syfte att se över räddningstjänstens åtagande i norr. Den planeras vara klar under april/maj år 2020.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Diff mot budget
INTÄKTER	1 186	11 214	1 769	1 258	511
PERSONALKOSTNADER	9 503	11 452	10 830	9 993	-837
ÖVRIGA KOSTNADER	6 084	12 668	7 687	5 855	-1 832
NETTO	14 401	12 906	16 748	14 590	-2 158

Nämndens mål	Indikator	Måltal	2019	2018
HÅLLBAR TILLVÄXT				
Insatser i samband med bränder och olyckor utförs med god kvalitet.	Larmbehandlingstid, mediantid i minuter.	Bibehållen nivå	Ingen mätning skett	2,0
	Insatstid, mediantid i minuter.	Bibehållen nivå	Ingen mätning skett	14,7
Förebyggande insatser genomförs för att minska risk för olyckor.	Antal brandskyddskontroller. Antal tillsyner.	Enligt årlig plan Enligt årlig plan	2 676 33	2 548 63
Verksamheten tar miljöansvar vid insatser.	Redovisning av miljöanpassade släckmetoder.	Släckmetoder genomförs enligt rekommendation från från MSB.	Rekommendation följs	Rekommendation följs
KVALITET				
Invånarna känner sig trygga med räddningstjänstens insatser.	Nöjd-Medborgar-Index (räddningstjänst), %.	Informationsmått	Ej mätt	Ej mätt
KOMPETENS				
Alla medarbetare har kompetens för att utföra sina arbetsuppgifter.	Medarbetarindex. (har grundutbildning)	100%	Ja	Ja
Alla medarbetare har en säker och trygg arbetsplats.	Sjukskrivningstal, %.	0%	4	0%
DEMOKRATI				
Kunskap och förmåga hos allmänheten om brandförebyggande och olyckshanterande åtgärder ökar.	Antal som utbildats att förebygga eller hantera bränder eller andra olyckor.	Minst bibehållen nivå.	Löpande	Löpande

■ Målet helt uppfyllt ■ Målet delvis uppfyllt ■ Målet ej uppfyllt

Ordförande:
Erik Andersson (C)
Förvaltningschef:
Lena Bergman

Plansidan har förstärkts upp

Uppdraget

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden är myndighet som ansvarar för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, strålskyddslagen, livsmedelslagen. Arbetet bedrivs genom handläggning och tillsyn/kontroll. Nämnden ansvarar även för frågor som rör detaljplaner, bygglov, tillsyn, adressättning, kartframställning, geografiska informationssystem (GIS) och mättningsarbeten. Enligt plan- och bygglagen ska nämnden bland annat verka för en god byggnadskultur och en god stads- och landskapsmiljö.

Nämndens uppdrag utgörs främst av uppgifter som kommunen ansvarar för enligt lag, myndighetsutövning. Bara en liten del av nämndens verksamhet är frivillig. Den kommunpolitiska viljeinriktningen handlar främst om hur myndighetsutövningen utförs, det vill säga hur nämnden bemöter medborgare och företag som, enligt lag, behöver vända sig till kommunen med sina ärenden. Samtidigt som nämnden ska vara rättssäker, kompetent och professionell ska man vara effektiv, tillgänglig, serviceinriktad och ha ett bra bemötande. Nämnden ska i alla situationer ge god service och rådgivning till sina kunder.

Händelser av väsentlig betydelse

- Under perioden har ett bygglov beviljats för ett hotell med 790 bäddar. När hotellet i Hundfjället står färdigt kommer att vara det femte största hotellet i Sverige.

- Bygglov har beviljats för Hotell Kurbits i Kläppen, som efter en rekordsnabb byggtid invigdes säsongen 2019/2020.
- Detaljplan för skilodge vid soltorget i Stöten har påbörjats.
- Huvudstudien för provtagning och undersökning av före detta Malungs garveri godkändes av Länsstyrelsen. Under perioden har en ansökan om bidrag för åtgärdsförberedande arbete beviljats och provtagningar och utredningar inför kommande bidragsansökan om sanering har genomförts. Kommunen har även beviljats bidrag för bortforsling av förorenade massor från fastigheten.
- Inom Miljökontorets tillsynsområden så har bland annat projekt drivits inom miljöskydd kring så kallade röda avlopp, inom livsmedel kring faroanalyser för dricksvattenverk, och inom hälsoskydd kring giftfria förskolor.
- Leaderprojektet "Främjande myndighetsutövning" avslutades under året. Projektet har genomförts ihop med fyra andra dala-kommuner.

Ekonomisk analys

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget med 1,9 mnkr. Inom nämndens utfall finns för året ökade kostnader för utbildning av förtroendevalda i samband med ny mandatperiod samt fler heldagsmöten än budgeterat. Intäkter från bygglov redovisar ett

positivt utfall jämfört med budgeterat. Det är färre, men större, ärenden än år 2018, bland annat på grund av hotellbyggnationer. Intäkter från plansidan är lägre än budgeterat beroende på att dessa inte har tagits upp för antaganden. Länsstyrelsen har gjort en bedömning om kapaciteten för Sälffällets avlopps-reningsverk enligt nuvarande tillstånd. Ytterligare byggnationer kan inte tillåtas förrän verket är utbyggt.

Personalkostnader har ett utfall bättre än budget, inom stadsbyggnad, beroende på att en tjänst enbart varit tillsatt under del av året, samt vakanta tjänster med anledning av personalomsättning. Kostnader för program, inklusive service och underhåll, är lägre än budgeterat på grund av att beslut inte fattats om vilken teknisk lösning som ska användas framgent i den kommunala organisationen. Kostnader för kalkning och naturvård har ett utfall högre än budgeterat, medan övriga kostnader inom miljökontoret har ett utfall lägre än budgeterat.

Förväntad utveckling

Fokus för år 2020 är att upprätthålla full bemanning och säkerställa att handläggningstider hålls. Plansidan har förstärkts med ytterligare en planerare bland annat för arbetet med ny översiktsplan. Inga övriga volymförändringar planeras, däremot kan eventuella åtgärder behöva vidtas beroende på hur ärendebelastningen utvecklas.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Diff mot budget
INTÄKTER	14 959	14 167	13 363	12 115	1 248
PERSONALKOSTNADER	11 540	11 634	12 210	12 715	505
ÖVRIGA KOSTNADER	5 195	5 818	5 272	5 370	98
NETTO	1 776	3 285	4 119	5 970	1 851

Arbetet med en digitaliserad samhällsbyggnadsprocess fortsätter. Förvaltningen behöver förbereda för framtida effektiviseringar som måste ske både genom ökad digitalisering men även genom förnyade

arbetssätt och nytänkande. Prioritering av resurser och ett smart resursutnyttjande kommer bli avgörande för huruvida verksamheten kan leva upp till de krav som ställs. Ett fortsatt aktivt arbete mellan politik

och förvaltning krävs för att säkerställa en effektiv prioritering.

En ny dokumenthanteringsplan arbetas fram för att på sikt kunna arbeta och arkivera digitalt.

Nämndens mål	Indikator	Måltal	2019	2018
HÅLLBAR TILLVÄXT				
■ Nämnden ska främja en hållbar tillväxt.	Ny Översiktsplan antas av kommunfullmäktige. Delmål 2018: Ett planeringsunderlag för revidering av Översiktsplanen tas fram. Delmål 2019: Beslut om att påbörja arbetet med ny ÖP.	Beslut i KF	Beslut i KF den 16 juni	Beslut i nämnd
	Serviceenkät Miljö: positivt resultat på enkätsvar	Minst 75% positivt resultat	100	100
■ Nämnden ska ha god dialog med medborgare, företagare och andra intressenter samt ge bra service med hög tillgänglighet och ett gott bemötande	Nöjd-Kund-Index (NKI) NKI Bygg 2013: 60 , NKI Miljö 2013: 58 NKI Bygg 2015: 71, NKI Miljö 2015: 63	Ökande	Ej mätt	Ej mätt
■ Nämndens verksamhet har god rättssäkerhet.	Andel överklagade bygglovsärenden där stadsbyggnadskontorets beslut står fast vid överklagan (gäller ej strandskyddsärenden), %	80	>80	80
■ Inrättande av ett digitalt arkiv	Andel av arkivet som har digitaliserats, %	Ökande	10	10
	Delmål 2019: Rensa akter från plast, gem, klammer och kopior samt städa arkivet	100	80	25
■ Nämndens tillsyn ska särskilt fokusera på kemikalier ur ett barn- och ungdomsperspektiv	Andel av kommunens förskolor som fått tillsyn särskilt inriktat på kemikalier, %	100	100	100
■ Nämnden ska främja en hållbar utveckling så att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en god miljö- och hälsa	Andel avloppsreningsverk med godkända förnyelseplaner för sitt ledningsnät, %	100	77	77
	Andel av de tre deponierna med högst risk har en fastställd åtgärdsplan, %	100	0	0
KVALITET				
■ Nämnden ska främja en hållbar utveckling så att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en god miljö- och hälsa	Andel utförd planerad årsavgiftstillsyn inom miljöskydd under året (%) * medräknat tillsynsskuld	100	84*	86*
	Andel utförd planerad årsavgiftstillsyn inom hälsoskydd under året (%)	100	93	99
■ Nämnden ska skydda konsumenternas intresse av hälsosamma och säkra livsmedel	Andel utförd planerad årsavgiftstillsyn inom livsmedel under året (%) * medräknat tillsynsskuld	100	71	123*
	Andel utförd planerad årsavgiftstillsyn inom dricksvatten under året (%) År 2018: pga. ändring i lagstiftning fokus på information och utskick till verksamhetsutövare** År 2019: medräknat tillsynsskuld*	100	126*	37**

■ Målet helt uppfyllt ■ Målet delvis uppfyllt ■ Målet ej uppfyllt

*”Antalet
kunder växer
i rekordtakt”*

Ökande turism kräver nya stora satsningar

Uppdraget

Malungs Elverk AB:s verksamhet bedrivs i två aktiebolag, där dotterbolaget Malungs Elnät AB äger och driver elnätet i kommunen. Bolaget äger också ett fibernät som är under utbyggnad. Elproduktion sker i moderbolaget Malungs Elverk AB:s fyra vattenkraftverk. Malungs Elverk AB är även delägare i Dalakraft AB (24 %), Dala Vind AB (11 %) och Dala Energi (5 %).

Händelser av väsentlig betydelse

- Ny VD började i maj år 2019.
- Elnätsanslutningen av Sälens flygplats, den största anslutningsintäkten i bolagets historia.
- En ny mottagningsstation byggdes vid Närsjön, mellan Tandådalen och flygplatsen.
- Målet att 90% av de bofasta i kommunen skulle erbjudas fiber uppfylldes.

Ekonomisk analys

Koncernen Malungs Elverk AB redovisar år 2019 det bästa resultatet i bolagets historia. Anslutningsintäkten från flygplatsen är den enskilt största posten. Främsta orsakerna till avvikelsen mot budget är ej budgeterad resultatandel från Dalakraft AB. Trots uteblivna prishöjningar har nätintäkterna stigit de senaste åren tack vare de ökade volymerna på Sälensfjällen. Kost-

nadsökningen förklaras till största delen av nedskrivning av anläggningstillgång.

Förväntad utveckling

Den ökande turismen i Sälens kräver nya stora satsningar. Här är bolaget beroende av beslut från tillståndsmyndigheter, utblir positiva beslut försvåras den framtida elförsörjningen på fjället kraftigt. De senaste årens stora investeringar har gjort att underhållsarbeten i befintligt nät har skjutits på framtiden. Affärsmodellen för fibernätet ska ses över för att kunna skapa bästa möjliga lönsamhet. Beslut från Energimarknadsinspektionen kan medföra att elnätsverksamhetens lönsamhet i framtiden kan minska.

Måluppfyllelse

Malungs Elverk AB:s övergripande vision är ”Trygg och säker elförsörjning”. Genom få leveransavbrott och en säker arbetsmiljö ska detta uppfyllas. Varje avdelning har vidare mål inom miljö, samhällsnytta, medarbetare, kund och ekonomi. Utifrån ägardirektivet tryggar bolaget en viktig infrastruktur genom stabila elnät med få leveransavbrott. Etableringen av fibernätet bidrar till att Malung-Sälens kommun är en attraktiv kommun att bo och verka i.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Diff mot budget
INTÄKTER	173 778	187 298	214 575	177 630	36 945
KOSTNADER	123 133	138 770	119 901	108 880	-11 021
NETTO	50 645	48 528	94 674	68 750	25 924

Kundnöjdheten är klart över medel

Uppdraget

Malungshem AB är ett allmännyttigt helägt kommunalt bostadsbolag som bedriver sin verksamhet i Malung-Sälens kommun. Bolaget bedriver fastighetsförvaltning av, vid årets utgång, 925 lägenheter och 48 lokaler i kommunen, samt arbetar aktivt med att främja bostadsförsörjningen för invånare i hela kommunen. Tillsammans och i samverkan med kommunen och deras övriga kommunala bolag fattas strategiska beslut som främjar utvecklingen av boendet och näringslivet för att skapa en attraktiv kommun och vara ett förstahandsval att välja att bo och utvecklas i.

Malungshem AB är till 50 procent delägare i Sälen Centrum HB.

Händelser av väsentlig betydelse

- Följer underhållsplanen som är antagen för år 2017–2026.
- Genomförd NKI (Nöjd Kund Index) med gott betyg.
- Ombyggnad av trapphus och installation av hissar påbörjat vid Storgatan 36.
- Utbyggnad av Rubinen påbörjad.
- Ny personalbyggnad i Sälen tagen i drift.

Ekonomisk analys

Bolaget redovisade ett resultat som ger en vinst på 2,1 mnkr.

Förväntad utveckling

En fortsatt hög investeringstakt i Sälenfjällen. Flera större projekt som ökar antalet besökare, medför att flertalet arbetstillfällen på årsbasis tillskapas. Det bidrar till ett fortsatt positivt inflyttningsnetto i norra kommundelen. Det pågår en planerad upphandling för tillbyggnad av bostäder och en översyn av mark-

områden för nybyggnation av hyresrätter i Sälens by. En tendens till avmattning av inflyttningsstakten i södra delen av kommunen kan börja anas med en del ökade vakanser i vissa bostadsområden. En åldrande befolkning gör att behovet av typen seniorboende kommer att bestå och öka.

Måluppfyllelse

"Det självklara hyresalternativet i lugn och trygg miljö"

Malungshem AB har fyra visioner eller målsättningar inom områdena Ekonomi-Kund-Medarbetare-Verksamhet. Ett styrkort finns framtaget för verksamheten som vi arbetar efter med avstämningar varje år.

En bra balans på bostäder idag med en fungerande bostadskö är förutsättningar för en fortsatt positiv utveckling och grunden för att kunna uppfylla målen inom de olika delområden som bolaget prioriterar. Idag finns en uthyrningsgrad på cirka 98 procent, vilket väl speglar de målsättningar som bolaget har satt upp. Vi genomför vartannat år NKI undersökningar för att stämma av hur väl vi uppfyller kundernas förväntningar och egna målsättningar. Resultatet av kundnöjdhet är klart över medel. Medarbetarsamtal, regelbundna besök hos arbetshälsan samt en agenda och strategi för information och kommunikation ligger till grund för att ta till vara på medarbetarnas utvecklingspotential. En långsiktig underhållsplan för åren 2017–2026 har beslutats med årlig uppföljning. Ägaren har i direktiv beslutat att underhåll för närvarande skall prioriteras och begär därför heller inget resultat, vilket har varit en viktig förutsättning för att vi också har kunnat följa den fastslagna planen hitintills.

"Bolaget redovisade ett resultat som ger vinst"

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Diff mot budget
INTÄKTER	72 557	73 352	74 031	74 248	-217
KOSTNADER	68 183	72 655	71 925	74 248	2 323
NETTO	4 374	697	2 106	0	2 106

Projektgrupp ska utveckla Sälengallerian

”Etapp 1 av utemiljö-åtgärder i Sälengallerian utförd”

Uppdraget

Verksamheten omfattar fastighetsförvaltning av Sälengallerian och uthyrning av en sporthall, Sälenhallen till Malung-Sälens kommun. Ägare är Malungshem AB med 50 procent och Backahill förvaltning AB med 50 procent.

Händelser av väsentlig betydelse

- Ombyggnation av landstingets lokal i Sälengallerian.
- Etapp 1 av utemiljöåtgärder vid Sälengallerian utförd.

Ekonomisk analys

Intäkterna för året är lägre än budgeterat samtidigt som kostnaderna är än lägre än budget, vilket sammantaget genererar ett positivt resultat utöver budget.

Förväntad utveckling

En projektgrupp bestående av Malungshems VD och två representanter från Destination Sälensfjällen har i uppdrag att utveckla Sälengallerian och se över en långsiktig strategi för utvecklingen av fastigheten. Detaljhandeln har svårigheter och påverkar framtida utbudet i Sälengallerian.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Diff mot budget
INTÄKTER	9 801	10 036	10 203	10 400	-197
KOSTNADER	5 948	5 655	5 486	6 400	914
NETTO	3 853	4 381	4 717	4 000	717

Ordförande:

Gunnar Ohlsson (L) (t.o.m. mars)

Thomas Ericsson (L) (fr.o.m. mars)

VD: Lars Bälter

Fokus på mer digital turistinformation

Uppdraget

Malung-Sälens Turism AB uppdrag omfattar att ansvara för turistfrågor och besöksnärings- och turistinformation inom Malung-Sälens kommunkoncern. Uppdraget innebär även att ansvara för och driva Malungs camping i Malung. Bolaget får bedriva annan kommersiell verksamhet inom ramen för sitt verksamhets- och kompetensområde inkluderande verksamhet med aktörer inom evenemang, aktiviteter och service. Samverka med andra huvudmän och aktörer, ingår i uppdraget, när det kan förväntas bidra till utveckling av den egna verksamheten och de egna uppdragen.

Händelser av väsentlig betydelse

- Bolagets engagemang i Vasaloppet, Svenska Dansbandsveckan och Cykelvasan, framförallt avseende information, camping och logi.
- Verksamheten vid Sälens turistbyrå har upphört under året.

Ekonomisk analys

Det ekonomiska resultatet är 132 tkr jämfört med -386 tkr för föregående år. Jämfört med budget för verksamhetsåret är resultatet ett plus på 27 tkr.

Förväntad utveckling

Framåt ligger fokuseringen på att vidareutveckla verksamheten vid Malungs camping och mot mer digital turistinformation.

Måluppfyllelse

Det övergripande målet för år 2019 var att säkerställa ett positivt resultat genom anpassningar av verksamheten till den lagda budgeten för att skapa balans i ekonomin.

*”Verksamheten
vid Sälens
turistbyrå
har upphört”*

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Diff mot budget
INTÄKTER	9 595	9 638	9 184	9 528	-344
KOSTNADER	9 123	10 024	9 052	9 423	371
NETTO	472	-386	132	105	27

Ordförande:

Kurt Podgorski (S) (t.o.m. maj)

Hans Unander (S) (fr.o.m. maj)

VD: Björn Sjögren (t.o.m. oktober)

Tf. VD: Anders Bergman

(fr.o.m. oktober)

Återvinningscentralen i Lima rustas upp

Uppdraget

Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB (Vamas) är ett kommunalägt bolag med fokus på dricksvatten, återvinning och miljö. Vamas omsätter 92 mnkr och har 47 anställda.

Vattentjänster:

Produktion och distribution av dricksvatten.

- Ledningsnät med tillhörande vattenverk, högreservoarer och tryckstegringsstationer.
- Rening av spillvatten med ledningsnät, pumpstationer och avloppsreningsverk.

Återvinningstjänster:

Avfallsförädling och återvinning.

- Insamling och hantering av hushållsavfall källsorterat i matavfall/komposterbart och restavfall/brännbart.
- Hantering och återvinning av bland annat grovavfall, elavfall och farligt avfall vid tre återvinningscentraler.
- Slamtömning och slamhantering.

Händelser av väsentlig betydelse

- Tandådalens reningsverk läggs ner
- Flygplatsen Scandinavian Mountains kopplas på det kommunala VA-nätet.
- VA-anläggningen i Lindvallen övergår till att drivas i Vamas regi. Övergången har gått smidigt och samarbetet med den tidigare ägaren har fungerat bra.
- Täckning påbörjas av Malungs deponi på uppdrag av Malung-Sälens kommun.
- Lima återvinningscentral rustas upp.
- Övertar Stötens VA-anläggning.
- Malungs återvinningscentral byggs om och får större och säkrare ytor.
- Malungsfors reningsverk läggs ner och avloppsvattnet pumpas till reningsverket i Malung med bättre rening.
- Vamas VD slutar.

Ekonomisk analys

För att kunna analysera resultatet behöver det fördelas på Vamas båda verksamheter. Resultatet för Återvinningstjänster är 2 408 tkr (budgeterat 608 tkr) och resultatet för Vattentjänster är -3 704 tkr (budgeterat -1 000 tkr).

I resultatet ingår 1 400 tkr som avser utfört arbete till Malungs Elnät AB. Detta är inte budgeterat, men påverkar nivån på intäkter och kostnader med samma belopp, dock ej nettosumman. Slamkostnaderna har ökat markant och under 2019 belastar 1 700 tkr resultatet mot budgeterat 600 tkr.

Ett avgångsvederlag är utbetalat under år 2019 och påverkar resultat med 2 000 tkr. Detta är ej budgeterat.

Flera områden i Sälen har tagits över under år 2019. Dessa är svåra att budgetera. Både intäkter och kostnader har ökat i förhållande till budget, men resultatet är marginell. I Stöten har bruksavgifter fakturerats i december år 2019, dessa är budgeterade från år 2020.

Förväntad utveckling

Området Kläppen förväntas att kopplas på enligt domstolsbeslut inom det närmaste året. Under år 2020 kommer Vamas att ta över insamlingen av hushållsavfall i egen regi. Nya detaljplaner och exploateringar i kommunen medför mer arbete för Vamas inom både återvinning- och vattentjänster. Denna positiva utveckling gör att Vamas kommer att erbjuda fler arbete inom våra verksamhetsområden.

Måluppfyllelse

Ägardirektivet att medverka i planering för flygplats i Sälen är uppfyllt. Vamas fortsätter, enligt ägardirektivet, att vara aktiv part i planerandet och utbyggnaden av den kommunala infrastrukturen.

Bolaget uppfyller självkostnadsprincipen och uppfyller kraven på långsiktig ekonomisk planering och styrka. Årlig översyn av taxor sker.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Diff mot budget
INTÄKTER	88 334	92 118	108 838	95 430	13 408
KOSTNADER	85 812	91 739	110 134	95 822	-14 312
NETTO	2 522	379	-1 296	-392	-904

Lokalerna uthyrda till 100 %

Uppdraget

Bolagets verksamhet omfattar fastighetsförvaltning och bedrivs i Västra Ärnäs, Malung-Sälens kommun. Bolaget ska äga och förvalta fastigheter för att tillgodose mindre företagares behov av lokaler i Lima.

Händelser av väsentlig betydelse

- Inget att rapportera.

Ekonomisk analys

Årets utfall innebär ett plusresultat med 52 tkr över budget.

Förväntad utveckling

Bolagets verksamhet fortsätter i motsvarande omfattning och uppdrag.

Måluppfyllelse

Lokalerna ska vara uthyrda till 100 %. Det kravet är uppfyllt.

Hyresgäster är Lima Tvätten AB, Ericson i Lima AB samt West Valley Logging AB.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Diff mot budget
INTÄKTER	1 311	1 367	1 410	1 400	10
KOSTNADER	1 120	1 198	1 098	1 140	42
NETTO	191	169	312	260	52

Bolagets finansiella ställning ska stärkas

Uppdraget

Bolagets verksamhet avser att medverka till att utveckla turism, hantverk och småindustri.

Händelser av väsentlig betydelse

Bolaget har under året erhållit ett ovillkorat aktieägartillskott från ägaren om 0,5 mnkr i enlighet med beslut från kommunfullmäktige år 2017 om årligt tillskott. Syftet enligt ägaren, Malung-Sälens kommun, är att stärka upp bolagets finansiella ställning och ge

förutsättningar för de aktiviteter bolaget vill engagera sig i.

Ekonomisk analys

Årets utfall avser kostnader för revision samt övriga kostnader för administration såsom avgifter till Bolagsverket.

Förväntad utveckling

För närvarande bedrivs ingen verksamhet i bolaget.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Diff mot budget
INTÄKTER	–	–	–	–	–
KOSTNADER	19	12	13	0	–13
NETTO	–19	–12	–13	0	13

Infrastrukturminister Tomas Eneroth (S) invigde Västerdalsbanan den 20 augusti 2019.

Västerdalsbanan återinvigdes

Uppdraget

Företagets verksamhet är att vara infrastrukturförvaltare av järnväg, driva terminalverksamhet samt idka därmed förenlig verksamhet.

Händelser av väsentlig betydelse

- Terminalområdet är färdigställt och tågbanan togs i bruk i augusti år 2019.

Förväntad utveckling

Trafiken på banan förväntas öka och under år 2020 kommer sågade trävaror och cellulosafällis också att börja fraktas på järnvägen.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Diff mot budget
INTÄKTER	–	–	1 175	659	516
KOSTNADER	26	275	1 174	994	–180
NETTO	–26	–275	1	–335	336

Lärarbehörigheten har stärkts

Uppdraget

Västerdalarnas Utbildningsförbund (VDUF) är ett kommunalförbund mellan Malung-Sälens och Vansbros kommuner. Från 2016-01-01 bedriver VDUF gymnasieskoleverksamheten i de båda kommunerna och från 2017-01-01 bedriver VDUF vuxenutbildning med uppdragsutbildning i de båda kommunerna. VDUF ska säkerställa att det finns attraktiva utbildningsvägar i Västerdalarna samt att tillgodose näringslivets och den offentliga sektorns rekryteringsbehov.

Händelser av väsentlig betydelse

- Beslut om verksamhetsövergång från VDUF till respektive medlemskommun har präglat året. En styrgrupp har lett arbetet för att säkerställa en smidig verksamhetsövergång från VDUF per 1 januari år 2020.
- Tidigare genomfört arbete kring ekonomiska rutiner och internkontroll har fått genomslag under år 2019.
- Kostnadsökning för år 2019 har hanterats genom optimering av schemaläggning och tjänstefördelning samt uppsatta rutiner för fakturering av interkommunala ersättningar.
- En funktion för yrkesvägledning på distans för Lärcentrum i Malung-Sälens och Vansbro har utvecklats.
- Den lagstadgade verksamheten "Rätt till Komvux" samt "Utbildningsplikten" har under året ställt ytterligare krav på vår flexibilitet att snabbt kunna starta nya undervisningsgrupper på vuxenutbildningen.
- På Malung-Sälens gymnasieskola har lärarbehörigheten stärkts genom utbildningar och nyrekryteringar.

Ekonomisk analys

Västerdalarnas utbildningsförbund redovisar för året ett samlat underskott vilket förklaras av högre intäkter men framförallt av högre kostnader än budgeterat. Ingående besparingskrav har inte genomförts enligt förväntan, utan enbart till 3,1 mnkr av 20,9 mnkr. Inom verksamhetens intäkter är intäkter från bidrag inklusive försäljningsintäkter sammantaget 2,0 mnkr högre än budget samtidigt som övriga intäktslag har avvikelser

inom 0,1 mnkr. Verksamhetens kostnader är sammanlagt 19,7 mnkr högre än budget. Exkluderas sparingskrav om 20,9 mnkr är avvikelsen positiv med 1,2 mnkr beroende på att personalkostnader är 2,1 lägre än budget, köp av huvudverksamhet är 0,5 mnkr lägre än budget, medan köp av övriga tjänster (exkluderat besparingskrav) är 1,3 mnkr högre än budgeterat. Då besparingskrav om 20,9 mnkr enbart genomförts till viss del är avvikelsen för övriga kostnader totalt 19,7 mnkr.

Förväntad utveckling

Under december år 2018 behandlade respektive kommunfullmäktige frågan om förbundets fortsatta utveckling. Malung-Sälens kommunfullmäktige beslutade om likvidation medan Vansbro kommunfullmäktige beslutade om återremiss av ärendet. Vansbro kommunfullmäktige accepterade därefter, i januari år 2019, Malung-Sälens kommunfullmäktiges beslut, samt gav i uppdrag till direktionen att skyndsamt påbörja processen att avveckla med syftet att verksamhetsövergång ska ske vid årsskiftet 2019/2020 till respektive kommun. Aktiviteter för detta arbete har pågått under år 2019. Från 1 januari år 2020 övergår respektive skolenhet och dess verksamhet till tidigare medlemskommun.

Måluppfyllelse

Förbundet har i september år 2019 (§ 45) fastställt mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Finansiellt mål för år 2019, för att bedriva den verksamhet man politiskt har beslutat att genomföra, är en total kostnad om högst 117 mnkr. Utfall av nettokostnaden är lägre än målet och understiger därmed fastställt finansiellt mål. Verksamhetsmål har fastställts som en del i det systematiska kvalitetsarbetet avseende utbildningskvalitet, utbildningsattraktivitet, kompetensförsörjning och personal. Totalt 4 av 10 mål är uppfyllda avseende verksamheten. Noterbart är att 4 mål inte går att få utfall från via KOLADA.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Diff mot budget
INTÄKTER	159 497	169 498	166 640	146 821	19 819
KOSTNADER	159 497	169 498	166 640	146 821	-19 819
NETTO	0	0	0	0	0

Till
Fullmäktige i Malung-Sälens kommun
Org.nr: 212000-2148

Revisionsberättelse för år 2019

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekman-revisorer/revisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilaga 1, "Revisorernas redogörelse för 2019".

Revisorerna konstaterar att de finansiella målen inte har uppnåtts eftersom målet om investeringsvolym inte är uppfyllt. När det gäller verksamhetsmålen kan vi konstatera att inriktningsmålen inte har uppnåtts för år 2019 då tretton indikatorer inte har mätts. Indikatorerna bör ses över till kommande år så att mätning kan ske årligen och att det finns måltal.

Vi bedömer, beaktat ovan, sammantaget att styrelse, nämnder och beredningar i Malung-Sälens kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande med undantag för redovisning av materiella anläggningstillgångar och operationell leasing.

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är delvis förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2019.

Skol Birgitta Olsson har p.g.a. jäv inte deltagit i granskningen av överförmyndaren.

Malung-Sälens kommun 2020-03-27

Robert Losbjer

Elisabeth Lövsta

Peter Dismats

Skol Birgitta Olsson

Tätte Örhammar-Sjödén

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

- Revisorerens redogörelse (bilaga 1)
- Förteckning över de sakkunnigas rapporter som successivt förmedlats till fullmäktige (bilaga 2)
- Granskningsrapporter från lekmannarevisorererna

LIVSKVALITET

– på riktigt

Förmyndning och produktion: Tje Tem, Orange AB, 2020. Tryck: Stuart
Foto: Patrik Eriksson, Tjmea Hedlund, Frida Liljequist, Niklas Wahlström, Håkan Olsén och Per Nyberg

Malung-Sälens kommun
malung-salen.se

@malungsalenskommun